

Onsdag den 22. april 2020 (D)

1

96. møde

Onsdag den 22. april 2020 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

1) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Hvordan vil ministeren fortsætte den af Christiania iværksatte midlertidige lukning af Pusher Street, når coronakrisen er overstået? (Spm. nr. S 905).

2) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF)

Er ministeren tilfreds med, at det er lykkedes christianitterne at lukke Pusher Street, når det ikke er lykkedes politiet at gøre det trods massiv indsats, og hvad mener ministeren der skal til, for at dette også vil lykkes for politiet permanent? (Spm. nr. S 907).

3) Til social- og indenrigsministeren af:

Anni Matthiesen (V)

Vil ministeren kommentere, om det giver anledning til bekymring, når borgere med psykiske problemer i højere grad afviser løsningsforslag om at søge hjælp og tage diverse kurser som følge af coronakrisen, jf. JyskeVestkystens artikel »Hjælpeplaner ikke synderligt pressede under coronakrisen« bragt den 15. april 2020? (Spm. nr. S 884).

4) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Erling Bonnesen (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at fødevareproducenter, grossister og slagtere skal bære hele det store værditab, der er ved f.eks. nedfrysning af kød, fordi det ikke kan sælges til restauranter, som er lukkede ved påbud fra regeringen? (Spm. nr. S 920).

5) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Lars Christian Lilleholt (V)

Henset til, at ministeren i TV 2/Fyn den 1. april lovede, at gartnerierne ville blive hjulpet af regeringens hjælpepakker, mener ministeren så, at regeringens hjælpepakker hjælper gartnerierhvervet rigtig meget, således som ministeren udtalte til TV 2/Fyn? (Spm. nr. S 921).

6) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at vi ikke tjekker ældre borgere, der afgår ved døden, for covid-19-smitte? (Spm. nr. S 877).

7) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF)

Hvordan vil ministeren sikre, at vi i fremtiden kan se bagud på covid-19-pandemien og så præcis vide, hvordan den bredte sig? (Spm. nr. S 878).

8) Til sundheds- og ældreministeren af:

Nils Sjøberg (RV)

Vil ministeren kræve nye retningslinjer for udførelse af personlig pleje i ældreplejen, som indebærer brug af mundbind og handsker, for at minimere smitterisiko fra plejepersonalet til plejehjemsbeboeren/hjemmehjælpsmodtageren? (Spm. nr. S 879).

9) Til sundheds- og ældreministeren af:

Nils Sjøberg (RV)

Nu når der lukkes op i sundhedsvæsenet, mener ministeren så ikke, at det vil være en rigtig god idé at lukke hurtigt op for genoptræning og rehabilitering, så vi undgår tilbagegang i genopretning af funktionsnedsættelser? (Spm. nr. S 904).

10) Til sundheds- og ældreministeren af:

Jane Heitmann (V)

Hvad kan ministeren oplyse om genindførelse af danskernes patientrettigheder, for så vidt angår udrednings- og behandlingsgaranti? (Spm. nr. S 900).

11) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF)

Mener ministeren, at regeringen har gjort og gør tilstrækkeligt under coronakrisen for at sikre, at beboerne på landets plejehjem kan bevare kontakten til deres pårørende? (Spm. nr. S 911).

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF)

Mener ministeren, at ældre smittet med covid-19 skal udskrives til plejehjem med risiko for at smitte personale og andre beboere, når der er ledig kapacitet på landets sygehuse? (Spm. nr. S 914).

13) Til transportministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF)

Giver det ikke alvorlige panderynker hos ministeren, at Europa-Kommissionen i sidste uge overraskende har meldt ud, at Femern-projektet, der finansieres bl.a. via statslån og -garantier fra den danske stat, alene må opnå den foreslåede finansiering i op til 16 år efter indvielsen af forbindelsen? (Spm. nr. S 886).

14) Til børne- og undervisningsministeren af:

Kristian Jensen (V)

Hvordan vil ministeren retfærdiggøre, at 9.-klasserne, som har modtaget nødundervisning, og hvor sundhedsmyndighederne har sagt, at de kunne være sendt tilbage i skole, uden videre får aflyst deres afgangseksamen i 2020, når 9.-klasserne i 2013, der i en hel måned ikke havde modtaget nogen undervisning som følge af S-regeringens lockout, skulle til eksamen?

(Spm. nr. S 891).

15) Til børne- og undervisningsministeren af:

Kristian Jensen (V)

Hvad er ministerens svar til Thea Enevoldsen fra Danske Skoleelever, der til Ritzau har udtalt, at »for rigtig mange elever er det første gang, at de skal sidde i en eksamenssituation omkring det grønne bord«, samt at »det er en enorm vigtig læring, og den vil vi nødtigt være foruden«?

(Spm. nr. S 902, skr. begr.).

16) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

Hvad er ministerens begrundelse for mod regionens anmodning at fastholde et gymnasium i Aarhus, som ingen ønsker at gå på, jf. artiklen i Altinget den 17. april 2020 »Rosenkrantz-Theil afviser regions ønske om elevfordeling i Aarhus«?

(Spm. nr. S 897).

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Vil ministeren garantere, at både kommunerne og de private pasningstilbud, de frie grundskoler og ungdomsuddannelserne kompenseres økonomisk fuldt og helt for de ekstra omkostninger, de har til ekstra rengøring, ekstra personale, håndsprit, opsætning af flere håndvaske og andre hygiejnefaciliteter grundet de sundhedsfaglige retningslinjer, og hvornår vil institutionerne i givet fald få overført pengene til dækning af ekstraregningen?

(Spm. nr. S 898).

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V)

Er ministeren enig i, at forældre til børn, som fra den 16. marts ikke har kunnet få deres børn passet i daginstitution grundet nedlukningen som følge af covid-19, retfærdigvis bør blive kompenseret af staten for den pasningsydelse, som de ikke har haft gavn af?

(Spm. nr. S 901).

19) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V)

Kan ministeren svare på, hvorfor skoleledere og lærere ikke blev inddraget af regeringen, da den tog en politisk beslutning om at genåbne 0.-5.-klasser?

(Spm. nr. S 913).

20) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V)

Kan ministeren garantere, at kvaliteten af nødundervisningen for 6.-9.- og 10.-klasserne ikke bliver forringet nu, hvor flere af skolerens ressourcer bliver brugt på de mindste klasser?

(Spm. nr. S 915).

21) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at såvel forældre som kommuner nu står med økonomiske ekstraregninger, da mange kommuner selv er nødt til at kompensere forældre, da mange dagtilbud i praksis

ikke er fuldt åbne trods statsministerens udmeldinger herom, enten på grund af reducerede åbningstider eller på grund af manglende plads til alle børn, således at nogle børn må forblive hjemme, og vil ministeren kompensere kommuner og forældre i såvel private som offentlige tilbud, der stadig skal holde børn hjemme, så de kan få tilbagebetalt forældrebetalingen af staten?

(Spm. nr. S 925).

22) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at der er mange kommuner, som nu står med en økonomisk ekstraregning, fordi regeringen har bedt om, at dagtilbud genåbnes, men dagtilbuddene som følge af de meget stramme sundhedsfaglige retningslinjer oplever pladsmangel og derfor må se sig nødsaget til at bede forældrene om at holde deres børn hjemme, mod at deres forældrebetaling til dagtilbud kompenseres, hvorved kommunerne bliver pålagt en yderligere økonomisk udgift?

(Spm. nr. S 927).

23) Til erhvervsministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF)

Ministeren fortæller i Børsen den 6. april, at der »i disse timer arbejdes på målrettede tiltag for iværksættere«, og giver tilmed en mundtlig garanti om, at »der er en målrettet hjælpepakke på vej til landets iværksættere«, hvordan går det med den, og hvorfor har ministeren ikke indkaldt Folketingets partier til indledende reelle forhandlinger herom, når ministeren for flere uger siden sagde, at den var lige på trapperne?

(Spm. nr. S 888).

24) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt og hensigtsmæssigt, at sunde og velfungerende virksomheder, som i 2019 har haft underskud, nu risikerer at få reduceret deres kompensation for faste udgifter som følge af regeringens justering af bekendtgørelsen den 8. april?

(Spm. nr. S 906).

25) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt, at virksomheder, der af forskellige årsager har organiseret sig med ét cvr-nummer frem for flere, kan have svært ved at leve op til minimumskravene for hjemsendelse af medarbejdere under lønkompensationsordningen og omsætningskravet til kompensation for faste udgifter, da disse krav gælder for virksomhedens cvr-nummer og ikke for virksomhedens enkelte afdelinger/P-numre?

(Spm. nr. S 912).

26) Til erhvervsministeren af:

Morten Dahlin (V)

Mener ministeren, at det er rimeligt og hensigtsmæssigt, at restauranter og andre virksomheder, der er påbudt at holde lukket, og som følger statsministerens gentagne opfordringer og forsøger sig med f.eks. takeaway for at opretholde lidt omsætning, bagefter skal straffes med en regulær dummebøde, så de ikke længere kan få fuld kompensation for deres faste udgifter?

(Spm. nr. S 918).

27) Til erhvervsministeren af:

Erling Bonnesen (V)

Vil ministeren være indstillet på at sikre en bedre dækning for tab, f.eks. ved indregning af lønomkostninger i opgørelse af tab på varelagre og letfordærlige varer i ordningen om kompensation for faste

udgifter, sådan at flere af de virksomheder, f.eks. gartnerier, der lider store tab på varelagre som følge af corona, kan blive dækket? (Spm. nr. S 922).

28) Til erhvervsministeren af:

Lars Christian Lilleholt (V)

Vil ministeren sikre yderligere tiltag for at hjælpe de danske gartnerier, som lige nu er voldsomt pressede, fordi økonomien er gået i stå lige op til deres højsæson, og som er i fare for at lukke ned permanent?

(Spm. nr. S 923).

29) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V)

Er ministeren – i lyset af de mange virksomheder, der melder om at vente flere uger på at få svar på deres ansøgning om kompensation fra hjælpepakkerne – tilfreds med den hastighed, udbetalingerne foretages med?

(Spm. nr. S 924).

30) Til erhvervsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V)

Deler ministeren rejsebranchens bekymring over den manglende individualitet i tilbagebetalingen af den udvidede garanti til Rejsegarantifonden på 1,5 mia. kr. i forbindelse med coronakrisen, hvor den valgte tilbagebetalingsmodel betyder, at nogle rejsebureauer reelt kan tjene på, at Rejsegarantifonden overtager tilbagebetalingsforpligtelsen for aflyste rejser, mens andre rejsebureauer skal betale et langt større beløb tilbage, end deres kunder har modtaget i kompensation?

(Spm. nr. S 928).

31) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V)

Vil ministeren være villig til at se på øget fleksibilitet i lønkom-pensationsordningen, sådan at det i højere grad bliver muligt for medarbejderne, der er hjemsendt med lønkom-pensation, at fortsætte arbejdet helt eller delvist, som det også er muligt i f.eks. Sverige og Norge?

(Spm. nr. S 909).

32) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V)

Hvordan vil regeringen hjælpe de vækstvirksomheder, som ikke har en relevant referenceperiode at dokumentere omsætningstab ud fra, fordi der er skaleret betydeligt op i både omsætning og omkostninger?

(Spm. nr. S 916).

33) Til erhvervsministeren af:

Morten Dahlin (V)

Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt for dansk økonomi, danske virksomheder og de danske lønmodtagere, at nogle virksomheder kan være tvunget til at sende medarbejdere hjem med lønkom-pensation for at undgå fyringer eller konkurs, når medarbejderne i stedet kunne arbejde, dog på nedsat tid, på at udvikle virksomheden og sikre, at den hurtigt kunne komme på benene igen efter coronakrisen?

(Spm. nr. S 919).

34) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V)

Når nu ministeren allerede inden påske sagde, at »nu bliver det iværksætternes tur«, mener ministeren så ikke, at regeringen straks bør invitere til forhandlinger om enten at gøre de eksisterende ord-

ninger brugbare for iværksættere eller alternativt en særskilt hjælpe-pakke til iværksættere?

(Spm. nr. S 926).

35) Til erhvervsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V)

Finder ministeren det hensigtsmæssigt, at en virksomhed, der under samme cvr-nummer har forskellige erhvervsaktiviteter, som er ramt forskelligt af coronakrisen, ikke har mulighed for at benytte lønkom-pensationsordningen for én afdeling, der eksempelvis er tvangslukket af myndighederne, men hvor medarbejderandelen i denne aktivitet udgør mindre end 30 pct. af medarbejderne i virksomhedens cvr-nummer?

(Spm. nr. S 929).

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Andreas Steenberg (RV)

Hvorfor har regeringen besluttet, at det ikke er et anerkendelsesværdigt formål at lade danske statsborgeres ægtefæller, samlevende og kærester fra udlandet komme på besøg og søge ophold, og hvornår agter regeringen at åbne op for det igen?

(Spm. nr. S 885).

37) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF)

Mener ministeren ikke, at håndtryksceremonien har stor betydning for at teste statsborgerskabsansøgers vilje til at indoptage danske kulturelle normer, også selv om de danske kulturelle normer skulle stride imod de kulturelle normer, som ansøgerens oprindelige kultur besidder, og hvad har ministeren præcis gjort for at sikre, at håndtryksceremonien fastholdes som en vigtig del af betingelserne for tildeling af statsborgerskab, også i en coronatid?

(Spm. nr. S 890).

38) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF)

Mener ministeren, at det højner integrationen, at der oprettes bederum på de danske uddannelsesinstitutioner, og mener ministeren, at Folketinget bør forbyde disse?

(Spm. nr. S 894).

39) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF)

Mener ministeren, at offentligt ansatte i borgernære funktioner bør forbydes at bære muslimsk tørklæde, og mener ministeren, at Folketinget bør lovgive om dette?

(Spm. nr. S 895).

40) Til beskæftigelsesministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)

I lyset af, at vi som samfund beder vores sundhedspersonale om at arbejde med en øget risiko for at blive smittet med covid-19, er ministeren så indstillet på at sikre, at eventuelle følgeskader af covid-19 for dette personale anerkendes som en arbejdsskade? (Spm. nr. S 887, skr. begr. (omtrykt) Medspørger: Bent Bøgsted (DF)).

41) Til beskæftigelsesministeren af:

Bent Bøgsted (DF)

Vil ministeren fremlægge en model for tidligere tilbagetrækning, som statsministeren har lovet, nu, hvor overenskomstforhandlingerne er afsluttet – selv om ministeren har sagt, at det udskydes til efteråret, er der jo ingen grund til ikke at lægge en model frem, hvis regeringen har en model klar, så vi allerede nu kan forholde os til

den, og det kan vi sagtens gøre nu, selv om den først skal forhandles på plads i efteråret?
(Spm. nr. S 910).

42) Til kirkeministeren af:

Marie Krarup (DF)

Mener ministeren ikke, at kirken har væsentlig betydning for et stort flertal af danskeres åndelige liv og livsmod, og hvad har ministeren præcis gjort for at sørge for, at kirken kan være tidligt med i åbnings-tiltagene efter coronaepidemien?
(Spm. nr. S 889).

43) Til kirkeministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Hvorfor har hverken ministeren eller nogen anden af regeringens ministre fordømt hærværket på Vejleå Kirke i Ishøj, hvor der natten til påskesøndag på henholdsvis arabisk og dansk blev skrevet »vi overtager Danmark«?
(Spm. nr. S 893).

44) Til kulturministeren af:

Jan E. Jørgensen (V)

Hvordan vil ministeren hjælpe de kulturelle institutioner, der fortsat mangler hjælp som følge af covid-19, og som falder uden for de allerede vedtagne hjælpepakker?
(Spm. nr. S 881).

45) Til kulturministeren af:

Jan E. Jørgensen (V)

Hvad vil ministeren gøre i forhold til de zoologiske anlæg, hvis forbuddet mod større forsamlinger forlænges ud over den 9. juni?
(Spm. nr. S 883).

46) Til kulturministeren af:

Morten Messerschmidt (DF)

Hvad er ministerens budskab til de mange revyer, teatre, museer og musikfestivaler, som ikke er omfattet af de eksisterende hjælpepakker og derfor står til at miste millioner og i flere tilfælde risikerer konkurser – med stor skade for dansk kulturliv til følge?
(Spm. nr. S 892).

47) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V)

Er ministeren klar til at lave en plan for genåbning af Foreningsdanmark, naturligvis hvilende på sundhedsfaglige vurderinger, og i givet fald hvordan og hvornår?
(Spm. nr. S 896).

48) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V)

Vil ministeren indkalde partierne, sundhedsmyndighederne og interessenterne på foreningsområdet, bl.a. DIF, DGI, DUF, Firmaidrætten, Dansk Skoleidræt, udsattesporten og e-sporten, til et fælles møde med henblik på en diskussion af og fastsættelse af retningslinjer for, hvordan Foreningsdanmark kan genåbnes, og hvornår påtænker ministeren i givet fald at indkalde til et sådant møde?
(Spm. nr. S 899).

49) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvordan forestiller ministeren sig at kompensere de kulturinstitutioner, der i høj grad er afhængige af billetindtægter fra publikum, men som lige nu er forhindret i at tjene penge i deres normale højsæson?
(Spm. nr. S 903).

50) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V)

Hvordan forstår ministeren begrebet større forsamlinger, og forventer ministeren at arbejde for, at forståelsen af en større forsamling indrettes, så det fortsat er sundhedsfagligt forsvarligt at afholde arrangementer, men så der også tages hensyn til de kulturelle institutions mulighed for at holde gang i aktiviteten?
(Spm. nr. S 908).

51) Til kulturministeren af:

Fatma Øktem (V)

Hvordan mener ministeren at man kan løse udfordringen med tidsbegrænsede uopsigelige kontrakter i teaterbranchen, som lige nu skaber usikkerhed om teaterbranchens mulighed for at få del i hjælpepakkerne for lønkomensation og dækning af faste udgifter?
(Spm. nr. S 917).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Boligministeren (Kaare Dybvad Bek):

Lovforslag nr. L 176 (Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene og lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Øgede energikrav ved anvendelse af boligreguleringslovens § 5, stk. 2, og fastfrysning af vurderinger af værdien af andelsboligforeningers ejendomme)),

Lovforslag nr. L 177 (Forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene og lov om andelsboligforeninger og andre boligfællesskaber. (Karensperiode ved erhvervelse m.v. af udlejningsejendomme og lovfæstelse af normalvedtægts krav om 4/5 tilslutning til opløsning af andelsboligforeninger)) og

Lovforslag nr. L 178 (Forslag til lov om ændring af lov om leje og lov om midlertidig regulering af boligforholdene. (Styrkelse af lejerne)).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

Kl. 13:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Det eneste punkt, vi har på dagsordenen i dag, er besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene.

Vi starter med spørgsmål til justitsministeren af hr. Peter Skaarup.
Kl. 13:00

Spm. nr. S 905

1) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Hvordan vil ministeren fortsætte den af Christiania iværksatte midlertidige lukning af Pusher Street, når coronakrisen er overstået?

Kl. 13:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:00

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Spørgsmålet lyder sådan her: Hvordan vil ministeren fortsætte den af Christiania iværksatte midlertidige lukning af Pusher Street, når coronakrisen er overstået?

Kl. 13:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 13:01

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Siden christianitterne lukkede indgangen til Christiania og boderne i Pusher Street, har politiet haft en øget tilstedeværelse i området, fordi politiet desværre har erfaret, at hashhandelen nu sker i andre områder. Ud over en markant forøget tryghedsindsats og patruljering i området er der også lavet flere aktioner mod nyopstillede boder i de nærliggende gader, og politiet har anholdt og sigtet en række personer for narkorelaterede forbrydelser i området.

Det er selvfølgelig helt afgørende at begrænse den organiserede hashhandel i Pusher Street så vel som at begrænse de forbrydelser og det salg, der måtte ske i området lige uden for Christiania. Politiet har en klar strategi om at gennemføre en offensiv, koordineret og langsigtet indsats, der gør hashhandel på Christiania uattraktivt. Det er en strategi, som politiet har haft, før christianitterne lukkede Christiania, og som politiet fortsat vil have, når Christiania åbner igen. Indsatsen skal presse og svække de kriminelle, der står bag den åbenlyse hashhandel i Pusher Street, og styrke de lovlydige og samarbejdende kræfter i området, og det er politiets vurdering, at den operative indsats virker efter hensigten. Der har i 2019 bl.a. været foretaget flere anholdelser end i 2018, og der er observeret mindre vold på grund af konsekvent indgriben.

Mens Christiania fortsat holder lukket, er jeg godt tilfreds med, at politiet allerede har intensiveret indsatsen og planlægger at fortsætte den forstærkede og målrettede indsats i området omkring Christiania.

Kl. 13:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 13:02

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for svaret. Jeg synes, det er godt, at politiet er opmærksomme på det, der foregår i området omkring Christiania. Men det er klart, at når jeg spørger til det her og Dansk Folkeparti interesserer sig for det, er det jo, fordi vi gentagne gange har ønsket, at Pusher Street blev lukket, fordi det er kriminelle bander, der opererer derude og sådan set kun gør det for at tjene flest mulige penge på flest mulige ulykkelige skæbner, kan man sige.

Derfor vil jeg godt spørge justitsministeren: Når nu det kan lade sig gøre for christianitterne selv at lukke Pusher Street, hvordan vil ministeren så sørge for, at det også sker fremadrettet? Skal det ske i samarbejde med christianitterne, at man gør det, eller vil politiet lukke den, eller hvordan har man tænkt sig at lukke den gade, der er skyld i så meget ulykke for mange mennesker?

Kl. 13:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Justitsministeren.

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jeg er fuldstændig enig i behovet for at gribe ind over for narkohandel, herunder den narkohandel, som foregår på Christiania og i Pusher Street. Den vej, som politiet er gået, og den strategiske indsats, som jeg talte om før, har fem spor, og det ene af dem er faktisk noget af det, som spørgeren også kom ind på, nemlig en dialog med samarbejdspartnerne, de gode kræfter, om at bekæmpe det. Så er der fire andre spor, som jeg måske kan komme ind på i løbet af resten af spørgetiden her.

Kl. 13:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 13:04

Peter Skaarup (DF):

Altså, jeg er med på, at der er forskellige spor, og at der er forskellige muligheder, men jeg er egentlig mere ude efter en håndfast løsning her. For det er rigtigt, at der er gode kræfter på Christiania, der godt vil det danske samfund. Nu har man så lukket Christiania ned med hegn og på en hårdhændet facon – det kan ikke lade sig gøre at komme ind i øjeblikket – og det betyder jo, at hvis man ville gøre det, kunne man også gøre det over for Pusher Street i det daglige, altså når coronakrisen er overstået. Det er derfor, jeg spørger: Hvad vil regeringen gøre, for at det sker?

Kl. 13:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 13:04

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Det synes jeg da også er et spor som er værd at forfølge, ikke mindst fordi det jo viser sig, at hvis der blandt de bedre kræfter på Christiania er en vilje til at gå den her vej, som der så har været i den situation, vi er i, med covid-19, så er der jo faktisk mulighed for at komme langt. Det indebærer så nogle andre konsekvenser, som man selvfølgelig også bliver nødt til at forholde sig til, herunder hvor salget så flytter hen, og hvordan man håndterer det der, hvor det måtte flytte hen.

Kl. 13:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup for sidste spørgsmål.

Kl. 13:05

Peter Skaarup (DF):

Jeg kunne sådan set godt tænke mig at kvittere for, at justitsministeren siger det, altså at det vil der måske være en mulighed for, og spørge: Kan vi forvente, når nu coronakrisen er overstået, at regeringen vil komme til offentligheden og ikke mindst til Folketinget og sige, at vi nu lægger en plan for, hvordan man kan lukke Pusher Street mere konsekvent? For christianitterne har jo selv vist vejen her, og de har i øvrigt, har jeg slået efter, vist vejen flere gange, hvor man også har lukket Pusher Street ned af egen drift. Men jeg savner ligesom, at det sker permanent.

Kl. 13:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 13:06

Kl. 13:08

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen jeg kunne bestemt også godt tænke mig, at det skete permanent, og jeg tror, at noget af vejen er dialog med christianitterne. Jeg tror, den anden del af vejen er nogle af de andre spor, altså kontrol i randområdet af Christiania; en efterforsknings- og efterretningsindsats, sådan at vi så tæt som muligt monitorerer de personer, som står bag hashsalget; mere patruljering og formålsbestemt patruljering på Christiania; og udbredelse af den arbejdsmetode, som hedder »Din Betjent«, som *har* kastet gode resultater af sig.

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det.

Spørgsmålet er slut, men vi fortsætter med både justitsministeren og hr. Peter Skaarup.

Kl. 13:06

Spm. nr. S 907

2) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

Er ministeren tilfreds med, at det er lykkedes christianitterne at lukke Pusher Street, når det ikke er lykkedes politiet at gøre det trods massiv indsats, og hvad mener ministeren der skal til, for at dette også vil lykkes for politiet permanent?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:06

Peter Skaarup (DF):

Ja, og det lyder sådan her: Er ministeren tilfreds med, at det er lykkedes christianitterne at lukke Pusher Street, når det ikke er lykkedes politiet at gøre det trods massiv indsats, og hvad mener ministeren der skal til, for at dette også vil lykkes for politiet permanent?

Kl. 13:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:07

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Vi fortsætter jo lidt dialogen fra det forrige spørgsmål, og det er sådan set godt nok, for så kan vi komme lidt længere med det.

Jeg kan konstatere, at christianitterne ligesom det øvrige samfund følger sundhedsmyndighedernes anbefalinger, når det handler om at begrænse smittespredningen af covid-19, i forbindelse med lukningen. Jeg synes, det viser, at de lokale har en hel afgørende rolle i forhold til muligheden for at lukke ned for hashhandelen og den organiserede kriminalitet i selve Pusher Street, hvilket jo også var spørgerens konstatering. Det har med andre ord vist sig at være afgørende for indsatsen, at også christianitterne har accepteret og forstået, at før der kan ske reelle forandringer, skal christianitterne også selv bidrage.

Siden Christiania lukkede, har politiet haft en øget tilstedeværelse i området, fordi politiet desværre har erfaret, at hashhandelen så er flyttet ud af Christiania, ud på gaden omkring Christiania. Der har så også været et billede af, at det har været noget i aftagende efter den øgede trykindsats og patruljering, som der er sket i området.

Kl. 13:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Peter Skaarup (DF):

Tak for det, og tak for gennemgangen af, hvad der ligger i kortene. Når vi nu taler om Pusher Street og vi er enige om, at det er et sted, der domineres af kriminelle bander, og at de jo sådan set ikke der adskiller sig ret meget fra den måde, de arbejder på andre steder i hovedstadsområdet og i Danmark i det hele taget, må jeg sige, at jeg godt kunne tænke mig, at justitsministeren så også gav tilsagn om, at man vil lukke Pusher Street permanent. Når nu det har kunnet lade sig gøre her under coronakrisen og i øvrigt også har kunnet lade sig gøre ved nogle andre lejligheder, er mit spørgsmål til justitsministeren: Hvad er det så, der skal til, for at det kan ske? Er man villig til at sætte de ressourcer af, der skal til, for at det kan ske?

Lad mig i parentes bemærket sige, at hvis det skete, ville man jo i samme mundfuld have fået tag på de kriminelle bander, der også huserer på alle mulige andre måder rundtomkring i Danmark, og dermed ville man sådan set få en dobbelteffekt af det, man gør, for man ville både tage fat i krebsen af dem i forhold til det, der foregår på Christiania og nu også i randområderne til Christiania, på Christianshavn, og så ville man også kunne stække dem yderligere i forhold til indsatsen rundtomkring i landet.

Når jeg siger det her, er det, fordi jeg godt vil have justitsministeren lidt ud af busken, for når coronakrisen er overstået, er det jo vigtigt, at der, når vi skal snakke politiforlig, når vi skal snakke om mandskab, er nogle planer for, hvad det er, vi vil med det her, og hvad vi vil i forhold til Pusher Street. For mig at se er der ingen tvivl om, at Pusher Street skal lukkes, og hvis det kan lade sig gøre nu, kan det også lade sig gøre om 3 måneder.

Kl. 13:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:10

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Jamen vi deler målet om at få lukket Pusher Street og i det hele taget slippe af med den organiserede hashhandel, som det foregår. Det, der er spørgsmålet, er, som der også ligger i det opfølgende spørgsmål, hvad det så er, der skal til. Jeg tror, at noget af det, der skal til, er en konstatering af, at hvis de gode kræfter på Christiania spiller med, er det i hvert fald en væsentlig trædesten til at kunne nå derhen, hvor vi gerne vil være. Det er selvfølgelig også et spørgsmål om ressourcer, men jeg tror også, man må konstatere, at erfaringen den her gang har været, at hvis vi bare sætter ind i forhold til Pusher Street – altså, når den bliver lukket – flytter hashhandelen, så der er brug for flere ting.

Kl. 13:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Peter Skaarup, værsgo.

Kl. 13:10

Peter Skaarup (DF):

Så vil jeg godt komme med et konkret forslag, for jeg synes måske, det, som justitsministeren siger her, begynder at køre lidt i ring. Og forslaget går ud på, at det, når nu Christiania er lukket for omverdenen, og når nu Pusher Street så i samme ombæring er lukket, jo vil være en enestående mulighed for, at politiet kunne sætte sig på Pusher Street og lave en nærpoltistation derude med henblik på, at der, når man åbner igen, så bare ikke er nogen steder på Pusher Street, hvor de her kriminelle bander længere kan agere, for der er politiet jo.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til ministeren.

Kl. 13:11 **Anni Matthiesen** (V):

Vil ministeren kommentere, om det giver anledning til bekymring, når borgere med psykiske problemer i højere grad afviser løsningsforslag om at søge hjælp og tage diverse kurser som følge af coronakrisen, jf. JydskeVestkystens artikel »Hjælpelinjer ikke synderligt pressede under coronakrisen« bragt den 15. april 2020?

Kl. 13:11

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Et af de elementer, som er taget i brug nu, er jo præcis at placere den mobile politistation i området. Jeg synes bare også, vi bliver nødt til – og det er ikke, fordi jeg ikke deler målene, slet ikke – at tænke tanken færdig, i forhold til hvis vi lukker Pusher Street, som jeg synes vi skal, og spørge til, hvor hashhandelen så flytter hen, og hvad vi gør i forhold til det sted, hvor den så flytter hen, så vi ikke bare flytter rundt på et problem, men får løst et problem. Og jeg er desværre ikke sikker på, at det at lukke Pusher Street, som spørgeren sagde, også vil løse problemerne rundtomkring i landet. Jeg tror desværre, at det at lukke Pusher Street vil skubbe noget af hashhandelen til andre steder i landet.

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Peter Skaarup for sidste spørgsmål. Værsgo.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:13

Anni Matthiesen (V):

Tak. Ministeren bedes kommentere på, om det giver anledning til bekymring, når borgere med psykiske problemer i højere grad afviser løsningsforslag om at søge hjælp og tage på diverse kurser som følge af coronakrisen, jævnfør JydskeVestkystens artikel »Hjælpelinjer ikke synderligt pressede under coronakrisen« bragt den 15. april 2020?

Kl. 13:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:14

Peter Skaarup (DF):

Ja, og det kan man jo bestemt ikke udelukke, altså at der vil være en indsats i området omkring Christiania – det er der jo sådan set allerede i dag, hvor man på Christianshavn og i nogle af de nærliggende gader har ret mange problemer i det daglige med, at Pusher Street i det hele taget er der, og man håber jo også hele tiden på, at politiet og justitsministeren vil tage hånd om det.

Men tilbage til spørgsmålet om Pusher Street, som jo trods alt er det store problem i forhold til hele den trafik, der er dér, hvor folk ikke bare kommer fra Danmark, men også fra resten af Skandinavien. Vil ministeren etablere sådan en nærpolitistation derude mere permanent?

Kl. 13:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ministeren for et afsluttende svar. Værsgo.

Kl. 13:12

Justitsministeren (Nick Hækkerup):

Pusher Street er det store problem; det er i hvert fald det synlige problem, og derfor bliver vi selvfølgelig nødt til at forholde os til den situation, hvor hashhandelen flytter, hvis vi lukker Pusher Street. I det første stykke tid efter, at Pusher Street var blevet lukket, så vi jo i hvert fald det, at hashhandelen så flyttede ud til de omkringliggende gader med boder og det hele, som politiet så har gjort en stor indsats for at få revet ned og taget hånd om, hvilket jo faktisk også lykkedes; her er en del af hashhandelen så tilsyneladende i minimeret omfang flyttet til voldene og andre steder. Så vi bliver nødt til at forholde os til, hvad konsekvenserne er, sådan at vi er sikre på, at vi ikke bare flytter rundt på problemet, men at vi forhåbentlig også kan løse problemet.

Kl. 13:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til justitsministeren, og tak til hr. Peter Skaarup. Spørgsmålet er sluttet.

Vi går videre til næste spørgsmål, som er til social- og indenrigsministeren af fru Anni Matthiesen.

Kl. 13:13

Spm. nr. S 884

3) Til social- og indenrigsministeren af:

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Den her nye hverdag med øget isolation og meget information alle steder om sygdommen påvirker os alle sammen, men jeg tror ikke, at man skal have meget kendskab til psykisk sårbare mennesker for at forstå, hvordan det kan påvirke mennesker med en psykisk sårbarhed eller egentlig sygdom ekstra dels at skulle være isoleret fra det netværk, de nu måtte have, fra de hjælpeforanstaltninger, de plejer at have i deres liv – om det er kontakt med det lokale værested og varmestue, eller det er private venner, eller det er egentlig officiel og formel bostøtte – dels at vide, at der er en sygdom derude. Har man i forvejen angst eller vrangforestillinger eller andet og sidder isoleret derhjemme og følger mediernes dækning af det her, kan man sagtens se for sig, at de her problemer vil vokse.

Vi har jo desværre også hørt fra Danske Regioner, at der er en nedgang i antallet af henvisninger til psykiatrisk hjælp på 60 pct., og jeg tror, det er SINDs formand, Knud Kristensen, der har sagt, at der ikke er noget, der tyder på, at corona helbreder psykisk sygdom. Det vil sige, at der nok ikke er sket et 60 pct.s fald i antallet af mennesker, der har behov for henvisning til vores psykiatri for udredning og efterfølgende behandling, og derfor er det her jo enormt bekymrende. Jeg tror ikke, man skal være så overrasket over, at den her gruppe af mennesker ikke er de første til selv at række ud; det er jo en del af problemstillingen, når man har en psykisk sårbarhed, at man tit har svært ved selv at række ud efter hjælpen. Og derfor er det – ligesom når vi snakker om de udsatte børn i de sårbare familier – et meget stort problem i de perioder, hvor der er isolation og man er derhjemme, for den opsøgende indsats med dem, der kan spotte, at man har det dårligt og er i mistrivsel, er jo mindre, al den stund at man simpelt hen ser færre mennesker.

Vi skiltes jo omkring midnat eller lidt før i går efter forhandlinger om, hvad vi kan gøre for de sårbare grupper, og det tror jeg er rigtig godt. Jeg tror, vi skal gøre noget inden for det, der er sundhedsfagligt forsvarligt, for at øge trivslen for bl.a. de psykisk sårbare og udsatte borgere. Og så skal vi vide med os selv, at på den anden side af det her er der en risiko for, at vi skubber en pukkel foran os, altså at nogle, der i forvejen var syge, er blevet mere syge, og at nogle, der bare var sårbare, har udviklet egentlig sygdom.

Kl. 13:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Anni Matthiesen, værsgo.

Kl. 13:16

Anni Matthiesen (V):

Tak. Tak til ministeren for svaret på spørgsmålet. Ja, man kan sige, at psykisk sårbare reagerer på forskellig vis, også i sådan en situation, som vi er i lige nu. Jeg har fået beskrivelser af, hvordan nogle oplever, at angsten og frustrationen øges, og at de bliver mere og mere bange, mens andre næsten kryber mere og mere ind i sig selv og isolerer sig mere og mere og også bliver mere og mere inaktive. Alt i alt kan man sige, at det er et kæmpe problem, og som ministeren også siger, risikerer vi i den her tid, at de, der var syge inden coronakrisen, jo måske bliver mere og mere syge.

Noget af det, jeg godt vil spørge lidt ind til, handler netop om de tilfælde, hvor man ikke selv kan række hånden frem i forhold til at spørge efter hjælp, og hvor man måske endda en gang imellem ligger på grænsen i forhold til at overveje, om man også vil begå selvmord. Kunne ministeren gøre mere for på en eller anden måde at huske dem på at række hånden frem eller få nogen til at række hånden frem?

Kl. 13:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:17

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg tror, vi skal gøre mere, og det er jo også det, vi sidder og forhandler om. Vi forhandlede i forgårs, vi forhandlede i går til sent, og vi forhandler igen i aften, fordi vi skal gøre mere. Noget af det her handler om vores kendte velfærdsinstitutioner, altså de støtte- og kontaktpersonordninger, vi har i forvejen, som har taget en anden form den seneste tid for at begrænse smittespredningen, og som vi skal kigge på hvordan man kan normalisere – stadig med den rette balance, fordi der jo altså også er en sygdom og en pandemi derude, som vi skal beskytte de mest sårbare imod. Men så er der også noget af det her, der handler om civilsamfundet. Det er jo også noget af det, vi drøfter: Hvad kan vi understøtte af partnerskaber, der kan hjælpe? Og så har vi altså også hver især et ansvar for sårbare mennesker i vores omgangskreds.

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Anni Matthiesen, værsgo.

Kl. 13:18

Anni Matthiesen (V):

Tak. Jeg stiller det her spørgsmål, især fordi der jo er en gruppe unge mennesker, som især i de her tider, hvor de er meget isolerede og væk fra vennerne, måske lettere risikerer at træffe beslutning om at begå selvmord, og det er egentlig også den gruppe, jeg er rigtig nervøs for. Jeg tænker: Kunne man gøre mere i forhold til også at informere pårørende i den her situation?

Kl. 13:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:18

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jeg ved, at sundhedsministeren er meget optaget af den her problemstilling med, at der er færre, der søger hjælp til andre sygdomme end covid-19 og i andre sammenhænge end corona. Det gælder psykiske lidelser, og det gælder jo også fysiske lidelser. Jeg har hørt både sundhedsministeren og også Sundhedsstyrelsens direktør gentagne gange komme ud med budskabet om, at man skal søge læge, hvis man har det dårligt, og det skal man også, hvis man får det psykisk

dårligt, altså kontakte egen læge eller kontakte lægevagten, og er det alvorligt, skal man kontakte den psykiatriske akutmodtagelse. Det budskab vil jeg gerne gentage her, og jeg vil meget gerne drøfte med Venstres ordfører, hvad vi kan gøre yderligere for at få det ud.

Kl. 13:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Anni Matthiesen for det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:19

Anni Matthiesen (V):

Altså, hvis jeg selv skal komme med en idé her i Folketingssalen, vil jeg, da jeg selv har en søn, som – og det tror jeg også ministeren ved – hører til den gruppe, som let får angst, når man i tv igen og igen hører det gentaget, hvor forfærdelig en krise vi er i, appellere lidt til, at man også forsøgte i forhold til det, man bragte i tv – altså det, der kommer fra sundhedsmyndighederne – at få fortalt, hvordan man kunne hjælpe psykisk sårbare, også som pårørende. Så det var blot en tanke, som jeg kunne give videre til ministeren.

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:20

Social- og indenrigsministeren (Astrid Krag):

Jamen Sundhedsstyrelsen har jo faktisk udgivet nogle gode råd eller anbefalinger, eller hvad man nu skal kalde det, til den mentale trivsel, som bl.a. går på det, du beskriver, altså at man skal begrænse, hvor meget man følger medierne, hvor meget man ser tv, og hvor meget man bliver suget ind i det. Jeg vil gerne være med til at drøfte med partierne, om vi kan gøre noget, for at de anbefalinger og råd kommer længere ud. Og jeg tror, vi er fuldstændig enige, også om at være optaget af, hvordan vi bedst muligt kan passe på gruppen nu og også sørge for, at problemerne ikke bliver alt for store, og at det ikke er en alt for stor pukkel, vi skubber foran os.

Kl. 13:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til ministeren, og tak til fru Anni Matthiesen. Spørgsmålet er slut.

Næste spørgsmål er til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, af hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:20

Spm. nr. S 920

4) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Erling Bonnesen (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at fødevareproducenter, grossister og slagtere skal bære hele det store værditab, der er ved f.eks. nedfrysning af kød, fordi det ikke kan sælges til restauranter, som er lukkede ved påbud fra regeringen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:20

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at det er rimeligt, at fødevareproducenter, grossister og slagtere skal bære hele det store værditab, der er ved f.eks. nedfrysning af kød, fordi det ikke kan sælges til restauranter, som er lukkede ved påbud fra regeringen?

Kl. 13:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:21

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Tak for spørgsmålet. Vi er i regeringen selvfølgelig fuldstændig opmærksomme på, at det er en helt exceptionel situation, vi er i på grund af coronakrisen, og at den desværre har nogle klare økonomiske konsekvenser for hele samfundet. Derfor har regeringen jo også sammen med alle Folketingets partier, inklusive spørgerens eget, vedtaget en lang række hjælpepakker og ordninger for at holde hånden under danske virksomheder, herunder jo en kompensationsordning for faste omkostninger, hvor vi netop har besluttet at forlænge kompensationsperioden og samtidig reducere adgangskravene til den, så endnu flere virksomheder kan få kompensation. Og heldigvis, må vi sige, er fødevaresektoren jo en af de sektorer, som fortsat kan producere og afsætte deres varer. Det er klart, at de virksomheder, som før krisen primært har afsat deres varer til restauranter eller cafeer, p.t. kun kan afsætte til de restauranter, der leverer takeaway, og ellers er nødt til at finde nogle alternative afsætningsmuligheder.

Vi har i regeringen stort fokus på at hjælpe så mange virksomheder som overhovedet muligt, men vi har også et ansvar i forhold til at sikre en forsvarlig forvaltning af de offentlige midler, og det er jo dilemmaer som det her, vi sidder og diskuterer og går igennem med en tættekam, når vi drøfter det med Folketingets partier og hjælpepakkerne forhandles. Og der er man altså kommet frem til, at ordningerne skal sammensættes på en måde, så de kan bidrage til at holde hånden under danske virksomheder og dække en del af deres omkostninger, men samtidig give myndigheder og revisorer mulighed for at sikre mod svindel.

Kl. 13:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Værsgo, hr. Erling Bonnesen.

Kl. 13:23

Erling Bonnesen (V):

Tak for det, og også tak for det, der er opnået indtil nu. Så langt, så godt, kan man sige. Jeg har da også med glæde noteret mig, at både regeringen og finansministeren og vist også fødevareministeren selv har sagt, at der skal leveres det, der skal til, for at vi får bragt Danmark så godt som muligt ind i fremtiden. Her i den konkrete situation står vi med en række fødevarevirksomheder – bl.a. slagtere, altså mellemløddet imellem dem, der slagter dyrene, og dem, der skal bruge kødet, også som f.eks. fersk kød, der skal leveres. Når dyrene kommer ind og skal slagtes, hober kødet sig jo op. Man kunne spørge, om det så ikke bare kan fryses ned, og jo, det kan det, men når det kød så skal afsættes, har det ikke samme værdi. Og for dem er det jo altså store tal, det handler om – i det kæmpestore regnskab i forhold til coronaregnskabet er det måske knap så meget. Så der er nogle, som er alvorligt i klemme. Man kan jo sige, at der gerne skulle være nogle til at levere det ferske, friske kød til restauranter m.v., når nu vi forhåbentlig igen får lukket op. Så der er god grund til, at vi får det her spørgsmål rejst.

Så vil fødevareministeren sætte ekstra fokus og lup på det her og sætte sig ind i det her? For det betyder meget for lige præcis den sektor, sådan at de også er her, når der er brug for dem igen.

Kl. 13:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ministeren, værsgo.

Kl. 13:24

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Som sagt deler jeg fuldstændig ønsket om, at vi kan holde hånden så godt som muligt under alle typer af virksomheder i den her svære situation. Vi tager imod alle forslag. De vil jo blive drøftet og

diskuteret, også hvis Venstre måtte komme med dem i forbindelse med de justeringer, vi løbende har lavet af hjælpepakkerne. En af udfordringerne, vi står over for, er, at myndighederne jo ikke vil kunne føre kontrol med nedskrivning af varelagre, og at det er vanskeligt at fastsætte værdien af virksomhedernes varelagre. Det er jo en af de udfordringer, vi står med, når vi skal lave de her ordninger.

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det hr. Erling Bonnesen. Værsgo.

Kl. 13:25

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Ministeren beder om et forslag, og det kan jeg levere med det samme, for det handler om at få set på det med sårbare varelagre, og det er lige præcis den kategori, det hører hjemme i. For så vidt angår det om kontrollen, kan der også tages hånd om det, for man kan jo bede en revisor om at gennemgå det og dokumentere det tab, som er opstået. Vi er fuldstændig enige om, at der jo ikke skal snydes ved havelågen på det her område. Det kan dokumenteres og klargøres, sådan at de penge, der så måtte blive udbetalt, selvfølgelig går præcist til at dække de her tab. Så det kan lade sig gøre.

Jeg vil da opfordre til, at fødevareministeren tager et hurtigt møde med FødevareDanmark. De er klar til at stille op, føler jeg mig da overbevist om, og de kan ligesom underbygge det her, så man kan komme videre. Vil ministeren det?

Kl. 13:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 13:25

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Jeg har løbende haft møder med sektoren, to eller tre stykker her inden for noget tid, og jeg må bare henvise til, at de ordninger, der er lavet, jo også er lavet med Venstres mellemkomst. Det vil sige, at Venstre også står til ansvar for de ordninger, vi i fællesskab har lavet, og hvordan de er indrettet. Selvfølgelig kan man komme med forslag til, hvordan de kan ændres. Det kigger vi på, så alle ideer er velkomne, også fra Venstre i den her sammenhæng.

Kl. 13:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Erling Bonnesen med det sidste spørgsmål.

Kl. 13:26

Erling Bonnesen (V):

Jamen tak for det. Det er da fuldstændig rigtigt, at vi et stykke ad vejen har været indbudt til nogle orienteringer og drøftelser m.v. Ministeren beder nu konkret om ekstra forslag, og det har jeg allerede leveret nu i mit foregående indlæg. Det ligger lige til højrebenet at gøre noget ved det, altså også gøre en god indsats omkring det. Så der skal bare lyde endnu en opfordring til, at ministeren tager et møde med FødevareDanmark for også at få branchens egen dokumentation klarlagt med hensyn til omfanget af de her udfordringer, som ikke er helt små. Så vil ministeren det?

Kl. 13:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen): Ministeren, værsgo.

Kl. 13:27

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen): Jeg har taget møder med de erhverv, der har ønsket at holde dem med mig, på mit område, og det gør jeg fortsat gerne. Jeg siger bare, at der er udfordringer, når vi skal sammensætte de her hjælpe-

foranstaltninger på en måde, så de både holder hånden under danske virksomheder, og vi også kan sikre, at myndigheder og revisorer har mulighed for at sikre sig mod svindel. Det er en udfordring, som jeg også tror at Venstre har været inddraget i.

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Erling Bonnesen.

Det næste spørgsmål er fortsat til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling, men det er stillet af hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 13:27

Spm. nr. S 921

5) Til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling af:

Lars Christian Lilleholt (V):

Henset til, at ministeren i TV 2/Fyn den 1. april lovede, at gartnerierne ville blive hjulpet af regeringens hjælpepakker, mener ministeren så, at regeringens hjælpepakker hjælper gartnerierhvervet rigtig meget, således som ministeren udtalte til TV 2/Fyn?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:27

Lars Christian Lilleholt (V):

Henset til, at ministeren i TV 2/Fyn den 1. april lovede, at gartnerierne ville blive hjulpet af regeringens hjælpepakker, mener ministeren så, at regeringens hjælpepakker hjælper gartnerierhvervet rigtig meget, således som ministeren udtalte til TV 2/Fyn?

Kl. 13:27

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:27

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Tak for spørgsmålet. Som jeg også nævnte under det tidligere spørgsmål, er vi i regeringen utrolig opmærksomme på den situation, som en lang række virksomheder er kommet i på grund af coronakrisen. Vi ved, at det har økonomiske konsekvenser for hele samfundet. Kompensationsordningen for faste omkostninger blev jo, forud for at den blev lanceret, også tilpasset for i højere grad at imødekomme erhverv, der arbejder med letfordærlige varer, herunder jo gartnerierne, og jeg har noteret mig, at det har Dansk Gartneri også kvitteret for, altså at vi lavede den tilpasning af ordningen. Vi forventer jo imidlertid ikke, at en enkelt ordning samlet set kan holde hånden under danske virksomheder og arbejdspladser. Tiltagene retter sig jo dels mod at understøtte likviditeten i danske virksomheder, dels mod at lave kompensationsordninger vedrørende bl.a. løn og faste omkostninger.

I forhold til likviditet har regeringen senest givet mulighed for, at små og mellemstore virksomheder kan få udbetalt deres indbetalte moms som et rentefrit lån, og hertil kommer udskydelse af virksomhedsskat og momsindbetalinger. Vi har jo netop forlænget kompensationsordningerne med 1 måned og justeret dem, så endnu flere virksomheder kan få gavn af dem, f.eks. ved at tilføje yderligere 25 mia. kr. til en i forvejen historisk stor kompensationsordning. Så jeg er enig med spørgeren i, at situationen er vanskelig både for gartnerierne og for erhvervslivet i det hele taget. De hjælpepakker, som regeringen og Folketinget har iværksat, giver efter min mening gartnerierne en betydelig håndsækning til at klare sig gennem krisen.

Kl. 13:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 13:29

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for svaret, minister. Og også tak for, at ordningen nu omfatter letfordærlige fødevarer. Det synes jeg er rigtig godt. Det, der bare skuffer mig, er jo udmøntningen, hvor man fra start af, også med det indslag, der var i TV 2/FYN, fik det klare indtryk, at nu kunne gartnerierne kompenseres for op mod 80 pct. af deres tabte varelagre. Så viser det sig, at med udmøntningen af forslaget er vi nede på mellem 10 og 15 pct., og det er jo en ret betydelig forskel.

Er ministeren fortsat af den opfattelse, at den her hjælpepakke er tilstrækkelig? Eller har ministeren overvejelser om at komme med yderligere tiltag i forhold til blomstergartnerierne, som i den grad er udfordret?

Kl. 13:30

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:30

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Hvis spørgeren er skuffet, er spørgeren jo også skuffet over sit eget parti, der selv har medvirket til de ordninger, som nu gælder for også gartnerierhvervet.

Vi lytter selvfølgelig hele tiden til, hvad erhvervet siger, og også til, hvordan de opfatter de kompensationsordninger, som er gældende. Derfor vil jeg selvfølgelig også tage de ønsker, som erhvervet har, med ind til drøftelse i regeringen og med Folketingets partier. Venstre er jo også selv velkommen til at komme med konkrete forslag, hvis der er noget, der skal laves om på.

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lars Christian Lilleholt, værsgo.

Kl. 13:31

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det, minister. Skal jeg forstå det sådan, at ministeren vil tage initiativ til, at vi får yderligere tiltag i forhold til gartnerierhvervet, med den udtalelse, ministeren lige er kommet med?

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:31

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):

Altså, vi har jo også modtaget gartneriernes ønsker til fortsat udvikling af hjælpepakkerne, og de indgår selvfølgelig i regeringens overvejelser ligesom alle de andre input, vi får, fra andre erhverv, til, hvordan tingene kan gøres bedre. Så jo, jeg kan godt give det tilsagn, at vi selvfølgelig kigger på de forslag, som gartnerierne kommer med.

Kl. 13:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Lars Christian Lilleholt for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:31

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det, minister. Det er jeg sikker på er et tilsagn, som gartnerierne er rigtig, rigtig glade for, og som jeg er overbevist om at ministeren vil følge op på – også set i lyset af at den hollandske regering jo netop har lanceret en hjælpepakke til deres gartnerier i størrelsesordenen ca. 3 mia. kr. Det vil jo gøre, at de hollandske gartnerier efter coronakrisen vil være langt stærkere stillet end danske

gartnerier, hvis der ikke sker noget i forhold til de danske gartnerier. Giver det også anledning til, at ministeren kan gøre sig nogle overvejelser om, hvad det har af konsekvenser? Kan det også kan være medvirkende til yderligere initiativer?

Kl. 13:34

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:32

Ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling (Mogens Jensen):
Jamen jeg kan sige helt klart, at vi jo kigger på alt, hvad der rører sig, også på det her område, for at se, hvordan vi kan understøtte gartnerierne bedst muligt. Vi er godt klar over, at der også er lagt en hjælpepakke frem i Holland. Der er ikke konkrete detaljer om den endnu, men vi følger sagen og ser, om der er ting, vi skulle have overset i de danske hjælpeordninger.

Kl. 13:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er slut. Tak til ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling og til Lars Christian Lilleholt.

Næste spørgsmål er til sundheds- og ældreministeren af fru Liselott Blixt. Jeg gør opmærksom på, at der er en række spørgsmål her, men det kan klares inden for den time, og derfor vil vi også styre det, så det nogenlunde er sådan, at taletiden bliver overholdt.

Kl. 13:32

Spm. nr. S 877

6) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at vi ikke tjekker ældre borgere, der afgår ved døden, for covid-19-smitte?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Liselott Blixt for oplæsning af spørgsmålet. Værsgo.

Kl. 13:33

Liselott Blixt (DF):

Mit spørgsmål lyder: Hvad er ministerens holdning til, at vi ikke tjekker ældre borgere, der afgår ved døden, for covid-19-smitte?

Kl. 13:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 13:33

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. Dejligt at være tilbage her i Folketingssalen, også til den her del af folketingsarbejdet. Jeg vil godt indlede med at sige – og det er vi jo helt enige om – at alle dødsfald i den her epidemi er en tragedie, og vi, sundhedsmyndighederne, medarbejderne, gør alle sammen alt, hvad der står i vores magt for at undgå unødige dødsfald.

Når ældre borgere, der ikke er testet positive for covid-19 – og det er jo dem, spørgeren henviser til her – afgår ved døden, bliver deres dødsfald håndteret på samme vis som før coronavirussen. Det betyder, at de ikke testes for covid-19, medmindre sundhedsmyndighederne har mistanke om, at de har haft covid-19. Baggrunden for det er, at der ikke er sundhedsfagligt grundlag for generelt at teste afdøde ældre for covid-19. Jeg kan tilføje hertil, at Statens Serum Institut har oplyst mig, at test af alle afdøde, hvis man ville begynde på sådan en strategi, ikke vurderes til at kunne bidrage til beregningen af smittetryk, og det vurderes derfor for nuværende ikke som relevant. Tak.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, Liselott Blixt.

Kl. 13:34

Liselott Blixt (DF):

Mit spørgsmål drejer sig om, hvad ministerens holdning er, ikke hvad Sundhedsstyrelsen anbefaler. For det er klart, at der kan være forskel på de to holdninger.

Det her spørgsmål er blevet til, fordi det er de praktiserende læger, der faktisk flere gange har foreslået Sundhedsstyrelsen, at man skal teste afdøde borgere i plejesektoren for netop at finde ud af, om de er smittede. Vi har lige set et plejehjem – jeg tror, det er i Vallensbæk – der har ni afdøde efter covid-19-smitte. Det kunne jo være, at man fandt en, der var smittet med coronaviruset, og dermed kunne undgå, at det spredte sig på det plejehjem. Det er derfor, jeg ønsker ministerens holdning til, at vi ikke gør det. Kan vi ikke sikre, at man ligesom kan sikre både de beboere, der er det sted, hvor den ældre dør, og det personale, som går der – uden værnemidler, for det må de heller ikke bruge? Det er ministerens holdning, jeg ønsker.

Kl. 13:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 13:35

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Min holdning ligger jo i fuldkommen forlængelse af de anbefalinger og råd, vi får fra vores sundhedsmyndigheder. Derfor er det helt relevant, når jeg får spørgsmålet fra Folketinget, at jeg så bliver vejledt af sundhedsmyndighederne, og helt konkret var det jo Statens Serum Institut, som jeg henviste til. For det er jo dem, der er epidemiologer, det er dem, der er eksperter i at følge epidemien, og så er det jo sådan, som jeg også sagde i mit indledende svar, at hvis der er en mistanke om, at dødsfaldet kan være covid-19-relateret, så kan man selvfølgelig også gå ind og teste afdøde.

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Liselott Blixt, værsgo.

Kl. 13:36

Liselott Blixt (DF):

Men jeg undrer mig over, at sundhedsministeren ikke en gang imellem ser ud over, hvad der ligger af anbefalinger. Der har været anbefalinger fra starten af, allerede i januar måned, i forhold til covid-19, hvor man faktisk har været forkert på den. Det kunne jo være, at nogle af de her dødsfald kunne være undgået, hvis det ved det første dødsfald på et plejehjem viste sig at være en, der havde en coronasmitte, sådan at man kunne hindre, at andre blev smittet, og at nogle i personalet blev smittet. Så derfor undrer det mig, at man som sundhedsminister blot læner sig tilbage og siger: Jeg støtter mig til Sundhedsstyrelsens anbefalinger.

Kl. 13:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 13:36

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der er en helt forkert fremstilling at sige, at jeg som sundhedsminister læner mig tilbage. At jeg baserer mine beslutninger på den sundhedsfaglige rådgivning, jeg modtager fra styrelserne, finder jeg betryggende og det rigtige at gøre.

Så er spørgeren jo bekendt med, at der har været eksempler på, også i forbindelse med den her epidemi, at vi fra regeringens side har lagt ovenpå, bl.a. i forbindelse med hastelovgivning, som vi jo sammen har stemt igennem i Folketingssalen. Så det har der været eksempler på, men det skal altså være på baggrund af sundhedsfaglige vurderinger, og det er også det, det her er.

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Så er det det sidste spørgsmål. Værsgo, fru Liselott Blixt.

Kl. 13:37

Liselott Blixt (DF):

Men nu er der jo flere læger, der ønsker, at vi tester ældre mennesker, så det er jo ikke blot en politiker, der ønsker det. Det er faktisk læger, der går ud og siger, at det her kunne vi få rigtig meget ud af, både for at sikre, at vi ikke spreder en smitte andre steder, men også for at se, hvor bredt vi har haft smitten af coronavirusset. Gør det ikke indtryk?

Kl. 13:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:37

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jo, og hvis man skal se på det element, nemlig hvor bredt smitten er i Danmark, må vi jo så igen spørge epidemiologerne, hvad de har brug for. Det, som de har brug for, er flere test, men det er generelt samfundstest, og de vurderer ikke, at en overdødelighed vil blive monitoreret bedst muligt, hvis der kom en sådan i befolkningen, i forhold til at teste afdøde, og den sundhedsfaglige vurdering, som vores førende epidemiologer kommer med, er den, som jeg træffer beslutning på baggrund af.

Kl. 13:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgsmålet er slut.

Men vi fortsætter med ministeren og også med fru Liselott Blixt som spørger.

Kl. 13:38

Spm. nr. S 878

7) Til sundheds- og ældreministeren af:

Liselott Blixt (DF):

Hvordan vil ministeren sikre, at vi i fremtiden kan se bagud på covid-19-pandemien og så præcis vide, hvordan den bredte sig?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til at læse spørgsmålet op.

Kl. 13:38

Liselott Blixt (DF):

Mange tak. Spørgsmålet lyder: Hvordan vil ministeren sikre, at vi i fremtiden kan se bagud på covid-19-pandemien og så præcis vide, hvordan den har bredt sig?

Kl. 13:38

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:38

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Også tak for det her spørgsmål. Der er ingen tvivl om, at den her coronavirus har sat Danmark, vores danske sundhedsvæsen, på en hidtil uset prøve. Der er jo tale om den globalt set formentlig værste

krise siden anden verdenskrig. Det er i hvert fald det, FN på nuværende tidspunkt er nået frem til. En verdensomspændende pandemi udfordrer hele samfund, også det danske, så vi har været i og er fortsat i ubetruet land. Der er ikke noget, der hedder, at vi skal gøre, som vi plejer, eller at vi skal slå op i lærebogen, for der står, at man skal gøre sådan og sådan. Den nyeste viden bliver løbende opdateret og har stor betydning for de beslutninger, vi må træffe land for land, gerne i samarbejde, gerne ved at dele så mange informationer som overhovedet muligt, men også helt lokalt nede på institutionsniveau m.m.

Derfor er det vigtigt, og derfor er jeg glad for, at spørgsmålet bliver stillet, at vi skal tage ved lære af den her situation, for selv om det er første gang i måske 100 år, vi er i den her situation, kan der komme en ny situation, og der kan også komme en anden bølge og en tredje bølge, det er umuligt at forudse. Så det er meget, meget vigtigt at lære af det og kan agere om muligt endnu hurtigere, om muligt endnu mere effektivt, skulle vi stå i en lignende situation.

Når det er sagt, er jeg imponeret over medarbejdere i vores sundhedsvæsen, eksperter og andre, der har omstillet sig og gjort klar til det forventede ryk af patienter. Men det er også sådan, at der allerede nu er en del forskning i gang både nationalt og internationalt om smittespredning af covid-19. I Danmark har vi f.eks. vores COVIDmeter, der er en digital løsning, som styrker den løbende monitorering og analyse af netop det her med smitteudbredelsen, og det er noget af det, som bruges ikke kun til aktuel monitorering, men også til, at forskerne på Statens Serum Institut bliver klogere på, hvordan smittespredningen kan ske og kan være sket. Det er der heldigvis mange, mange tusinde danskere der deltager i og bidrager helt frivilligt til med data.

Så når vi er på den anden side af krisen, skal vi selvfølgelig også have en mere grundig evaluering, men foreløbig skal vi huske, at de skridt, vi tager, skal vi hele tiden tage ved lære af bagudrettet, så vi træffer de bedste beslutninger fremadrettet.

Kl. 13:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Liselott Blixt, værsgo.

Kl. 13:40

Liselott Blixt (DF):

Når jeg stiller spørgsmålet, er det jo, fordi vi efterhånden jo har en periode, vi kan se tilbage på. Det drejer sig om en periode, hvor der har været ført en zigzagkurs, i forhold til hvordan man testede, hvem man testede, og hvorfor man ikke testede andre. Det tror jeg der er andre end mig der mener. Heldigvis er man nu nået så langt, at man har opstillet telte og nu vil begynde at teste op til 20.000, tror jeg man siger, og det er jeg rigtig glad for.

Ministeren nævner personalet, og ja, de gør det fantastisk, men derfor synes jeg også, at det havde været vigtigt, at vi havde testet langt tidligere og langt flere, og at vi havde haft remedierne til det og havde beredskabet til det. Jeg mener, at man allerede 7. marts melder ud, at man mangler ting for at kunne lave test, og der havde vi ikke engang testet 2.000. Så hvordan kan vi se tilbage og vide, hvordan smittebredden var på det tidspunkt, når vi ikke kunne teste dem, der måske faktisk havde covid-19?

Kl. 13:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:41

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er fuldkommen rigtigt, at Danmark ligesom mange andre lande har været enormt udfordret på testkapacitet, og derfor har vi arbejdet stenhårdt og målrettet. Jeg vil godt give en kæmpe ros til folk i vores

styrelser, i vores regioner, alle steder, også i den private sektor, ikke mindst en stor dansk virksomhed, som også har været med på det her, ja, der er flere store danske virksomheder, der har løftet i flok her og vist samfundssind. Jeg er glad for, at spørgeren fra Dansk Folkeparti også kvitterer for, at vi nu endelig kan få skruet op for at teste, for det er en helt afgørende del af vores genåbningsstrategi for Danmark, altså at vi har flere test.

Kl. 13:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Liselott Blixt, værsgo.

Kl. 13:42

Liselott Blixt (DF):

Jeg kunne godt tænke mig præcist at spørge til – når nu vi skal teste nogle flere – alle vores taxachauffører, f.eks. i hovedstaden, som kører og har kørt til og fra lufthavnen. Vil man f.eks. tage den gruppe ind og sige: Det kunne være interessant at se, hvor mange der enten har haft eller har corona? De kører trods alt rundt med personer, turister, tæt på – og de er faktisk nogle af dem, hvor man kunne se, hvordan det har spredt sig.

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Minister.

Kl. 13:43

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jamen der er faktisk mange medarbejdergrupper, som er interessante. Det første stik er medarbejdere i sundhedsvæsenet og medarbejdere i frontpersonalet i ældresektoren, i den sociale sektor. Det er nogle af de første, der bliver testet, og nogle af dem bliver jo så faktisk testet flere gange, så det er altså noget af det, man skal vænne sig til. Og nogle af de medarbejdergrupper, der bliver nævnt her, ville jeg sagtens kunne se for mig at det også ville være relevant at få testet.

Når det drejer sig om test for antistoffer, altså om man har haft sygdommen, er forskerne globalt set – mig bekendt – jo ikke nået frem til en fuldkommen klar definition og en klar beskrivelse af, hvordan man tester for det, men det er jo noget af det, som der arbejdes på højtryk på i Danmark og i udlandet.

Kl. 13:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Liselott Blixt for et sidste spørgsmål, værsgo.

Kl. 13:43

Liselott Blixt (DF):

Men nu er det jo sådan, at dengang man gik op på 5.000, hvor personale også skulle testes, var der dage, hvor man ikke engang nåede op på 5.000 testede personer. Så hvordan vil man så sikre, at man når op på 20.000 testede personer hver dag fremover?

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Minister.

Kl. 13:44

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Der skal man læse de retningslinjer, som kom ud fra Sundhedsstyrelsen. Teststrategien har jo været at teste så mange som muligt, men vi har været udfordret på kapaciteten af testkits, maskiner, podning og alt det andet. Så det vil sige, at man kun har kunnet tage toppen af pyramiden, om man så må sige. I takt med at vi nu endelig har fået den tilstrækkelige testkapacitet til at skruer op, kan man gå længere ned i pyramiden og teste flere, også dem med milde symptomer

og også de her medarbejdergrupper. Og hvis man ser på de allernyeste testtal – jeg ser på testtallene hver eneste morgen – er vi lige omkring 8.000 testede i det seneste døgn, og det vil sige, at vi nu begynder at kunne skruer op, og det synes jeg er en glædelig nyhed og noget af det, vi virkelig har arbejdet for i lang tid i Danmark.

Kl. 13:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er slut. Tak til Liselott Blixt.

Næste spørgsmål er fortsat til sundheds- og ældreministeren, men det er nu fra hr. Nils Sjøberg, Radikale Venstre.

Kl. 13:44

Spm. nr. S 879

8) Til sundheds- og ældreministeren af:

Nils Sjøberg (RV):

Vil ministeren kræve nye retningslinjer for udførelse af personlig pleje i ældreplejen, som indebærer brug af mundbind og handsker, for at minimere smitterisiko fra plejepersonalet til plejehjemsbeboeren/hjemmehjælpsmodtageren?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:44

Nils Sjøberg (RV):

Vil ministeren kræve nye retningslinjer for udførelse af personlig pleje i ældreplejen, som indebærer brug af mundbind og handsker, for at minimere smitterisiko fra plejepersonalet til plejehjemsbeboere og hjemmehjælpsmodtagere?

Kl. 13:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:45

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil starte med at sige, at jeg er helt enig i, at vi skal sikre, at både borgere og medarbejdere kan være trygge i den her tid, hvor man særlig som ældre eller som medarbejder i sundheds- og ældresektoren kan føle sig udsat og sårbar.

Den 8. april udgav Sundhedsstyrelsen en retningslinje for, hvordan og hvornår der bør anvendes værnemidler i sundheds- og ældresektoren. Herudover har Sundhedsstyrelsen den 18. april udsendt anbefalinger til forebyggelse af smitte ved tæt kontakt mellem personer, der ikke har symptomer på smitte, i arbejdsmæssig sammenhæng. Det vil sige anbefalinger, der skal forhindre smittespredning fra personer eller personale uden tegn på sygdom, men som alligevel kan være smittet og i risiko for at smitte andre. Det er altså de retningslinjer og anbefalinger, der gælder for plejepersonale, f.eks. i forbindelse med personlige pleje til en borger på et plejecenter eller en borger, der modtager hjemmehjælp, som spørgeren her er inde på. Og af de her retningslinjer fremgår det, at værnemidler, f.eks. maske og handsker, som udgangspunkt skal bruges, hvis borgeren viser symptomer på covid-19, eller hvis personalet har mistanke om eller er i tvivl om, om borgeren kan være smittet.

Derudover er der en række supplerende barriereredskaber, som det kaldes, og som den enkelte medarbejder ud fra et forsigtighedsprincip kan bruge, når der ikke er tegn på eller mistanke om smitte, men hvis tæt kontakt er uundgåelig. Altså før man ved overhovedet ved, om der er smitte, men hvis der er tæt kontakt, så er der en række redskaber. Det kan være visir, det kan være andre relevante ting. Men det er noget, som man konkret skal planlægge, når man laver vagtplaner og er helt ude ved den enkelte. Der tror jeg ikke, at vi skal sidde her i Folketinget og tro, vi kan bestemme over, hvordan

vagtplanen skal se ud. Det skal kunne hænge sammen derude, og der kan man altså læne sig op ad de her vejledninger og retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen.

Kl. 13:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Nils Sjøberg, værsgo.

Kl. 13:47

Nils Sjøberg (RV):

Jeg forstår godt, at ministeren henviser til Sundhedsstyrelsens retningslinjer for, hvor personalet skal forholde sig hos borgere, som er smittet med coronavirus. For det ville være indlysende, hvis Sundhedsstyrelsens retningslinjer både tog hensyn til at sikre sundhedspersonalet mod smitte fra hjemmeplejemodtageren og hjemmeplejemodtagerens pårørende, og hvis retningslinjerne tog hensyn til, at sundhedspersonalet ikke smitter hjemmeplejemodtageren og dennes pårørende, altså indskærpede brug af mundbind og handsker. Men sådan er det ikke.

Sundhedsstyrelsens retningslinjer tager alene hensyn til, at sundhedspersonalet ikke bliver smittet. Det stiller ingen krav til sundhedspersonalet, som det foreligger nu. Og det giver anledning til bekymring, og det er derfor, jeg har rejst dette spørgsmål.

Der er mange hjemmehjælpsmodtager og ikke mindst pårørende, som er bekymrede for, om ældreplejen bruger tilstrækkelig beskyttelse i deres kontakt med de ældre. Ja, Ældre Sagen oplyser, at de har mange eksempler på, at hjemmehjælpsmodtagere fravælger hjælp på grund af denne utryghed.

Jeg vil derfor gerne i mit næste spørgsmål spørge: Anerkender ministeren, at der er mange hjemmehjælpsmodtagere og plejehjemsbeboere og deres pårørende, som er meget utrygge ved den risiko for smitte, der er? Her tænker jeg på, at det er nødvendigt både af hensyn til den, der udøver plejen, altså sundhedspersonalet, men så sandelig også den, som modtager den, og dennes pårørende. Tak.

Kl. 13:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:48

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det er jo fuldstændig korrekt, og det er jo det, der er ved den her epidemi: Vi kan pludselig alle sammen blive en del af smittekæden. Og vi ved, hvem der er ekstra udsatte, men hvem der vil få alvorlige følger og komplikationer af sygdommen, kan man jo ikke sige på forhånd. Så derfor handler det om at stoppe smittekæden og få slået hul i smittekæden. Sundhedsstyrelsen vurderer, at de lokale ledelser som udgangspunkt bør gøre ansigtsvisirer tilgængelige for medarbejdere på sundheds- og ældreområdet med mange tætte ansigt til ansigt-kontakter. Og det forventer jeg naturligvis at ledelserne ude lokalt i kommunerne og andre steder tager til efterretning.

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Nils Sjøberg, værsgo.

Kl. 13:49

Nils Sjøberg (RV):

FOA, som organiserer en stor del af plejepersonalet, har været fremme med lignende udsagn, hvor de henviser til deres medlemmers bekymring omkring risikoen for, at de kan smitte den person, som modtager pleje, og især i forbindelse med den personlige pleje. Anerkender ministeren, at der er behov for hurtigt at få indført retningslinjer, som kan forøge trykningen blandt hjemmehjælpsmod-

tagere og plejehjemsbeboere samt deres pårørende med hensyn til nedbringelse af smitterisiko?

Kl. 13:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:49

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jamen jeg hørte også formanden for FOA's sosuafdeling – det hedder det vist ikke, men den del, som har at gøre med dem – sige i radioen i morges, at han kvitterer for, at man har lyttet i Sundhedsstyrelsen, og at man er i tæt dialog. Og det er jo det vigtige, altså at man gør det på sundhedsfaglig evidens, men at man altså også lytter til bl.a. FOA og deres medlemmer. For de ved jo, hvor skoen trykker. Det er jo dem, der er derude. Og det vil sige, at den her anbefaling om, at man på lokalt ledelsesniveau skal gøre de her ansigtsvisirer tilgængelige for medarbejderne, tror jeg er klogt at notere sig.

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Nils Sjøberg for sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:50

Nils Sjøberg (RV):

Det glæder mig, at ministeren har den holdning. Det er helt afgørende, at vi tager hensyn både til personalet og til de pårørende og frem for alt til den person, som er i en vanskelig situation og har brug for hjælp. Har ministeren andre forslag til, hvordan ministeren vil skabe den helt nødvendige tryk omkring hjemmehjælpen, så vi kan minimere den store usikkerhed, der er om risiko for smittespredning?

Kl. 13:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:50

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg vil naturligvis fortsætte dialogen, både med FOA og andre, men selvfølgelig orienteres der løbende fra styrelserne; også i forhold den dialog, der skal være med KL, som jo er arbejdsgiverorganisationen. Og det skal jo være sådan – og det er jo vigtigt – at alle dele af det store, fintmaskede samfund, vi har, er med på, at hvis man er det mindste i tvivl, er det på med visir, på med maske, på med de ting, der skal til, for at få slået hul i smittekæderne. Vi skal gøre, hvad vi kan, for at smittekæden ikke når ind til vores sårbare og ældre medborgere.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er slut.

Men vi fortsætter med sundheds- og ældreministeren, men også med hr. Nils Sjøberg som spørger.

Kl. 13:51

Spm. nr. S 904

9) Til sundheds- og ældreministeren af:

Nils Sjøberg (RV):

Nu når der lukkes op i sundhedsvæsenet, mener ministeren så ikke, at det vil være en rigtig god idé at lukke hurtigt op for genoptræning og rehabilitering, så vi undgår tilbagegang i genopretning af funktionsnedsættelser?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo for oplæsning af det næste spørgsmål.

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Når nu der lukkes op i sundhedsvæsenet, vil det så ikke være en rigtig god idé at lukke hurtigt op for genoptræning og rehabilitering, så vi kan undgå tilbagegang i genopretningen af funktionsnedsættelser?

Kl. 13:51

jeg vil gøre, hvad jeg kan. Jeg mener også, at min tolkning af Sundhedsstyrelsens igangsætningsrapport må være den rigtige, nemlig at det er fuldkommen uomtvisteligt, at det her skal i gang nu her igen. Men jeg anerkender fuldt ud, at der har været omkostninger ved den neddæmpning og for nogles vedkommende nedlukning mange steder i vores samfund. Så det må vi være ærlige og redelige at fortælle, men vi må så også fortælle om, hvordan vi kommer i gang igen.

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Nils Sjøberg, værsgo.

Kl. 13:54

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det. Jeg er enig med Nils Sjøberg i, at det er en god idé at lukke op for genoptræning og rehabilitering. Det er det næste skridt i omstillingen og den gradvise åbning, at aktiviteten i den øvrige del af det primære sundhedsvæsen skal øges igen.

Den omstilling er vi jo netop gået i gang med i den her uge i, og det betyder som udgangspunkt, at fysioterapeuter, ergoterapeuter m.fl. kan begynde at øge aktiviteten frem mod et mere normalt niveau. Sundhedsstyrelsen beskriver i deres notat om omstilling og gradvis øget aktivitet i det kommunale sundhedsvæsen, at genoptræning er en kritisk funktion, som skal varetages – selvfølgelig fortsat med fokus på at fastholde de gode tiltag, der medvirker til at reducere smitterisiko. Noget genoptræning kan man jo faktisk gøre delvis via telefon- eller videokonsultation og andet, og det skal selvfølgelig fortsætte i det omfang, det overhovedet er muligt.

Så vil jeg som afslutning her understrege, at sundhedsvæsenet hele tiden har skullet varetage genoptræning og rehabilitering i de tilfælde, hvor det vurderedes, at en manglende indsats kunne medføre en uoprettelig funktionsnedsættelse, og det er altså også fremgået af Sundhedsstyrelsens retningslinjer herfor.

Kl. 13:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, hr. Nils Sjøberg.

Kl. 13:53

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Det glæder mig, at ministeren har forståelse for situationen. Af Hjerneskadeforeningen har jeg fået oplyst, hvordan borgere med behov for genoptræning og rehabilitering i forbindelse med coronakrisen har oplevet, at al genoptræning og rehabilitering er blevet lukket ned regionalt og kommunalt. Og Hjerneskadeforeningen og Danske Handicaporganisationer har indgående beskrevet, hvordan ikkekritiske funktionsnedsættelser kan udvikle sig til kritiske funktionsnedsættelser, ja, i visse tilfælde til livstruende funktionsnedsættelser. Det er Sundhedsstyrelsen klar over, og Sundhedsstyrelsen skal have ros for, at man i sin anbefaling har meddelt, at genoptræning og rehabilitering for kritisk funktionsnedsættelse skal opretholdes under coronakrisen – selvfølgelig under kyndig hensyntagen til smitterisiko.

Derfor er mit spørgsmål: Vil ministeren sikre, at igangsætning af genoptræning og rehabilitering bliver prioriteret højt over hele landet i alle regioner og i alle landets kommuner?

Kl. 13:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:54

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det var sådan et ja-nej-spørgsmål, som jo er dejligt at få, for så kan man jo svare meget kort. Det er også et meget klassisk folketings-spørgsmål, hvor man spørger: Vil ministeren sikre ...? Jeg kan sige, at

Nils Sjøberg (RV):

Tak. Hjerneskadeforeningen og Danske Handicaporganisationer og behandlergruppen har gjort opmærksom på, at den uheldige udvikling ikke opdages i tide, når borgerne ikke tilses fysisk. Det kan være spise-, drikke-, synkeproblemer på grund af hjerneskader, som kan være livstruende, hvis der sker tilbagefald i funktion på grund af manglende genoptræning. Derfor er mit følgende spørgsmål så: Vil ministeren også tilsikre, at der bliver fulgt op på specielt tilrettelagt undervisning, eksempelvis i forbindelse med manglende sprog, så man kommer tilbage til normalen efter coronakrisen og forhåbentlig, inden den er færdig?

Kl. 13:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:55

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Ja, og det er jo fuldstændig uomtvistelig rigtigt. Når vi har givet mulighed for, at man kunne neddrole en del af det her arbejde, var det jo kun den del, hvor man ud fra en lægefaglig konkret vurdering kunne gøre det forvisset om, at man ikke ville risikere at gøre uoprettelig skade. Det er jo den, man har arbejdet for, men jeg anerkender fuldt ud spørgsmålet, og derfor er det en del af planen, at vi skal i gang med det her så hurtigt som overhovedet muligt ude omkring i de enkelte kommuner på den måde, det nu kan lade sig gøre på.

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak. Hr. Nils Sjøberg, sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 13:56

Nils Sjøberg (RV):

Jeg håber, at »så hurtigt som overhovedet muligt« betyder, at man kommer i gang allerede inden den 10. maj, som er skæringsdatoen, for det er helt afgørende for rigtig mange borgere. Derfor er mit spørgsmål: Hvordan vil ministeren tilsikre, at handicappede og kronisk syge borgere bliver kompenseret for den lange periode med manglende genoptræning? Tabt tid på genoptræning betyder yderligere tab af funktionsevne. Har ministeren noget bud på det?

Kl. 13:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 13:56

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Ja, en del af rehabiliteringen er jo f.eks. sproget.

Det ville være helt forkert, hvis jeg står nu her og siger, at der er en dato, og at til den tid vil hele sundhedsvæsenet være i gang, som vi kendte det tidligere, på både det kommunale niveau, som vi taler om her, og på det regionale niveau på sygehusene og andet.

For der er en stor pukkel, som skal gnaves af, plus at vi stadig har en epidemi, som er på det lave niveau i øjeblikket, men vi skal kunne håndtere den på ethvert tidspunkt fremover, og det er vores hovedprioritet, og så skal vi have alt til at komme i gang så hurtigt som muligt ved siden af det.

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Spørgsmålet er slut. Tak til hr. Nils Sjøberg.

Så går vi videre, og det er fortsat med sundheds- og ældreministeren, men nu er det fru Jane Heitmann, Venstre.

Kl. 13:57

Spm. nr. S 900

10) Til sundheds- og ældreministeren af:

Jane Heitmann (V):

Hvad kan ministeren oplyse om genindførelse af danskernes patientrettigheder, for så vidt angår udrednings- og behandlingsgaranti?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:57

Jane Heitmann (V):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne spørge sundheds- og ældreministeren: Hvad kan ministeren oplyse om genindførelse af danskernes patientrettigheder, for så vidt angår udrednings- og behandlingsgaranti?

Kl. 13:57

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 13:57

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Regeringen er sammen med Danske Regioner, KL og Praktiserende Lægers Organisation enige om at igangsætte en øget aktivitet i sundhedsvæsenet. Der skal stadig være tilstrækkelig kapacitet til at behandle patienter med covid-19, men samtidig skal sundhedsvæsenet nu begynde i højere grad at modtage og behandle patienter med andre sygdomme end covid-19. Det er muligt at øge aktiviteten i sundhedsvæsenet, fordi de tiltag, vi har gennemført for at mindske smittespredningen i samfundet, har haft en god effekt. Altså, vi har fået coronaepidemien under kontrol i Danmark, og derfor kan vi nu gøre det her.

Den øgede aktivitet sker med udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens faglige plan for omstilling af sundhedsvæsenet. Den plan ligger til grund for det arbejde, vi nu sætter i gang, og der står, at sundhedsvæsenet bør prioritere de patienter først, som ud fra en sundhedsfaglig vurdering har mest brug for hjælp fra sundhedsvæsenet.

Vi ønsker selvfølgelig i regeringen, det er selvklart, at genindføre patientrettighederne så hurtigt, som det overhovedet er praktisk muligt, og derfor har jeg også meldt ud, at de nødvendige økonomiske midler til at sikre, at vi kan arbejde os hen imod en genindførelse af patientrettighederne, er til stede. Men det kræver selvfølgelig først, at vi bliver klogere på f.eks. omfanget af ventetidspuklen i sundhedsvæsenet, men også på epidemiens videre forløb i Danmark. Derfor vil regeringen løbende følge udviklingen i bl.a. ventetidspuklen og ventetider og sørge for, at Folketingets partier bliver informeret herom.

Kl. 13:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Jane Heitmann, værsgo.

Jane Heitmann (V):

Foreløbig tak for ministerens besvarelse. Det var jo en lang række ord, men ikke så meget konkret.

Jeg vil først og fremmest gerne gøre det helt klart, at Venstre jo bakkede op om regeringens midlertidige suspendering af udrednings- og behandlingsgarantien indtil nytår, da situationen omkring netop corona så ud til at stramme til i sidste måned. Det var og det er ubærligt at tænke på et kollaps i det danske sundhedsvæsen og på de konsekvenser, som det måtte have. Heldigvis er det jo ikke gået så galt, som vi frygtede i sidste måned. Situationen er jo den, at der faktisk er både overskydende og ledig kapacitet mange steder i det danske sundhedsvæsen.

Professor i sundhedsøkonomi Kjeld Møller Pedersen har estimeret, at der er omkring 25.000-30.000 aflyste operationer, og det betyder jo, at der går danskere rundt derude med ondt i knæet, smerter i hoften eller øjne, der ikke kan se, fordi deres planlagte operationer er aflyst. Og jeg er faktisk enig med Danske Patienters direktør, Morten Freil, som til Ritzau jo har udtalt, og jeg tillader mig her at citere:

»Der er brug for at få alle offentlige og private hospitaler i spil, når der igen skal åbnes for ikke-akutte behandlinger og operationer i sundhedsvæsenet. Det skal sikre, at man hurtigt får nedbragt den pukkel på tusindvis af operationer, som er blevet aflyst de seneste uger. På den måde kan man genindføre udredningsgarantien og behandlingsgarantien.«

Mine spørgsmål er her til sundheds- og ældreministeren: Hvornår bliver danskernes patientrettigheder genindført, så alle dem, der går rundt derude med smerter og funktionsnedsættelser, igen kan komme tilbage til et aktivt fritids-, familie- og arbejdsliv? Og: Vil ministeren lægge en plan frem for genindførelse af de danske patienters rettigheder? Og sidst, men ikke mindst: Er ministeren enig i, at alle aktører skal i spil, så vi kan nedbringe puklen? Det var tre spørgsmål til ministeren. Jeg håber, at han vil svare på alle tre.

Kl. 14:01

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:01

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Ja, men det kan jeg desværre ikke, og det undrer mig dybt, at Venstre nu står og siger, og jeg citerer her: Hvornår bliver danskernes patientrettigheder genindført? For jeg så da Venstres formand i går være meget klar over for statsministeren, hvor han sagde: Venstre ønsker ikke at få at vide, hvornår; vi ønsker ikke en dato. Og det kan jeg også forstå, at Venstres sundhedsordfører har sagt: Vi ønsker ikke en dato. Men her har vi alligevel Venstres formand for Sundheds- og Ældreudvalget, der siger, at »hvornår« er det, man skal have svar på. Jeg kan ikke, ingen på jorden kan give en dato for, hvornår vi er igennem coronaepidemien – ikke i Danmark, ikke i udlandet, ikke i Europa, ingen steder. Vi kan ikke, jeg kan ikke levere en dato, og jeg synes ellers, vi har en rigtig god debat, men jeg synes, det er ærgerligt at sige det, som om jeg ikke vil give en dato. Jeg *kan* ikke give en dato for det, ingen kan give en dato. Vi kæmper – der bliver kæmpet på hver eneste afdeling, på hvert eneste sygehus, hos hver eneste medarbejder, men vi kan ikke vide med sikkerhed, hvordan epidemien udvikler sig, og det ved jeg også man ved hos partiet Venstre.

Kl. 14:02

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Jane Heitmann (V):

Jeg tror simpelt hen, at sundheds- og ældreministeren må have lyttet med et halvt øre, for jeg spurgte jo netop, om sundheds- og ældreministeren ville fremlægge en plan for genindførelse af danske patienters rettigheder, altså en plan. I en plan ligger selvfølgelig også hvornår, men der ligger også det i en plan, at det jo er noget, man kan justere, og det er noget, man kan rette til. Jeg er sådan set helt enig med direktøren for Danske Patienter, som jeg citerede før. Morten Freil har jo også her i begyndelsen af april været ude at efterlyse en plan for, hvordan man kan genoptage behandlingen i forhold til aflyste behandlinger.

Jeg spørger bare ministeren: Hvad er det, der forhindrer sundheds- og ældreministeren i at fremlægge en plan for genindførelsen af patientrettighederne?

Kl. 14:02

Kl. 14:03

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:03

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg har godt set, at hr. Morten Freil har sagt det. Det er jo præcis den plan, som Sundhedsstyrelsen leverede, nemlig en 18-siders plan, der beskriver, hvordan vi gradvist får åbnet op igen for sundhedsvæsenet. Det er den plan, som jo var udgangspunktet for de politiske drøftelser, vi havde hen over påsken, og som endte med, at vi fra regeringens side blev enige med Danske Regioner, med KL og med de praktiserende læger om igangsættelse af de aktiviteter, som har været på pause i sundhedsvæsenet. Den plan kan man jo læse og se, at det er ud fra de sundhedsfaglige vurderinger, man konkret skal vurdere den enkelte patient, for at tage dem, der har mest behov, ind først.

Kl. 14:03

Første næstformand (Karen Ellemann):
En sidste runde til spørgeren. Værsgo.

Kl. 14:03

Jane Heitmann (V):

Med al ære og respekt for Sundhedsstyrelsen vil jeg sige, at det måske er meget flot at kalde det, vi blev præsenteret for i de forhandlinger, som sundheds- og ældreministeren nævner, for en plan. Det var i hvert fald ikke en plan. Det var jo sådan nogle overordnede, hvad skal man sige, principper, intentioner i forhold til, hvad vej man kunne bevæge sig.

Når jeg spørger her, er det jo bare, fordi jeg får masser af mails hver eneste dag, hver eneste uge, fra patienter, der går og har ondt. For nylig fik jeg en mail fra en dame, der har smerter i maven. Hun spiser morfin hver eneste dag. Hendes operation er blevet aflyst. Og på vegne af hende og alle de andre patienter derude, der går rundt og har ondt, vil jeg bare spørge sundheds- og ældreministeren en sidste gang: Kunne ministeren dog ikke lave en plan for, hvornår vi kan få genindført patientrettighederne? Det er jo rigtige mennesker, vi snakker om her, der går og har ondt, vil jeg sige til ministeren.

Kl. 14:04

Første næstformand (Karen Ellemann):
Så er det ministeren for en sidste besvarelse af spørgsmålet.

Kl. 14:04

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Det, jeg kan sige, er, at til den del af spørgsmålet, som handler om, om man også vil bruge privat kapacitet, er svaret ja. Som Venstre har fået at vide gentagne gange, men også her i Folketingssalen vil

jeg meget gerne svare: Ja, vi bruger al kapacitet. Samtlige offentlige sygehuse, al privat kapacitet, alle private hospitaler. Vores plan er at inddrage det hele, præcis som det står beskrevet i Sundhedsstyrelsens plan for genåbning af vores sundhedsvæsen, for øget aktivitet i vores sundhedsvæsen, altså at vi bruger al kapacitet, både det private og det offentlige. Men på spørgsmålet om hvornår, som Venstre nu igen spørger om, er svaret det samme fra mig en gang til: Jeg kan ikke – og det er der ingen, der kan – komme med et svar på hvornår. Det er der ingen, der kan, selv om Venstre bliver ved med at stille spørgsmål om hvornår. Vi kan ikke vide, hvornår den epidemi er overstået.

Kl. 14:05

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren for besvarelse af spørgsmål 10 og tak til spørgeren.

Det næste spørgsmål er spørgsmål 11 til sundheds- og ældreministeren af fru Karina Adsbøl, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:05

Spm. nr. S 911

11) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF):

Mener ministeren, at regeringen har gjort og gør tilstrækkeligt under coronakrisen for at sikre, at beboerne på landets plejehjem kan bevare kontakten til deres pårørende?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:05

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Mener ministeren, at regeringen har gjort tilstrækkeligt under coronakrisen for at sikre, at beboerne på landets plejehjem kan bevare kontakten til deres pårørende?

Kl. 14:05

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:05

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det spørgsmål. Det er jo et af de helt store dilemmaer, vi står med i Danmark, og det gælder også resten af verden. Jeg må sige, at jeg har fuld forståelse for, at de besøgsrestriktioner, der er indført og vedtaget på vores plejehjem, er indgribende foranstaltninger. De er hårde for de berørte beboere, men også for deres pårørende. Det har jo desværre været nødvendige tiltag for at sikre præcis den her gruppe borgere, som er særligt sårbare i forhold til covid-19. Det er altså et vigtigt redskab, som har været med til at mindske risikoen for nye smittekæder med de fatale følger, det har for vores plejhjemsbeboere.

De her besøgsrestriktioner er nødvendige for at passe på vores ældre. Det er ikke kun af hensyn til den enkelte beboer, men også af hensyn til de øvrige beboere og personalet, fordi man kan risikere at skabe smittekæder på vores plejehjem. Vi har set enkelte tilfælde af det – gudskelov ikke så mange, som man har i nogle andre lande. Det skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at fortsætte med.

Jeg vil samtidig sige, at jeg selv er dybt berørt af de beretninger, jeg får, om, at vores restriktioner har betydning for vores ældres mentale trivsel. Det kan man ikke og skal man ikke lukke øjnene for. Derfor vil jeg sige, at vi hele tiden følger området for at sikre, at restriktionerne ikke er mere indgribende end nødvendigt.

Det er vigtigt at afveje behovet for samvær over for behovet for at beskytte plejhjemsbeboere mod smitte med covid-19. Der har

været et møde i Sundhedsstyrelsen med bl.a. Ældre Sagen, FOA, KL og andre, hvor man netop drøftede de her ting, og der kommer konkrete forslag til, hvad man kan gøre. Der er det bare sådan, at mit udgangspunkt er – jeg vil klart drøfte det med partierne og invitere partierne til drøftelse af det; det er allerede aftalt, at det kommer til at ske – at det bliver ud fra et forsigtighedsprincip, hvor vi forsigtigt og kontrolleret gør alt, hvad vi kan, for at sikre, at vi ikke får nye smittekæder, nye smittebomber, på vores ældrecentre.

Kl. 14:07

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:08

Karina Adsbøl (DF):

Vi er fuldstændig enige i i Dansk Folkeparti, at vi skal passe på de ældre, at vi skal passe på vores personale, og vi skal også passe på de pårørende. Det hele skal gå op i en højere enhed. Men vi har jo efterspurgt klare retningslinjer på det her område, altså også en positivliste, for det er sådan, at vi har 98 kommuner, og ingen kritik af det, men de håndterer det fuldstændig forskelligt. Det vil sige, at der er nogle, der kan besøge beboerne på terrassen, andre er forment adgang til matriklen. Derudover, minister, hører vi også, at der er forskellige måder at håndtere de elektroniske hjælpemidler på, altså teknologien til opkald. Så tænker ministeren, at regeringen kunne have handlet anderledes?

Der har været meget fokus på, hvad man ikke kan, men hvad er det, man kan? Kan man som pårørende til en beboer på et plejehjem møde op, hvis der er en, der kører beboeren ud i kørestol, og så kan man gå en tur? Kan man cykle på en rickshawcykel? Der er jo mange plejehjem, der har fået de her cykler stillet til rådighed. Kan man cykle en tur med de ældre på sådan en cykel? Alle de ting mangler vi svar på.

Jeg er rigtig, rigtig ærgerlig over ældreministeren. Jeg forstår godt, at ministeren har haft travlt som sundhedsminister, men jeg har som ældreordfører rettet henvendelse til ældreministeren adskillige gange, for at vi kunne få en drøftelse af det her, og for at vi kunne få indkaldt til et ordførermøde om det her. Det er rigtig ærgerligt.

Nu har vi set, at de i Aarhus har fundet nogle gode løsninger, når det gælder om at mødes udenfor. De har skrevet om det i Jyllands-Posten i dag. Er det en mulighed? Er det en vej at gå at indføre Aarhusmodellen i de 98 kommuner? Jeg mangler nogle klare svar på, hvad der også er muligt inden for de retningslinjer, der er. Men der er jo også helt klart brug for tydelige og klare retningslinjer, der ikke kan tolkes på vidt forskellige måder. Der er brug for det for de pårørende og for personalet på plejehjemmene. Der er brug for sikkerhed på det her område, i forhold til hvad man kan.

Kl. 14:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:10

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for den konkrete idé med en positivliste; det synes jeg vi skal arbejde videre med. Jeg vil sige, at det kan vi gøre sammen, for der er jo indkaldt til drøftelse om, præcis hvad vi gør, så det synes jeg er en god idé.

Til det konkrete spørgsmål om det, der nu blev kaldt Aarhusmodellen, vil jeg sige, at jeg ikke kender den i detaljer, jeg kender den kun fra pressen, men det er da også mit mål at blive klogere på den, for besøgsrestriktionerne gælder jo på selve ældrecenteret, og så er det op til den enkelte kommunalbestyrelse at finde ud af, hvordan man så ellers gør, i forhold til hvis der er steder udeomkring, hvor der kan gøres brug af det. Men der er det helt afgørende, at man skal

gøre det på en måde, hvor man fuldkommen og hundrede procent lever op til de krav, der er, så vi ikke får startet nye smittekæder i vores ældrepleje.

Kl. 14:10

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:10

Karina Adsbøl (DF):

Jeg tror, at både Ældre Sagen, Danske Ældreråd og andre er helt enige i, at det skal gøres forsvarligt, og det tror jeg vi alle sammen kan blive enige om. Det, der har været fokus på, er jo, hvad det er, man ikke kan. Altså, det er de forbud, man gang på gang har fået, som handler om de ting, man ikke kan. Nu er det vigtigt, synes vi fra Dansk Folkepartis side, at kigge på, hvad det er, vi kan, hvad der er af muligheder. Der er hurtigst muligt brug for nye og klare retningslinjer på det her område, hvor alle ting bliver tilgodeset, altså alle de bekymringer, der er, og også det, der handler om, at pårørende kan se deres ældre, som er på plejehjem, og kan bevare kontakten. Og der skal vi have udarbejdet flere forskellige metoder, hvor man kigger på, hvad der er forsvarligt.

Kl. 14:11

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til spørgeren. Ministeren.

Kl. 14:11

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Lad os mødes om det; jeg tror faktisk, jeg har inviteret ordførerne, også ældreordførerne, så lad os endelig gøre det. Det er bare vigtigt for mig, at vi gør det på en måde, hvor vi ikke stikker folk blå i øjnene – og det er også det, jeg hører, og det er jeg glad for at høre fra ordførerens side her – og jeg synes heller ikke, at det er det, der sker her, men det er meget vigtigt, at vi også kommunikerer helt klart. Det er ikke tilbage til hverdagen, som vi kender den, og det er ikke tilbage til det, vi kender med at besøge vores familiemedlemmer, vores pårørende, på ældrecentre og gå ind og lige gøre, som vi plejer. Det kan vi desværre ikke tilbyde på nuværende tidspunkt. Det er helt afgørende, at det bliver nogle helt andre rammer, og det er dem, vi skal drøfte.

Kl. 14:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren for en sidste runde.

Kl. 14:12

Karina Adsbøl (DF):

Jamen, minister, det er jo netop det, jeg også står og siger, og det, vi siger fra Dansk Folkepartis side. Det handler jo ikke om, at vi bare skal åbne op; det ved vi jo godt ikke kommer til at ske. For der er mange mennesker, vi skal passe på, men der er også nogle muligheder, vi skal kigge på, i forhold til hvordan det bedst muligt og mest forsvarligt kan lade sig gøre. Kan man sidde ude på terrassen? Kan man komme og gå en tur med sin pårørende i en kørestol? Det handler om alle de her ting. I øjeblikket bliver det håndteret på vidt forskellige måder. Og derfor må ministeren på banen, så vi får skabt nogle klare retningslinjer, i forhold til hvad det er, man kan.

Kl. 14:12

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:12

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jeg er enig i, at en positivliste kunne være en god idé at arbejde videre med. Det er nye muligheder, som åbner sig op. Lad os kigge på det alt sammen, også hvis det kræver noget investering i forhold til sikkerhedszoner, eller hvordan man kan gøre forskellige ting. Vi er meget, meget åbne for det hele.

Vi kan jo ikke lave en model, der passer til alle, for ældrecentre er jo forskellige – jeg ved, ordføreren har været ude at besøge mange. De er meget, meget forskellige: Nogle er nybyggede, andre er gamle, nogle er i etager, nogle er i byer. Så der er nok forskelle mange steder, så vi skal også give et vist rum til fortolkning og til implementering udeomkring, men jeg er sikker på, det nok kunne lykkes at finde nogle løsninger på det.

Kl. 14:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Således er spørgsmål 11 besvaret.

Spørgsmål 12 skal også stilles af fru Karina Adsbøl fra Dansk Folkeparti til sundheds- og ældreministeren.

Kl. 14:13

Spm. nr. S 914

12) Til sundheds- og ældreministeren af:

Karina Adsbøl (DF):

Mener ministeren, at ældre smittet med covid-19 skal udskrives til plejehjem med risiko for at smitte personale og andre beboere, når der er ledig kapacitet på landets sygehuse?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo.

Kl. 14:13

Karina Adsbøl (DF):

Tak for det. Mener ministeren, at ældre smittet med covid-19 skal udskrives til plejehjem med risiko for at smitte personale og andre beboere, når der er ledig kapacitet på landets sygehuse?

Kl. 14:13

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:13

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Tak for det her spørgsmål. Nogle af vores allermost sårbare borgere bor jo netop på plejehjem, og derfor er det meget ulykkeligt, at covid-19 også har fundet vej til flere plejehjem rundt omkring i landet. Vi skal i så stor udstrækning som overhovedet muligt forsøge at undgå, at sårbare borgere, herunder borgere, der bor på plejehjem, bliver smittet med covid-19. Og så skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at undgå smittespredning på plejehjemmene, når der er borgere, der får konstateret covid-19.

Som det fremgår af mit svar på alm. del, spørgsmål 825, er det ikke alle borgere i risikogruppen, der bliver indlagt på sygehuset på grund af covid-19. Nogle borgere, herunder borgere på plejehjem, kan personalet i det nære sundhedsvæsen tage vare på. Samtidig er det normal procedure at udskrive borgere fra sygehuset, der ud fra en lægefaglig vurdering ikke længere har behov for sygehusbehandling, men kan modtage pleje og omsorg i det nære sundhedsvæsen.

På plejehjem og også i lignende boformer, hvor der bor mange sårbare borgere, er det naturligvis ekstra afgørende, at Sundhedsstyrelsens retningslinjer og vejledninger følges, så smitterisikoen mindskes. Det er også min opfattelse, at der bliver arbejdet målrettet på at forhindre smittespredning på plejehjemmene ud fra bl.a. Sundhedsstyrelsens vejledning fra den 8. april om forebyggelse af

spredning af covid-19 på plejecentre m.v. Det sker f.eks. ved at samle borgere i mindre grupper og ved at undgå, at personalet går på tværs af grupperne eller på tværs af opdelt afsnit på plejehjemmene, og det fremgår tydeligt af vejledningen, at alle borgere, der er smittet med covid-19, eller hvor der bare er mistanke om, at man kan være smittet, skal være isoleret. Vejledningen gælder, uanset om borgeren hele tiden har opholdt sig på plejehjemmet, eller om borgeren har været indlagt, som spørgeren hentyder til her, på sygehuset i en periode og er kommet hjem på plejehjemmet.

For at mindske smitte på plejehjemmene har vi også taget andre værktøjer i brug – det har vi drøftet her i salen for lidt siden i forbindelse med besvarelse af spørgsmål 911 om besøgsrestriktioner på plejehjem – og det har også været nødvendigt for at mindske smitterisikoen. Alt det gør vi af én grund og én grund alene – vi gør, hvad vi kan for at forhindre, at smittekæderne når ind til vores ældre.

Kl. 14:16

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:16

Karina Adsbøl (DF):

Ja, det skal vi da gøre alt for at forebygge, og det kan vi overhovedet ikke været uenige i. Men jeg synes bare ikke, at ministeren svarede på spørgsmålet, altså om ministeren er enig med Dansk Folkeparti? Mener ministeren, at en ældre, der er indlagt og smittet med coronavirus, skal udskrives til et plejehjem, eller mener ministeren, at man som ældre skal blive på den isolerede coronaafdeling, indtil man er fri for smitte og derefter kan udskrives til plejehjem? Det, vi drøfter her, jævnfør det tidligere spørgsmål, handler jo også om forebyggelse. Det handler om forebyggelse, så derfor har vi ledig kapacitet i øjeblikket på vores sygehuse, og vi har hørt, at hospitaler har sendt beboere hjem til plejehjem, hvor andre beboere er blevet smittet og plejepersonalet er blevet smittet.

Derfor mangler jeg bare et klokkeklart svar fra ministeren på, om ministeren er enig i, at så længe man er indlagt som ældre og bor på et plejehjem, skal man ikke udskrives til isolation på et plejehjem, men skal blive på den coronaafdeling, man er på, indtil man er fri for smitte, netop for at forebygge yderligere smitte på vores plejehjem.

Kl. 14:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:17

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Jamen jeg mener selvfølgelig, at man må iværksætte de foranstaltninger og drage de konklusioner og træffe de beslutninger, som skal til konkret i de enkelte tilfælde. Jeg vil ikke stå og være overdommer og sige, at man skal gøre lige præcis sådan eller sådan. Men når spørgeren siger, at der er ledig kapacitet på vores sygehuse, vil jeg sige, at det jo også er noget af det – og det er også noget, drøftelserne har gået på i dag i Folketinget – vi netop har skruet op for. Vores sundhedsvæsen står og venter på at komme i gang i vores sundhedsvæsen med den anden aktivitet også, men vi er desværre ikke i en situation, hvor vi har stor ledig kapacitet i vores sygehusvæsen. Der er fuld tryk på, og vi er i gang med nu at få mange af de patienter ind, som måtte vente på grund af covid-19-epidemien.

Kl. 14:17

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Karina Adsbøl.

Kl. 14:18

Kl. 14:20

Karina Adsbøl (DF):

Jeg skal bare lige forstå det. Siger ministeren nu, at der ikke er pladser til ældre mennesker, som er smittet med virus, på vores sygehuse? Jeg mangler faktisk et klokkeklart svar fra ministeren, for det her handler også om forebyggelse på landets plejehjem. Det handler om, at man som ældre ikke skal udskrives til et plejehjem, hvis man har smitte, så længe der er kapacitet. Så vil jeg bare høre ministeren, om der er kapacitet på vores sygehuse, som det ser ud lige nu, til, at ældre, der er indlagt på vores sygehuse, ikke bliver udskrevet til plejehjem. Er der kapacitet på vores sygehuse lige nu til det, så man netop også forebygger i forhold til plejehjemmene og i forhold til personalet? Og det handler også om, hvordan man skal mødes på plejehjemmene.

Kl. 14:18

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:18

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Så vil jeg vende tilbage til mit svar nr. 2. Så længe der er kapacitet, er det jo netop efter en konkret vurdering meningen, at der lokalt bør iværksættes foranstaltninger, der gør, at en borger, som er ældre, eller som er i en form for botilbud eller andet relevant, kan blive på plejehjemmet i 48 timer, efter de første symptomer har vist sig. Det er det, som Sundhedsstyrelsen vejleder om. Jeg ved konkret, at tre ud af fem regioner allerede har indført det, og at de sidste to er i gang med at indføre det.

Kl. 14:19

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren til den sidste runde.

Kl. 14:19

Karina Adsbøl (DF):

Jeg har lidt svært ved at forstå, hvad ministerens holdning egentlig er. Mener ministeren, at ældre beboere skal udskrives med smitte til landets plejehjem, eller mener ministeren, at ældre, som er smittet med coronavirus, og som er indlagt, skal afvente, til de er symptomfrie og kan udskrives til et plejehjem, såfremt de bor på et sådant? Jeg har lidt svært ved at tyde ministerens svar på det her, og jeg har brug for et klokkeklart svar: Hvad er ministerens holdning? Mener ministeren, at man skal forblive indlagt, så længe der er kapacitet, eller hvad er ministerens holdning?

Kl. 14:19

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren med den sidste del af besvarelsen.

Kl. 14:19

Sundheds- og ældreministeren (Magnus Heunicke):

Så prøver jeg en gang til. Min holdning er den, som også er det, der er indført i vores regioner, og som også er anbefalingen, og det er, at når vi har kapacitet, skal den bruges til f.eks. at holde vores ældre indtil 48 timer efter afslutning på sygdommen, og det vil sige, indtil man er uden for risiko for at kunne smitte på ny – når der er kapacitet. Vi kan bare ikke love, at den kapacitet vil være der hele vejen igennem, og derfor er der nødt til at være det forbehold, at det skal være afhængig af, hvad der er lokal kapacitet på de enkelte sygehuse. Det hænger sammen med, at vi skruer op for anden aktivitet i vores sundhedsvæsen.

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren for besvarelsen, tak til spørgeren. Spørgsmålet er besvaret, og hermed også tak til sundheds- og ældreministeren for besvarelsen af de mange spørgsmål.

Det næste spørgsmål er spørgsmål nr. 13, og det er stillet af Hans Kristian Skibby fra Dansk Folkeparti, og det er til transportministeren.

Kl. 14:20

Spm. nr. S 886

13) Til transportministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF):

Giver det ikke alvorlige panderynker hos ministeren, at Europa-Kommissionen i sidste uge overraskende har meldt ud, at Femern-projektet, der finansieres bl.a. via statslån og -garantier fra den danske stat, alene må opnå den foreslåede finansiering i op til 16 år efter indvielsen af forbindelsen?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsø for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:20

Hans Kristian Skibby (DF):

Giver det ikke alvorlige panderynker hos ministeren, at Europa-Kommissionen i sidste uge overraskende har meldt ud, at Femern-projektet, der finansieres bl.a. via statslån og -garantier fra den danske stat, alene må opnå den foreslåede finansiering i op til 16 år efter indvielsen af forbindelsen?

Kl. 14:21

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:21

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Tak for spørgsmålet, som jeg også har haft lejlighed til at besvare i pressen. Lad mig berolige både spørgeren, tilhørere og andre – også de partier, som ligesom spørgerens parti står bag beslutningen om at etablere Femern Bælt-forbindelsen: Nej, det giver ikke anledning til bekymring.

Kommissionen har i sin nye statsstøtteafgørelse om finansieringen af den faste forbindelse over Femern Bælt sat grænser for beløb og tid for statsgarantierne, men disse grænser er sat, så projektet kan gennemføres. Der kan dermed ydes den nødvendige støtte fra staten, men ikke mere end nødvendigt.

Beslutningen om at etablere Femern Bælt-forbindelsen og de tilhørende landanlæg var baseret på finansielle beregninger, hvor der var forudsat en realrente på 3 pct., dvs. renten fratrasket inflationen. De statslån, Femern A/S kan optage og har optaget, har en negativ realrente, faktisk tæt på minus 2 pct. Og ifølge Finansministeriets forventninger til renteutviklingen vil renten på statslån være meget lav i en længere årrække. Om næsten 20 år forventes renten at svare til en realrente på 2,5 pct., altså lavere end den hidtil forudsatte på 3 pct.

Når Femern Bælt-forbindelsen har været i drift i 16 år, vil gælden være nedbragt. Der er derfor ikke grund til at frygte, at projektet ikke kan stå på egne ben. Alt i alt betyder det, at økonomien i Femern Bælt-projektet er robust og giver en tilbagebetalingstid inden for den forventede tidshorisont.

Nu drejer det sig om at komme videre med projektet, og det er et godt budskab både for Danmark og Europa og for beskæftigelsen og den grønne omstilling, da Femern Bælt-forbindelsen jo skal fremme godstransport på jernbane på tværs af kontinentet. Og hvad man

ikke skal glemme i denne sammenhæng er, at Femern Bælt-forbindelsen og det danske landanlæg er brugerbetalte. Gennemførelsen af projektet har derfor ikke betydning for andre infrastrukturprojekter i landet. De kan blive gennemført, fordi Femern Bælt-projektet ikke belaster statskassen.

Kl. 14:23

Første næstformand (Karen Ellemann):
Spørgeren.

Kl. 14:23

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg vil gerne takke ministeren for fremlæggelsen af svaret her i Folketinget. Det glæder mig da, at transportministeren ikke har flere panderynker, end han plejer at have. Det kan man jo så se rent fysisk i dag. Vi behøver ikke altid at mødes via Skype eller alt muligt andet.

Men det er jo ikke nogen hemmelighed, at Dansk Folkeparti, hvad ministeren også skitserer i sit svar, er et af de aftalepartier, som netop står bag og last og brast om vigtigheden af det og den principielle beslutning, at vi naturligvis skal have en Femern Bælt-forbindelse. Vi er også glade for, at man allerede er i gang med at etablere nogle af de fysiske rammer, dog i første omgang på landjorden. Men det ændrer jo ikke ved, at vi netop noterede os det svar, som der kom fra Europa-Kommissionen. Og det var også på baggrund af Europa-Kommissionens konklusioner – og ikke mindst selvfølgelig den presseomtale, der har været, bl.a. i Børsen og andre steder – at jeg følte trang til at få ministeren herind i Folketinget for at få klarhed og vished om, at vi var i god gænge også i forhold til finansieringen af det her.

Det er jo sådan, at når man har et projekt til så mange milliarder kroner – altså vi runder jo næsten 70 mia. kr., når vi er færdige, og vi har indtil videre jo kun lånefinansieret omkring de 12 mia. kr. – så er det ikke er uden betydning, om man skal forrente dem med en procentsats, der hedder 1, 3 eller 5. Det har jo betydning, når vi er oppe i så store tal. På den baggrund skal jeg selvfølgelig takke ministeren for forvisningen og garantien – må jeg gå ud fra det er – i forhold til at vi stadig følger tidsplanen for de økonomiske estimater. Tak.

Kl. 14:25

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:25

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Jeg sætter rigtig meget pris på, at Hans Kristian Skibby har sikret, at vi også får mulighed for at vende den her medieomtale her i salen. Det var overraskende hurtigt, det lykkedes for dagbladet Børsen at få en ekspert til at vurdere statsstøtteafgørelsen. Og måske også, hvis vi nu skal være ærlige, en tand for hurtigt, fordi det jo viste sig, at den pågældende ekspert havde lagt nogle forkerte forrentningsforventninger ind, som så også gav et fuldstændig skævt estimat, må man desværre sige.

Kl. 14:25

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 14:25

Hans Kristian Skibby (DF):

Det er jo et af de nøglesvar, som ligger fra ministeren, og jeg har også noteret mig, at man på Hendes Majestæt Dronningens fødselsdag alligevel havde tid og overskud til at overbringe et notat i forhold til den kritik, der netop har været fremført, af Femern Bælt-forbindel-

sens finansiering. Og der står jo også klart i ministerens svar, at de 2 pct. til garantiprovision ikke skulle lægges oveni, men at de var en del af finansieringen i forhold til realrenten, og det anerkendte Dansk Folkeparti jo også.

Men med de ord vil jeg egentlig godt bare have lov til at sige tak til ministeren, for en spørgerunde mere tjener ikke noget formål. Jeg er faktisk tilfreds med de svar, som jeg har fået fra transportministeren. Tak.

Kl. 14:26

Transportministeren (Benny Engelbrecht):

Så har jeg heller ikke yderligere at tilføje.

Kl. 14:26

Første næstformand (Karen Ellemann):

Således vil jeg takke spørgeren for at have stillet korte og præcise spørgsmål og sige tak til transportministeren for besvarelsen af dem.

Så kan vi gå videre til spørgsmål nr. 14, og det er til børne- og undervisningsministeren af hr. Kristian Jensen fra Venstre.

Kl. 14:27

Spm. nr. S 891

14) Til børne- og undervisningsministeren af:

Kristian Jensen (V):

Hvordan vil ministeren retfærdiggøre, at 9.-klasserne, som har modtaget nødundervisning, og hvor sundhedsmyndighederne har sagt, at de kunne være sendt tilbage i skole, uden videre får aflyst deres afgangseksamen i 2020, når 9.-klasserne i 2013, der i en hel måned ikke havde modtaget nogen undervisning som følge af S-regeringens lockout, skulle til eksamen?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:27

Kristian Jensen (V):

Hvordan vil ministeren retfærdiggøre, at 9.-klasserne, som har modtaget nødundervisning, og hvor sundhedsmyndighederne har sagt, at de kunne være sendt tilbage i skole, uden videre får aflyst deres afgangseksamen i 2020, når 9.-klasserne i 2013, der i en hel måned ikke havde modtaget nogen undervisning som følge af S-regeringens lockout, skulle til eksamen?

Kl. 14:27

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:27

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det spørgsmål. Og jeg vil gerne sige, at jeg synes, at lige præcis spørgsmålet omkring både afgangsprøverne i 9. og 10. klasse, men også eksamenerne for de gymnasiale uddannelser og eud og beslutningerne om hele det kompleks, har været noget af det alleraltersværeste og noget af det, som jeg tror jeg har brugt allerflest timer på at tænke grundigt over og snakke med utrolig kloge mennesker fra nær og fjern om. Der har været meget stor uenighed om, hvordan man skulle gribe de forskellige ting an, og man kan sige, at konklusionen er et udtryk for en prioritering.

Det er jo, sådan som spørgeren også selv lægger vægt på i spørgsmålet, ikke sundhedsmyndighederne, der forhindrede, at man havde kunnet tage 9. og 10. klasse op til eksamen, men et udtryk for en prioritering, og den prioritering står jeg ved, om end beslutningen har været svær. For det har jo været et spørgsmål om, at vi har lagt vægt på, at hjemmeundervisning, hvad angår de mindste elever, er sværest, hvor hjemmeundervisning, hvad angår de større elever, er lettere, simpelt hen fordi de er mere selvkørende.

Så både for eleverne selv, men også for deres familier, har vi lagt vægt på, at det er sværest, når det gælder de små, og derfor har vi valgt, at det var 4. og 5. klasse, der kom tilbage i folkeskolen, i stedet for 9. og 10. klasse. Og jo med den konsekvens, at 9. og 10. klasse ikke tager deres afgangsprøver i år, fordi vi, når vi kommer frem til den 11. maj, kommer så tæt på tidspunktet for afgangsprøverne, at det er for sent at tage en beslutning.

Vi har lyttet, også meget grundigt, til bl.a. lærerne, til Danmarks Lærerforening, som har været meget klare i spytet om det her spørgsmål. Og lærerne er jo alt andet lige dem, der er tættest på i forhold til at kunne vurdere: Hvordan går det egentlig med eleverne ude i skolen og i hjemmene lige nu? Og det gælder i forhold til, hvor tæt kontakt de har til dem, hvad de mener det faglige udbytte er, og hvad deres vurdering så samlet set er af situationen. Men der har ikke været enighed – altså, Danmarks Lærerforening har været meget klare i spytet, mens skolelederne og skoleeleverne havde lidt andre vægtninger. Så det er jo en samlet betragtning, vi har truffet en beslutning på baggrund af.

Kl. 14:29

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Jensen.

Kl. 14:29

Kristian Jensen (V):

Allerførst vil jeg sige, at jeg er glad for, at ministeren så klart tilkendegiver, at det sundhedsfagligt ville have været muligt og dermed, at det her er en politisk prioritet og ikke en sundhedsmæssig konsekvens. Ministeren siger, at læreren er den, der er tættest på at vurdere, om det kunne lade sig gøre. Man kunne også mene, at det var eleverne, som kunne lave en vurdering af, hvorvidt det var muligt gennemføre, men diskussionen om elevernes syn på situationen her vender vi tilbage til i et senere spørgsmål.

Jeg har jo den indstilling, at det er en klar forudsætning for at få et afrundet forløb på en uddannelse, at man kan gennemføre det med en afgangsprøve, og det ville efter 9 år i folkeskolen eller i en privat grundskole have været en god måde at slutte det af på. Derfor er det, at jeg gerne vil nærmere ind på, om det alene er sket ud fra en økonomisk betragtning, altså en betragtning om, at forældrene til børn i 4.-5.-klasse i højere grad skal kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet. Eller er det et holdningsmæssigt spørgsmål, at man ikke mener, at afgangsprøver er så vigtige? Eller hvad er det egentlig, der ligger bag beslutningen om den prioritet, som ministeren jo siger det her bygger på?

Det er vigtigt at prioritere, og jeg havde gerne set, at man havde valgt at prioritere, at eleverne kunne afrunde de år, de har haft i folkeskolen, med at kunne gennemføre deres afgangsprøver og dermed få et konkret bevis på, hvor langt de var kommet i den undervisning, der havde været. Når man tænker på, at der var en lang periode uden nogen undervisning tilbage i 2013, men hvor man alligevel valgte at gennemføre afgangsprøverne, fordi man sagde, at det var muligt at lave en vurdering af, hvor langt eleverne var, så mener jeg også, at det ville have været muligt at gennemføre det på tilsvarende vis for 9.- og 10.-klasserne i år.

Kl. 14:31

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:31

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Tak for det. Jeg deler fuldstændig det perspektiv. Det er derfor, vi har eksamener normalt. Jeg tror i øvrigt også, at man får rigtig meget ud af at få hele opsamlingen på et fag, som har kørt over rigtig mange år. Jeg tror, man får rigtig meget ud af det fagligt, og jeg tror også,

det er et rigtig vigtigt punktum, og det er derfor, jeg siger, at jeg faktisk synes, det har været en utrolig tung beslutning af skulle tage. Jeg mener, at vi berøver de unge mennesker en del af deres tidlige ungdom, ved at de ikke får lov til at få det.

Når vi alligevel har truffet beslutningen, vil jeg bare bede om, at man overvejer, hvad der ville ske, hvis 4.- og 5.-klasserne lige nu også var hjemme helt frem til den 11. maj, fordi det jo er det, der er overvejelsen. Jeg mener, det er rigtig benhamrende hårdt for de unge, der er derhjemme nu, og jeg tror, at jo yngre man er, jo sværere ville det være.

Kl. 14:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Jensen.

Kl. 14:32

Kristian Jensen (V):

Som får til en dreng i 6. klasse ved jeg godt, det ikke er særlig nemt, at man fortsætter hjemmeundervisningen, og det havde det helt tydeligvis heller ikke været for 4.-klasserne eller 5.-klasserne. Men ethvert valg har en konsekvens, og nu står vi bare med den konsekvens, at vi har to årgange – afhængigt af hvornår de vælger at forlade folkeskolen – som ikke får den almindelige afslutning og almindelige afrunding, som der ville have været. Det havde jeg gerne set, og derfor er spørgsmålet, om det var nødvendigt så tidligt at tage beslutningen om at aflyse afgangsprøverne. Eller kunne man have ventet til senere med at træffe en sådan beslutning?

Kl. 14:32

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:32

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det beror jo grundlæggende også på et valg. Nu er jeg så selv mor til en søn i 6. klasse, og jeg er i øvrigt også mor til en datter i 5. klasse, så jeg har en på hver sin side af skellet. Jeg tror faktisk, at det vigtigste her er at holde fast i den pointe, at jo yngre man er, jo sværere er den her periode. Både fordi det er sværere at forstå, hvad det er, der foregår i samfundet omkring en, men også fordi det er sværere for en selv at forstå aktiviteterne derhjemme, og fordi forældrene skal være mere omkring en. Og der, hvor man samtidig skal passe et arbejde, er det rigtig svært. Det er bare for at sige, at når vi har truffet den her utrolig svære beslutning, så handler det om at sige: Hvis alle ikke kan komme ud, hvem er det så vigtigst for at komme i gang? Der har vi truffet det valg, og det er et valg, at vi ville have 4.- og 5.-klasserne ind i stedet for 9.- og 10.-klasserne.

Kl. 14:33

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Jensen for en sidste omgang.

Kl. 14:33

Kristian Jensen (V):

Men det har jo vist sig, at siden ministeren tog den beslutning – og det var regeringen, der selvstændigt tog beslutningen – har det været muligt at åbne samfundet mere, og derfor var mit spørgsmål i sidste runde: Var det nødvendigt at tage beslutningen om at aflyse afgangsprøverne på et så tidligt tidspunkt? Kunne man ikke have set, om udviklingen i smitten havde givet mulighed for at udskyde beslutningen til et senere tidspunkt? Hvis nu verden i næste uge ser endnu bedre ud end det, vi forventer, så kunne det have været muligt at gennemføre det, hvis man ikke allerede havde meldt aflysningen ud og dermed også skabt et nyt udgangspunkt for undervisningen m.v. Så var det nødvendigt så tidligt at tage beslutningen?

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:34

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Ja, det var jo så en af de få ting, der faktisk var enighed om hele vejen rundt blandt interessenterne. Ja, de ville gerne have en afklaring. Det ville eleverne, og det ville skolelederne, og det ville skolelærerne, og det ville kommunerne også gerne. De ville ikke have den samme afklaring, fordi de ikke var enige om, hvad løsningen skulle være, men de var dog enige om, at det var vigtigt at træffe en beslutning simpelt hen for at tage presset af lærerne, som skulle vide, hvad det var, de skulle forberede: Skal vi forberede en eksamensperiode, eller skal vi forberede mere fjernundervisning? Situationen er helt ny for alle, og derfor tror jeg sådan set, at afklaringen var vigtig.

Kunne man have truffet den på et senere tidspunkt? Ja, det kunne man have gjort dagen inden eksamen. Det ville jeg synes var utrolig urimeligt over for både lærere, elever og forældre, men teoretisk og teknisk kunne man godt.

Kl. 14:34

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak til spørgeren og til ministeren for besvarelsen.

Det næste spørgsmål er spørgsmål nr. 15, og det er også til børne- og undervisningsministeren af hr. Kristian Jensen.

Kl. 14:34

Kl. 14:35

Spm. nr. S 902

15) Til børne- og undervisningsministeren af:

Kristian Jensen (V):

Hvad er ministerens svar til Thea Enevoldsen fra Danske Skoleelever, der til Ritzau har udtalt, at »for rigtig mange elever er det første gang, at de skal sidde i en eksamenssituation omkring det grønne bord«, samt at »det er en enorm vigtig læring, og den vil vi nødtigt være foruden«?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til telegram fra Ritzau »Skoleelever vil strække sig langt for undgå aflyste eksaminer« fra den 5. april 2020.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Værsgo.

Kl. 14:35

Kristian Jensen (V):

Hvad er ministerens svar til Thea Enevoldsen fra Danske Skoleelever, der til Ritzau har udtalt, at »for rigtig mange elever er det første gang, at de skal sidde i en eksamenssituation omkring det grønne bord«, samt at »det er en enorm vigtig læring, og den vil vi nødtigt være foruden«?

Kl. 14:35

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:35

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jeg har jo drøftet det her med Thea, så det er lige før, at jeg kan referere, hvad jeg sagde til hende. Altså, først og fremmest har jeg jo lyst til at bruge anledningen til at takke for, at man også i den alder går ind og påtager sig det ansvar, eleverne har gjort, og at man har deltaget i et utal af møder omkring de her ting.

Jeg vil sige – og det er jo det samme, jeg sagde til det tidligere spørgsmål – at det har været vigtigere for regeringen, at dem, der er små, kommer i gang tidligt, fordi de har sværere ved at tackle situationen end de store. Når det er sagt, forstår vi godt – vi kan jo godt selv huske, hvordan det var i den alder at skulle afslutte sin folkeskole – hvor svært det er ikke at få lov til at gøre det på almindelig vis. Men for regeringen har det været vigtigt, at de små kom ind først. Og så er det også vigtigt at forstå, at det er meget forskelligt, hvad man får ud af undervisningen i den her fjernundervisningsperiode.

Men mest af alt har det her jo været et spørgsmål om at sige, at vi hellere vil have 4. og 5. klasserne tilbage end 9. og 10. klasserne. Det står vi ved, og det gør vi også, når vi taler med Thea.

Kl. 14:36

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Jensen.

Kl. 14:36

Kristian Jensen (V):

Min egen mor var lærer i næsten 25 år, og hun sagde på et tidligt tidspunkt til mig: Eksamen er den flittige elevs fest. Det fattede jeg ikke til at starte med – altså, jeg tænkte, at det var helt skævt, hvad hun sagde der – men jeg fandt jo ud af det, for det er stedet, hvor man får testet, hvad man kan. Det var en erkendelse, der først kom til mig, efter at jeg havde prøvet at være til eksamen, og det, som Thea siger i citatet her, er jo, at det at gå til eksamen i 9. klasse er en utrolig vigtig del af ens læringsmæssige udvikling, fordi man får prøvet, hvad det vil sige.

Nu ved jeg godt, at det her hedder spørgetiden, og at jeg derfor kun kan stille spørgsmål og ikke komme med forslag, men man kan jo stille et spørgsmål, der lyder som et forslag: Netop fordi det er så væsentligt og en erfaring, som man også skal trække på fremadrettet, vil ministeren så overveje at lave nogle muligheder, sammen med skolelederne og eleverne at lave nogle situationer, hvor man kan teste det af så virkelighedsnært som muligt? Jeg ved godt, at så virkelighedsnært som muligt ikke bliver helt virkelighedsnært, fordi det pres, der ligger på, at der er tale om en gældende karakter, ikke vil være der, men alligevel vil det kunne give flest mulige elever den vigtige læring, som de selv siger de nødig vil være foruden. Vil det være noget, som ministeren vil tage et initiativ til at man kan bruge de uger, der vil være frem mod sommerferien, til?

Kl. 14:37

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:37

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Ja, bestemt. Og det er noget, Venstre også har lagt vægt på i de samtaler, jeg har haft med Venstres ordfører på området undervejs i det her, altså at der skulle være eksamenstræning. Æres den, der æres bør. Altså, Venstre har lagt rigtig meget vægt på, at man havde besluttet eksamenstræning, og at vi også som ministerium underbyggede det ved at stille prøvesæt og lignende til rådighed. Så det har vi valgt at gøre, og jeg er helt enig i, at det er fuldstændig afgørende for de unge mennesker, at de får prøvet det af. Jeg tror også, at noget af det, man skal kigge ind i, er, om alle ligesom har benyttet den anledning, og på gymnasierne, på de gymnasiale uddannelser og på eud-uddannelserne bliver man jo også nødt til at tage højde for det på de første årgange, hvor man får den her gruppe af elever ind, altså at der måske skal lidt mere eksamenstræning og prøver til i løbet af året, så de får prøvet de her forskellige værktøjer. Så svaret er: Ja, bestemt.

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Jensen.

Kl. 14:38

er fuldstændig uoverstigeligt. Så lige så let det kan virke, hvis man er digitalt indfødt, lige så svært kan det være, hvis man absolut ikke er det, og derfor er der nogle sprækker i den måde, vi har lagt det op på. Man er dog forpligtet af at eksamenstræne dem, men det kan være, man så i højere grad lægger vægt på de skriftlige elementer eller finder andre veje til at gøre den del med det mundtlige, altså at man f.eks. videooptager det, eller hvad ved jeg. Der har vi ladet det være op til, at man lokalt træffer de beslutninger om, hvordan man konkret går til det.

Kl. 14:41

Kristian Jensen (V):

Vil det være sådan, at ministeren vil prøve at tilrettelægge det, så alle skoler gennemfører det, eller bliver det en frivillig ordning, hvor hver skole eller hver lærer selv vælger, i hvilket omfang man ønsker at gøre det?

Jeg har jo det mål, at flest mulige elever får den her træning, måske netop fordi de kan få træningen og læringen uden at have presset fra en bindende karakter.

Vil det være en nyttig måde at give dem en smagsprøve på, hvad der foregår, og hvad der kommer senere hen i deres læretid?

Kl. 14:39

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:39

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
De er forpligtet af at gøre det. Omfanget er til gengæld frivilligt og vil jo formodentlig også afspejle, hvornår man er tilbage igen. For i spørgsmålet om, om det så skal være en mundtlig eksamenstræning eller en skriftlig eksamenstræning, kommer det jo også meget an på, om man er tilbage efter den 11. maj eller ej, altså i form af hvor tæt på en virkelighed, man kan få det. Derfor har vi valgt at være lidt mere luftige i forhold til formen og i forhold til hvor meget, men ikke i forhold til spørgsmålet om hvorvidt. Det vil sige, at man er forpligtet til at eksamenstræne de unge mennesker. Hvis de vender tilbage efter den 11. maj, kan man gøre det både mundtligt og skriftligt, og ellers vil det jo formodentlig kun være det skriftlige, der for alvor er muligt. Men forpligtelsen ligger i bekendtgørelsen, og det mener jeg er den helt rigtige måde at gøre det på. Derfor også tak til Venstre for det input.

Kl. 14:39

Første næstformand (Karen Ellemann):
Hr. Kristian Jensen for en sidste omgang.

Kl. 14:39

Kristian Jensen (V):

Jeg vil så bare ud over at takke for besvarelserne nævne, at jeg med den udvikling, der har været i både lærernes og elevernes tilegnelse af digitale løsninger, stadig væk vil mene, at det vil være muligt at kunne gennemføre noget, der ligner en mundtlig eksamen for de lærere og elever, der måtte have lyst til at gøre det. Det kan jo godt være for omfangsrigt at gøre for alle, men det er, for at eleverne og klassen med tilhørere så kan få lov til at se, hvad der egentlig vil ske. Jeg tror bare, det er utrolig væsentligt for eleverne, at de i folkeskolen nu lærer, hvad det er for en eksamensproces, de skal igennem, når det kommer til at blive afgørende i deres ungdomsuddannelse.

Kl. 14:40

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:40

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det er jeg sådan set enig i. Det kan bare ikke lade sig gøre alle steder. Så de kan være forpligtet af at gøre det, men i den nuværende situation, hvor der er så stor en mangfoldighed i de lokale omstændigheder, og lærerne i øvrigt ikke er uddannet fagdidaktisk, så må vi også bare tage højde for, at der vil være nogle, for hvem det der

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren, og tak til hr. Kristian Jensen for spørgsmålet.

Det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 16, er også til børne- og undervisningsministeren, og det er af hr. Jens Henrik Thulesen Dahl fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:41

Spm. nr. S 897

16) Til børne- og undervisningsministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Hvad er ministerens begrundelse for mod regionens anmodning at fastholde et gymnasium i Aarhus, som ingen ønsker at gå på, jf. artiklen i Altinget den 17. april 2020 »Rosenkrantz-Theil afviser regions ønske om elevfordeling i Aarhus«?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:41

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Hvad er ministerens begrundelse for mod regionens anmodning at fastholde et gymnasium i Aarhus, som ingen ønsker at gå på, jf. artiklen i Altinget den 17. april 2020 »Rosenkrantz-Theil afviser regions ønske om elevfordeling i Aarhus«?

Kl. 14:41

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:41

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Regeringen mener, at det er helt afgørende at sikre, at der fortsat er en bred uddannelsesdækning over hele landet, og at vi heller ikke kommer uden om sådan generelt at skulle regulere kapaciteten, hvis elevgrundlaget skal sikres for de mindre søgte gymnasier. I marts 2020 fulgte jeg til punkt og prikke regionens indstillinger om fastsatte kapacitetslofter på i alt 23 gymnasier fra skoleåret 2020 og 2021. Så det er bare for at sige, at det jo ikke er taget ud af det blå med de kapacitetslofter, der faktisk er lagt ind, heller ikke for det her område. Der blev bl.a. fastsat kapacitetslofter på Aarhus Katedralskole, Marselisborg Gymnasium og Skanderborg Gymnasium efter indstilling fra Region Midtjylland. Efter at man så har fået kendskab til de konkrete søgetal, har Region Midtjylland ændret sin oprindelige indstilling, så Aarhus Gymnasiums stx-udbud i Aarhus Midtby indstilles nedlagt og kapaciteten overføres til de tre fornævnte gymnasier. Den reviderede indstilling har jeg ikke imødekommet.

Så den oprindelige indstilling har jeg har imødekommet, men ikke den reviderede indstilling, og det har jeg ikke, fordi jeg ikke mener, at det er rimeligt at lukke Aarhus Gymnasiums stx-udbud i Aarhus Midtby på så sent et tidspunkt, og at vi ikke så sent i processen skal trække tæppet væk under et udbud. Det er efter min mening ikke en fair måde at drive uddannelse på. Det er vores ansvar herindefra at udstikke klare politiske retningslinjer, men det er også vores ansvar at give uddannelserne ro til at planlægge og

forberede sig. Det betyder ikke, at vi har problemer med elevfordelingen – det skulle være klart – og det betyder heller ikke, at vi har problemer med kapacitetsfastsættelsen. Tværtimod, men den usunde konkurrence mellem gymnasierne er for stor, og den sigter til opdeling og polarisering. Men vi skal passe på med at gå ind så sent i et forløb og så sent i et skoleår og lave nye regler.

Så alt i alt vil jeg sige, at det her bekræfter mig i, at det system, vi har omkring elevfordelingen, ikke fungerer. Det er fint, at vi har fået lavet en midlertidig løsning, men jeg mener egentlig, at det her også er et udtryk for, hvorfor der er behov for, at vi får lavet – i fællesskab med hinanden – en ny løsning på det problem.

Kl. 14:43

Første næstformand (Karen Ellemann):

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Kl. 14:43

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Vi er jo sådan set fuldstændig enige i, at der er behov for at kigge på en måde at gøre det her på fremadrettet, og det har vi også en aftale om at vi skal, når vi lige får rum og plads til det. Så det er egentlig ikke det, som det her handler om. Jeg er også klar over, at regionsrådet jo tidligere er kommet med en indstilling. Nu er der jo bare sket det, at man i regionsrådet er blevet klogere, fordi man har et gymnasium, som der reelt set ikke er nogen der ønsker at gå på. Man har så nogle andre gymnasier, som de gerne vil melde sig ind på.

Så konsekvensen af ministerens beslutning nu er jo, at 488 unge skal have at vide, at de ikke kan komme ind der, hvor de gerne ville. Der er 16 unge, der får det gymnasium, som en masse andre så bliver presset over på. Der forstår jeg så bare ikke logikken i det, altså når man i regionen, som jo egentlig som udgangspunkt gerne skulle have til opgave at se, hvordan man gør det her på en fornuftig måde, kan se, at det her ikke giver mening. Ministeren sagde jo også selv, at man ønsker en bred dækning, og det er vi jo fuldstændig enige i. Vi ønsker også, at gymnasier ude omkring i landet kan overleve og kan klare sig. Noget af det, som det her indebærer, er jo, at et lokalt gymnasium i Skanderborg Kommune får en klasse mindre, så en masse elever derfra også bliver flyttet ind på det gymnasium, som ingen ønsker at gå på. Hvad er logikken i det?

Kl. 14:45

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:45

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg har godkendt de indstillinger, der kom fra regionerne, og jeg tror simpelt hen, jeg bliver nødt til at holde fast i, at det for mig er sådan, at planlægning på et uddannelsessted er utrolig vigtigt. Der er indgået en aftale i 2018, hvor det lægges til grund, at det udbud på Dollerupvej er eksisterende. Det synes jeg da man skal skotte til, når man indgår en aftale med hinanden i 2018, og forudsætningen for, at økonomien omkring den aftale hænger sammen, er, at man opretholder det udbud, som regionen nu ønsker nedlagt. Når man så, efter at man har lavet indstillinger på kapacitetslofter, kommer med noget nyt, det vil sige presser tidshorisonten på en måde, som jeg mener er fuldstændig urimelig, så duer det ikke. Man skal have tid til at planlægge på uddannelsesområdet. Det skal ikke være sådan nogle snuptagsløsninger, og det synes jeg at det her bliver, hvis man går ind og ændrer på nogle kapacitetslofter, som er meldt ud.

Så det her handler efter min bedste overbevisning om grundighed og ordentlighed, men det er jo oven på et system, som grundlæggende ikke virker, og som vi derfor har lavet en aftale med hinanden om at lave om.

Kl. 14:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Jeg beder mindeligt om, at alle overholder taletiderne, da der er rigtig mange spørgsmål i dag.

Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, værsgo.

Kl. 14:46

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Et stykke hen ad vejen kan jeg selvfølgelig godt følge ministeren. Omvendt synes jeg også, at vi er i en tid, hvor vi er rigtig gode til at træffe hurtige beslutninger, hvis der viser sig at være ting, der er fornuftigt at gøre; hvis der er ting, der er behov for at gøre. Ministeren har ifølge Altinget jo ikke engang haft tid til at mødes med regionsformanden, har ikke haft tid til at tage diskussionen om, hvad det egentlig er, der foregår. Derfor synes jeg, det er rigtig, rigtig bekymrende. Hvorfor gjorde ministeren ikke det? Hvorfor tog ministeren ikke fat i dem derude?

Kl. 14:46

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:46

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jamen ministeriet har været i kontakt med regionen. Det er rigtigt, at jeg ikke har mødtes med dem ansigt til ansigt, men ministeriet har været i kontakt med regionen. Jeg har også læst de dokumenter, som Anders Kühnau og i øvrigt regionen har sendt ind til mig om den her sag. Så efter min bedste overbevisning er sagen sådan set fuldt belyst, og vi er bare ikke enige. Sådan er det jo indimellem. Ville vi blive mere enige af, at vi mødtes med hinanden, når jeg mener, at man er for sent ude i forhold til processen? Man kommer jo ikke tidligere ud, fordi vi mødes med hinanden. Jeg mener, at vi skal have mulighed for at have god tid og grundighed. Det holder jeg nu engang fast i. Det bliver jo ikke bedre af, at vi så trækker processen i langdrag.

Kl. 14:47

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren. Hr. Jens Henrik Thulesen Dahl for et sidste spørgsmål.

Kl. 14:47

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak. I Altinget er ministeren citeret for at sige, at man er åben over for en mindre opjustering af kapaciteten på Skanderborg Gymnasium. En del af det her handler jo om, at unge mennesker, der bor i en kommune, og som gerne vil på det lokale gymnasium med dem, de har gået i folkeskole med, egentlig skulle have lov til det. Det ved jeg vi i mange andre sammenhænge taler om vi gerne vil opnå, altså at det er muligt. Så er den åbning, der ligger i ministerens svar her, så en, man kan tage for gode varer, altså at der bliver en åbning, for at det så i det mindste kan lade sig gøre?

Kl. 14:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:48

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Ja, det er det, der er vores afgørelse. Så der er truffet en beslutning om, at der er den åbenhed, og det vil sige, at de skal melde tilbage, om de ønsker at anvende den mulighed eller ej. Så den åbenhed er der.

Det andet spørgsmål handler simpelt hen om, at der ligger en aftale fra 2018. Det er ikke sådan en, jeg bare lige synes man skal gå fra med et snuptag, og jeg bryder mig ikke om, at man på det ene tidspunkt skal melde den ene slags kapacitetslofter ud og så kort tid efter skal melde nogle andre kapacitetslofter ud. Jeg er med på, at vi træffer mange hurtige beslutninger her i coronatiden, men jeg synes, man skal passe meget på, og jeg glæder mig til, at vi også helt generelt vender tilbage til almindelige tilstande, hvor ting tager den tid, ting tager, for det har vores samfund godt af.

Kl. 14:48

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren for besvarelsen af spørgsmål nr. 16, og tak til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Næste spørgsmål er spørgsmål 17, også til børne- og undervisningsministeren. Det er af fru Ellen Trane Nørby, Venstre.

Kl. 14:48

Spm. nr. S 898

17) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V):

Vil ministeren garantere, at både kommunerne og de private pasningstilbud, de frie grundskoler og ungdomsuddannelserne kompenseres økonomisk fuldt og helt for de ekstra omkostninger, de har til ekstra rengøring, ekstra personale, håndsprit, opsætning af flere håndvaske og andre hygiejnefaciliteter grundet de sundhedsfaglige retningslinjer, og hvornår vil institutionerne i givet fald få overført pengene til dækning af ekstraregningen?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:48

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Vil ministeren garantere, at både kommunerne og de private pasningstilbud, de frie grundskoler og ungdomsuddannelserne kompenseres økonomisk fuldt ud og helt for de ekstra omkostninger, de har til ekstra rengøring, ekstra personale, håndsprit, opsætning af flere håndvaske og andre hygiejnefaciliteter grundet de sundhedsfaglige retningslinjer, og hvornår vil institutionerne i givet fald få overført pengene til dækning af ekstraregningen?

Kl. 14:49

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:49

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg kommer ikke til at udstikke alle mulige garantier. Så hvis det, der er ordførerens hensigt, er at få lavet sådan nogle historier om, at regeringen ikke kan garantere det ene og det andet, så er det det, ordføreren må gøre. Men jeg vil bare sige, at det er vores hensigt i regeringen – og det er jo det, vi har lagt op til – at de omkostninger, der er, ikke skal vælte vores velfærdssamfund, og at vi kommer ud på den anden side af det her med vores velfærdssamfund intakt. Det vil sige, at det jo sådan set er det, der er intentionen. Så jeg håber, at ordføreren hører det, vi siger fra regeringens side, nemlig at det bestemt er intentionen at dække de omkostninger.

Men det med de der garantier bliver altid sådan nogle mærkelige diskussioner efterfølgende, også fordi det med at gøre op, hvad der er hvad, altid er en forhandling, fordi det foregår i forbindelse med økonomiaftalerne mellem kommuner og stat, og der er det typisk sådan, at de to parter har meget et forskelligt syn på, hvilke omkostninger der hører til hvor, og jeg synes ikke, det er i mit lod at foregribe de forhandlinger.

Kl. 14:50

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 14:50

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen tak for svaret. Nu har ministeren og undertegnede og de øvrige ordførere jo brugt rigtig mange timer sammen, siden det her spørgsmål blev stillet i fredags, og jeg ved godt, at det er meget svært at få en håndfast garanti af ministeren.

Men når jeg rejser spørgsmålet her, er det sådan set også mere for at få klarhed på området. For der har jo gennem den senere tid været uklarhed om, hvorvidt f.eks. de frie grundskoler og de private dagtilbud overhovedet var omfattet af den udmelding, der var kommet, hvilket vi fra Venstres side har fundet ret underligt, for det er jo de samme sundhedsfaglige krav, der ligesom bliver stillet til en fri grundskole, der skal åbne, som til en folkeskole, der skal åbne. Derfor har jeg stillet det her spørgsmål, fordi jeg også ved, at der er rigtig mange både skoler og daginstitutioner derude, som egentlig har været bange for, hvem der skal betale den her regning.

F.eks. var der i Dagbladet Holstebro-Struer et eksempel – og jeg ved også, at FOA er gået ind i den sag på vegne af alle dagplejerne i Danmark – på, at en række af dagplejerne sådan set bruger 1½ time efter almindelig åbningstid på at gøre legetøj rent, spritte af og gøre rent. Tilsvarende gør de også rent, mens børnene sover, jævnfør retningslinjerne, men der var ikke et ønske om at kompensere økonomisk for det her. Det er sådan en principiel diskussion af de ekstra omkostninger, som der jo ikke er nogen der ligesom har bedt om er der, hverken fra arbejdstagerside eller fra arbejdsgiverside, hvad end det er en kommune eller det er en privat institution, men som simpelt hen bare er der, som følge af at der er højere hygiejnekrav her oven på genåbningen oven på covid-19.

Derfor har jeg stillet det her spørgsmål – fordi jeg sådan set tror, der er behov for klarhed derude, også en klarhed og et signal fra regeringen og fra staten om, at staten er villig til at betale de ekstra penge, det koster. For ellers ender det jo i sidste ende med at gå ud over vores børn og vores ansatte på velfærdsområderne.

Kl. 14:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:52

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg har lært af den her tid, at det indimellem er utrolig vigtigt bare at være så firkantet i sine udmeldinger, for så er der ikke nogen revner og sprækker. Så på spørgsmålet om, om de private institutioner og selvejende institutioner er en del af dem, der kan få adgang til pengene til rengøring, er svaret ja.

Kl. 14:52

Første næstformand (Karen Ellemann):

Spørgeren.

Kl. 14:52

Ellen Trane Nørby (V):

Det svar er jeg rigtig glad for. Det er jo også noget af det, vi har brugt de seneste par dage til netop at få kortlagt. Jeg tror, der er behov for klare meldinger derude. For hvis man er skoleleder på en fri grundskole og man allerede har brugt 100.000 kr. ekstra til at få sat ekstra vaske op, sørge for, at personalet også kan håndtere, at børnegrupperne i klasserne er delt i to, jamen så er man jo nødt til, også over for sin bestyrelse og over for de forældre, der har deres børn på den frie skole, ligesom at kunne få svar på, om den ekstra

regning sendes videre til forældrene, om skolen skal dække det, eller om staten kommer med en hjælpende hånd. Så tak for svaret i relation til det her.

Kl. 14:53

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:53

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Tak for spørgsmålet. Jeg mener som sagt, det er vigtigt, at vi også får de her anledninger til at få svaret meget klart på de spørgsmål, der melder sig ude omkring, og det er selvfølgelig rigtig mange. Jeg har en meget tæt dialog med privatskoleforeningen og friskoleforeningen i øvrigt også. Og der opstår selvfølgelig spørgsmål, der er særegne for den private sektor – det gælder i øvrigt også på daginstitutionsområdet, hvor jeg også mødes med sektoren, for selvfølgelig er der nogle ting, der er særegne for de private aktører i forhold til de offentlige aktører. Derfor har jeg løbende drøftet med dem og fået input fra dem om, hvad det er, vi skal komme med svar på, og det her er et af spørgsmålene. Det er godt at få anledning til igen at gentage det. Venstre har været meget optaget af det her spørgsmål fra dag et. Så ja, de private er med.

Kl. 14:54

Første næstformand (Karen Ellemann):
Tak til ministeren. Fru Ellen Trane Nørby til en sidste runde.

Kl. 14:54

Ellen Trane Nørby (V):

Tak for svaret og dermed også klarheden, som vi jo har brugt en del timer i fællesskab på at nå hen til; det skal kvitteringen ikke være mindre af, i forhold til at vi nu har fået afklaring af, at der er en ligestilling mellem de kommunale tilbud og de private tilbud. Det tror jeg er rigtig vigtigt, også for de forældre, der har deres børn i en privat institution eller en selvejende institution eller i en fri skole; at der også gælder de samme regler der.

Men kan ministeren sige noget om, hvornår pengene så kommer til udbetaling? Og når jeg spørger til det, er det, fordi vi jo, hvis vi kigger på, f.eks. hvem der har fået dækket deres faste omkostninger – altså de andre hjælpepakker – kan se, at det så er få procent af virksomhederne, der dér har set deres penge. Så kan ministeren sige noget om, hvornår de frie grundskoler og de private institutioner får deres penge udbetalt?

Kl. 14:54

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:54

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil): Det har jeg spurgt til, for det ligger jo egentlig på Finansministeriets område. Jeg vidste, at du formodentlig ville stille det spørgsmål, for det er jo helt oplagt, at det selvfølgelig er afgørende for skolerne, hvornår de kan få adgang til pengene. De sidste detaljer omkring tilskud er på vej på plads, og det vil sige, at der udestår en detaljeret plan for udmøntningen, og derfor kan jeg ikke komme med sådan en konkret dato.

Men det, der bliver sagt, er, at den afgørende milepæl vil være Finansudvalgets godkendelse af aktstykket, som giver hjemmel til den nødvendige udmøntning. Så man kan i hvert fald, hvis man gerne vil følge med lidt løbende i – det er også en besked til dem derude – hvornår det kommer, følge med i, hvornår aktstykket er på vej gennem Finansudvalget. Så når den godkendelse er på plads, vil betaling af tilskud kunne gå ganske hurtigt. Og vi skal selvfølgelig

nok lægge os i selen for at skynde os så meget, vi overhovedet kan, med at få pengene ud.

Kl. 14:55

Første næstformand (Karen Ellemann):

Tak til ministeren for besvarelsen, og dermed er spørgsmål 17 besvaret.

Spørgsmål 18 er også til børne- og undervisningsministeren, og det er også stillet af fru Ellen Trane Nørby fra Venstre.

Kl. 14:55

Spm. nr. S 901

18) Til børne- og undervisningsministeren af:

Ellen Trane Nørby (V):

Er ministeren enig i, at forældre til børn, som fra den 16. marts ikke har kunnet få deres børn passet i daginstitution grundet nedlukningen som følge af covid-19, retfærdigvis bør blive kompenseret af staten for den pasningsydelse, som de ikke har haft gavn af?

Første næstformand (Karen Ellemann):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:56

Ellen Trane Nørby (V):

Tak. Er ministeren enig i, at forældre til børn, som fra den 16. marts ikke har kunnet få deres børn passet i daginstitution grundet nedlukningen som følge af covid-19, retfærdigvis bør blive kompenseret af staten for den pasningsydelse, som de ikke har haft gavn af?

Kl. 14:56

Første næstformand (Karen Ellemann):

Ministeren.

Kl. 14:56

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nej. Det er også utrolig firkantet og nemt at svare på det spørgsmål. Altså, nu har vi haft den her diskussion, og vi har brugt rigtig mange kræfter på at tage den her snak med hinanden, og jeg tror, at vi her er ude i et af de der fænomener, hvor man bare må sige, at der bliver det lige pludselig meget traditionelt med højre- og venstrefløj, ikke?

Højrefløjen mener, at pengene ligger bedst i borgernes lommer, og venstrefløjen mener, at pengene er bedst brugt i fællesskab. Det er simpelt hen forskellen, og det vil sige, at vi kan gå rundt omkring den her grød utrolig mange gange, men summa summarum er, at jeg mener, at fællesskabet har haft rigtig meget brug for, at vi har kunnet finde de løsninger, vi har kunnet finde; det pædagogiske personale har stadig væk været aflønnet. Og det vil sige, at det hele jo for så vidt har kørt, uden at man så har kunnet få den plads, fordi der har været covid-19. Så nej: Jeg er faktisk ikke enig i, at der skal være en kompensation til forældrene tilbage til den 16. marts.

Kl. 14:57

Første næstformand (Karen Ellemann):

Fru Ellen Trane Nørby.

Kl. 14:57

Ellen Trane Nørby (V):

Jamen tak for svaret. Det er jo et befriende klart svar, og efter sådan at have brugt frygtelig mange timer i fællesskab i et forhandlingslokale synes jeg faktisk også, at det er rart at få den her diskussion her i Folketingssalen. For de timevis af forhandlinger, vi har haft, hvor jeg jo har konstateret præcis det samme, som ministeren siger nu, nemlig at regeringen ikke har til sinds at kompensere forældrene for de vuggestuepladser, sfo-pladser og daginstitutionspladser, som de har betalt for, selv om der har været lukket, signalerer nok i høj

grad en ideologisk forskel, men jo også en forskel på, hvorvidt man synes, det er rimeligt i forhold til forældrene.

Vi har jo i svarene fra finansministeren beregninger på, at for et sådan almindeligt LO-ægtepar med et barn i vuggestue og et barn i børnehave er det her små 10 pct. af deres disponible indkomst, som de har skullet betale til en plads, de ikke har kunnet bruge, samtidig med at de har løbet spidsrod derhjemme for at få hverdagen til at hænge sammen. Og der er en ideologisk forskel på de blå partier og de røde partier, og det tror jeg sådan set også er vigtigt: At vi får tydeliggjort nogle af de forskelle, der er på det her område.

Vi har jo fra Venstres side sagt, at vi sådan set var enige i, at man kunne tale om, at der var en force majeure-periode oven på nedlukningen som følge af covid-19 de første par uger. Vi har sagt, at vi sådan set synes, at det ville være rimeligt, at man sagde, at fra den 16. marts til den 1. april var det, vi alle sammen måtte lægge ind i det. Men vi synes ikke, det er rimeligt, at forældrene fortsat har skullet betale i april måned, hvor de ikke har fået tilbud stillet til rådighed. Og vi mener heller ikke, at det er rimeligt, at de forældre, der fortsat ikke har en sfo-plads eller en vuggestueplads eller andet stillet rådighed, skal betale.

Derfor har jeg også et opfølgende spørgsmål, i relation til om ministeren så synes, at det ville være relevant at kompensere de kommuner, f.eks. Københavns Kommune, Gladsaxe Kommune, Ballerup Kommune og andre, der har skrevet til regeringen og statsministeren og bedt om, at staten så også kompenserer dem i relation til de ekstraudgifter, de har.

Kl. 14:59

Første næstformand (Karen Ellemann):
Ministeren.

Kl. 14:59

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Det sidste synes jeg er et andet spørgsmål. For det er klart, at når man går ind i en længere periode frem her den til 11. maj, mener jeg, at spørgsmålet har en anden karakter. Altså, når vi i første omgang ikke har været optaget af, at der skulle kompenseres tilbage til den 16. marts, så er det jo, fordi vi også har haft et ønske om, at pædagogerne kunne gå hjem med løn, og udgifter og indtægter har en tendens til at hænge sammen med hinanden. Og vi har ikke været indstillet på, at pædagogerne i Danmark så skulle gå ned i løn. Tværtimod har vi haft den holdning og været optaget af, at pædagogerne stod til rådighed, bl.a. for nødpasning, og også stod til rådighed, sådan at når vi på et tidspunkt, også relativt hurtigt fra den ene dag til den anden, gik ind at genåbne, så stod de også til rådighed. Så det er bare for at sige: Jeg har ikke hørt det her efterspurgt, og der er jo heldigvis fripladser, både hele og delvise, for dem, der har problemer med økonomien. Og det har vi til gengæld været rigtig optaget af.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:00

Ellen Trane Nørby (V):

Ja, og jeg kan sige, at Venstre også har været meget optaget af, at der er fripladser for de familier, der lige pludselig har mistet deres indtægtsgrundlag fuldstændig som følge af coronakrisen: Frisøren, der har haft en stabil økonomi, men lige pludselig har set sin virksomhed tvangslukket, indtil den nu så pludselig bliver åbnet til glæde for alle, der har manglet at få klippet håret, og de virksomhedsejere, der nu igen kan se, at der kan komme en indtægt ind. Det er jo familier, hvor deres indtægtsgrundlag har ændret sig markant fra den ene dag til den anden, og der skal selvfølgelig være et sikkerhedsnet. Men

vi har jo også haft et ønske om både at kompensere familierne og kommunerne ud fra den tænkning, at selvfølgelig skal pædagogerne have løn. Men vi synes sådan set, at det var staten, der skulle træde til og dække den ekstraregning, der var. Og der er så en ideologisk forskel.

Kl. 15:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:01

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jamen det er der slet ikke nogen tvivl om. Og jeg må bare erkende, at i forhold til det med daginstitutionerne, har jeg ikke oplevet, at det har været efterspurgt de første uger og den første måneds tid, at man sagde, at det, der er det vigtigste lige nu, er at udbetale et meget stort beløb. Det er klart, at for dem, der bliver arbejdsløse, er det noget andet. Og det er jo derfor, vi både har hele og delvise fripladser. Altså, der, hvor økonomien forandres, eller der, hvor man ikke har særlig mange penge, giver det mening. Det er derfor, vi har det system med de hele og de delvise fripladser. Men det er klart, at går vi ind i en længere periode, er det et andet spørgsmål, og derfor har vi brugt mange timer på at drøfte det med hinanden. Men selvfølgelig vil det være sådan, at der mellem en højrefløj og en venstrefløj er den forskel, at vi er meget optaget af, at fællesskabets velfærdsmaskine fungerer. Det er vi mere optaget af end at udbetale nogle beløb, som ingen efterspørger.

Kl. 15:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:01

Ellen Trane Nørby (V):

Vi er i den grad optaget af, at der er et velfungerende velfærdssamfund, også oven på coronakrisen, og netop derfor er man jo også nødt til at forholde sig til, at f.eks. fripladserne og deltidsfripladserne først gælder for den næstkommende måned. Og det vil sige, at frisøren, som lige pludselig mistede sit indtægtsgrundlag, eller caféejeren eller nogle af de andre, der har mistet deres arbejde som følge af coronakrisen, jo ikke har kunnet få friplads og få dækket de omkostninger, de f.eks. havde den første del af april måned, fordi det først gælder den efterfølgende måned. Og ja, der er der en ideologisk forskel, hvor vi sådan set mener, at familierne skulle have haft en håndsrækning fra staten. Og det glæder mig, at vi har kunnet bruge kræfter og diskutere noget, og at vi er blevet enige om noget. Men jeg kan jo også konstatere, at vi har nogle store forskelle i synet på, hvorvidt det er familierne, der skal bære byrden, eller om det er fællesskabet.

Kl. 15:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Ministeren.

Kl. 15:02

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Altså, det, som Venstre foreslår her, koster i runde tal 700 mio. kr., lige i omegnen af det – om måneden! Altså, på en eller anden måde synes jeg, det ville klæde jer at sige, hvor de penge skal komme fra. For det, der jo er forskellen, er, at vores prioritering er, at lige nu har vi behov for et fællesskab, der er utrolig stærkt, og vi har behov for en kæmpe ekstra indsats fra hele vores velfærdssamfunds system. Og det vil sige, at vi mener bare, at de penge for den måned, som Venstre vil have tilbagebetalt, fra den 16. marts frem til påske, er bedre brugt i fællesskabets maskine. Og det er så der,

hvor Venstre så også mangler at anvise, hvor de penge skulle været taget fra. Hvad for en del af vores velfærdssamfund ville under de her omstændigheder kunne undvære de penge?

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det, og så er spørgsmålet sluttet. Tak til fru Ellen Trane Nørby.

Vi går videre til det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 913, og det er også til børne- og undervisningsministeren og stillet af fru Gitte Willumsen.

Kl. 15:03

Spm. nr. S 913

19) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V):

Kan ministeren svare på, hvorfor skoleledere og lærere ikke blev inddraget af regeringen, da den tog en politisk beslutning om at genåbne 0.-5.-klasser?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Du må gerne læse spørgsmålet op. Værsgo.

Kl. 15:03

Gitte Willumsen (V):

Tak. Kan ministeren svare på, hvorfor skoleledere og lærere ikke blev inddraget af regeringen, da den tog en politisk beslutning om at genåbne 0.-5.-klasser?

Kl. 15:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:03

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nej, det kan jeg faktisk ikke svare på, fordi det ikke er tilfældet.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:04

Gitte Willumsen (V):

Så vil jeg gerne høre fra ministeren, hvordan den dialog er foregået, for jeg har ikke kunnet få nogen svar fra nogen af de her på, hvordan de er blevet inddraget.

Kl. 15:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:04

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg kan egentlig godt forstå forvirringen omkring det, for vi kører jo ikke de sædvanlige processer, som man gør under normale omstændigheder, når der ikke er coronanedlukning. Det er tæt på, at jeg tror, det ikke er løgn, hvis jeg siger, at i de uger, der er gået, siden vi lukkede ned på grund af corona, er der aldrig nogen sinde nogen undervisningsminister i Danmark, der har talt så ofte med både skoleledere og med elevorganisationer og i øvrigt med lærerne, simpelt hen fordi det har været fuldstændig afgørende for at kunne træffe beslutninger. Og det er foregået pr. sms, det er foregået som almindelige telefonopkald af uformel karakter, det har været opsatte møder af formel karakter, det har været virtuelle Skypemøder med flere interessenter, det har været Skypemøder, hvor det kun har været med enkelte interessenter, og alt muligt andet (*Fjerde næstformand*

(Trine Torp): Tak!). Så det er bare for at sige, at der har været rigtig meget kommunikation af varierende karakter og varierende mængde, alt efter hvem af dem vi taler om.

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Så er det spørgeren.

Kl. 15:05

Gitte Willumsen (V):

Jamen tak til ministeren, og jeg er rigtig glad for, at der har været et samarbejde. Det har ministeren jo også lagt op til fra dag et, da du tiltrådte – eller da De tiltrådte, undskyld – nemlig både at have en god dialog med Danmarks Lærerforening og med skolelederne, så det er rigtig glædeligt. Det kan dog undre mig, at ministeren så siger, at der har været den her dialog, for der var stor undren rundt omkring i kommunerne og sådan noget, da man skulle gøre klar til at modtage de her 0.-5.-klasser, da det er et stort hygiejneprojekt at sætte i gang. Så hvorfor er der nogle af dem her, der sådan bliver overrasket? Kan ministeren komme ind på det?

Kl. 15:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:05

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Ja, det tror jeg egentlig ikke handler om, at de ikke har været inddraget, men at det er et spørgsmål om, at vi jo informerer befolkningen som sådan, herunder de enkelte organisationer, igennem de pressemøder, som statsministeren afholder. Når vi har modtaget input, er noget af det i øvrigt blevet refereret i avisen, og det er altid sådan lidt spændende bagefter, for det er egentlig forventningen, at folk ikke gør det – men det er jo, som det er. På de inddragelsesmøder, der bl.a. har været, og på nogle af de Skypemøder, hvor der har været mange til stede, og som også er blevet refereret i medierne, er der jo kommet en masse input, som jeg som minister har siddet og lyttet på, og så er der blevet truffet en beslutning, hvor vi har kigget hen over alt det input, vi har fået, og fået en indsigt i, hvilke sundhedsretningslinjer der kommer, og så er det blevet meldt ud.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:06

Gitte Willumsen (V):

Jeg tror, at jeg har fået svar på spørgsmålet her fra ministeren. Så jeg vil gerne gå videre til det næste, hvis det er okay.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Vi afslutter det her spørgsmål.

Så går vi videre til næste spørgsmål, som er spørgsmål nr. 915.

Kl. 15:06

Spm. nr. S 915

20) Til børne- og undervisningsministeren af:

Gitte Willumsen (V):

Kan ministeren garantere, at kvaliteten af nødundervisningen for 6.-9.- og 10.-klasserne ikke bliver forringet nu, hvor flere af skolerens ressourcer bliver brugt på de mindste klasser?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo til at oplæse spørgsmålet.

Gitte Willumsen (V):

Kan ministeren garantere, at kvaliteten af nødundervisningen for 6.-9.- og 10.-klasserne ikke bliver forringet nu, hvor flere af skolerens ressourcer bliver brugt på de mindste klasser?

Kl. 15:06

har svært ved at gå i skole, ikke også har ganske vanskelige vilkår lige nu. Og det er noget af det, der kan få mig til at ligge søvnløs om natten, vil jeg gerne sige, og derfor er det jo også noget, der ligger en kæmpe opgave i at få samlet op på. Så bl.a. derfor mener jeg, at det har været klogt at træffe beslutningen om, at de unge mennesker ikke skal til eksamen i år.

Kl. 15:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Sporgeren.

Kl. 15:09

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Nej, det kan jeg ikke. Men jeg vil tro – og det er en trossag, for vi har jo aldrig prøvet det her før; så jeg kan heller ikke garantere det modsatte, vil jeg sige – at det er sådan, at der hen over påsken i forhold til de lærere, som eventuelt både har en overbygningsklasse, som de har skullet fjernundervise, og som så har skullet tage imod de små igen, er blevet brugt rigtig mange kræfter på de små. Og derfor kan der måske godt opleves et dyk nogle steder i nogle dage – det ved jeg ikke. Det har jeg intet belæg for at sige at der gør. Omvendt tror jeg, at for hver dag, der går, og for hver uge, der går, får lærerne bedre fat om det at fjernundervise og at få bedre systemer omkring en didaktik, som de jo fundamentalt set aldrig har modtaget uddannelse i. Men det ved jeg heller ikke – det er også bare et gæt og den fornemmelse, man får, og det overblik, der bliver givet, når man taler med de forskellige interessenter på området.

Så jeg tror, at der er både godt og skidt. Jeg tror, der er nogle lærere, der har ekstremt svært ved at få hånd om det, og jeg tror, at der er rigtig mange lærere, som begynder for alvor at få hånd om det. Men forskellene er kæmpestore, og jeg tror, at for alle er det godt, at vi på et tidspunkt kommer tilbage til den almindelige folkeskolelov, hvor reglerne gælder, og hvor vi ved, hvad kvalitetsstandarderne er. Og jeg tror, at noget af det, vi skal kigge ind i nu, er at understøtte så godt som overhovedet muligt, at kvaliteten af fjernundervisningen bliver så høj som muligt. Jeg mener, at det er en meget lang periode for de unge mennesker at være derhjemme frem til den 11. maj, og det vil sige, at vi selvfølgelig skal lægge os i selen for at understøtte dem så godt, vi overhovedet kan, og det er vi på vej med initiativer til fra ministeriets side. Noget er allerede sat i søn, og noget er på vej i forhold til simpelt hen at understøtte, at det bliver så godt som overhovedet muligt.

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:08

Gitte Willumsen (V):

Hvis ministeren ikke kan garantere kvaliteten af nødundervisningen for de store elever, hvordan kan ministeren så sikre, at de store elever ikke kommer bagud fagligt?

Kl. 15:08

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:08

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det kan jeg da bestemt heller ikke, og det er jo bl.a. baggrunden for, at vi har valgt at suspendere 9. og 10. klasses eksamener i år. Så hovedårsagen til, at 9. og 10. klasse ikke kommer til eksamen i år, er, at vi gerne ville have 4.- og 5.-klasserne tilbage. Men et af de argumenter, der også har vejet i min bog, har da været, at vi ikke kan garantere, at fjernundervisningen fungerer. Vi kan ikke garantere, at der ikke er kæmpestore forskelle; vi kan ikke garantere, at børn, der

Gitte Willumsen (V):

Tak for det. Jeg tror da også, der er nogle af de unge mennesker, der er bekymrede for deres faglige niveau, når de skal videre til ungdomsuddannelserne her efterfølgende. Hvor lang tid tænker ministeren at man kan køre med den her nødundervisning? Kan det foregå i 2, 3 eller 4 måneder? For der er jo nogle fag, som er ekstra udfordret, særlig dem, hvor der er noget praktisk arbejde, som f.eks. fysikundervisningen, som jeg har et rimelig godt kendskab til. Så hvor lang tid tænker ministeren vi kan køre med den her nødundervisning?

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:10

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Alternativet er jo, at der ikke er nogen undervisning. Altså, jeg havde aldrig forestillet mig som undervisningsminister, at jeg skulle lukke skolerne. Jeg havde aldrig nogen sinde forestillet mig, at jeg skulle lægge navn til en bekendtgørelse om nødundervisning, hvor vi ikke kan sikre kvaliteten. Men jeg opfatter det som bedre, end at der ingen undervisning er. Og det er jo det, der er alternativet. Vi står midt i en global pandemi, og derfor er alternativet jo ikke, at de får den almindelige undervisning, som de plejer at få, med de lærere, de plejer at have, i de klasselokaler, de plejer at være i, under den folkeskolelov, de plejer at høre under. Det ville jeg jo synes var det optimale.

Kl. 15:10

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:10

Gitte Willumsen (V):

Tak for det. Det er jo rigtig ærgerligt for de her unge mennesker, at de ikke får den undervisning, som de egentlig har krav på, og som lærerne rigtig gerne vil yde. Så hvornår tænker ministeren at eleverne kommer tilbage? Har ministeren et bud på det? Kommer de tilbage før sommerferien? Der er rigtig mange, der melder ud i medierne, at de ikke regner med, at de her elever kommer tilbage til skolen før efter ferien. Er det så lang tid, ministeren også forventer at det skal fortsætte?

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:11

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

På en eller anden måde ligger der noget i det spørgsmål, som jeg synes er rigtig interessant – altså om jeg ikke synes, det er ærgerligt for dem, som om det er noget, jeg på en eller anden måde har ønsket at påføre dem. Jeg synes, det er en mægtig stor glæde for de unge

mennesker, at de lever i et samfund, hvor det ikke gik så galt, som det er gået i andre lande omkring os. Jeg er utrolig stolt af, at vi lever i et land, hvor det ikke har været samme tilstande som i New York, hvor der står midlertidige lighuse i gaderne, og det bliver så de unge mennesker derovres indtryk af, hvordan samfundet er i stand til at agere, når der er en global pandemi.

Så ja, jeg synes, det er ganske forfærdeligt, at de unge mennesker får en anden ungdom end den, vi godt kunne have ønsket for dem, men jeg er glad for, at de ikke fik den, som de unge i New York har fået.

Kl. 15:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Det var den her spørgerunde. Tak til fru Gitte Willumsen.

Vi fortsætter med spørgsmål til børne- og undervisningsministeren, og den her gang er spørgeren fru Marlene Ambo-Rasmussen.

Kl. 15:12

Spm. nr. S 925

21) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at såvel forældre som kommuner nu står med økonomiske ekstraregninger, da mange kommuner selv er nødt til at kompensere forældre, da mange dagtilbud i praksis ikke er fuldt åbne trods statsministerens udmeldinger herom, enten på grund af reducerede åbningstider eller på grund af manglende plads til alle børn, således at nogle børn må forblive hjemme, og vil ministeren kompensere kommuner og forældre i såvel private som offentlige tilbud, der stadig skal holde børn hjemme, så de kan få tilbagebetalt forældrebetalingen af staten?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 15:12

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Mener ministeren, at det er rimeligt, at såvel forældre som kommuner nu står med økonomiske ekstraregninger, da mange kommuner selv er nødt til at kompensere forældre, da mange dagtilbud i praksis ikke er fuldt åbne trods statsministerens udmeldinger herom, enten på grund af reducerede åbningstider eller på grund af manglende plads til alle børn, således at nogle børn må forblive hjemme, og vil ministeren kompensere kommuner og forældre i såvel private som offentlige tilbud, der stadig skal holde børn hjemme, så de kan få tilbagebetalt forældrebetalingen af staten?

Kl. 15:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:12

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det her er jo stort set det samme spørgsmål, som blev stillet tidligere i dag af Venstre. Altså, nu er vi jo sådan set et sted i et forhandlingsforløb, hvor jeg synes, det er sådan lidt mærkværdigt at skulle svare på de her spørgsmål, vil jeg gerne sige. Så jeg ved ikke, om det er helt rimeligt, at vi står og skal tage den her snak med hinanden om det her i Folketingssalen; det plejer da ikke sådan at være kutyme. Så for at henholde mig til almindelig og ordentlig stil i forhold til ikke at afsløre, hvad der ligger i eventuelle aftalekomplekser, så tænker jeg måske, at vi skal tage den her snak på et andet tidspunkt.

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:13

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Det er helt fair, at det er ministerens holdning. Så vil jeg gerne lige spørge lidt ind til alle de her udmeldinger, der har været fra kommunerne det sidste stykke tid – det er jo sådan lidt i henhold til mit spørgsmål. Her kan vi se, at det i Kolding er 60 pct. af de børn, som er indskrevet i daginstitution, som er dukket op. I min egen kommune, Odense, lå vi i mandags på 54 pct. af børnene, og Odense er immer væk en kommune, der er blevet nævnt som et af de positive eksempler, hvor man faktisk sådan nogenlunde har kunnet passe alle de børn, der indtil nu er dukket op. Men hvad er ministerens holdning, hvis nu vi i næste uge rammer 80 pct. eller 100 pct. af børn, der dukker op, og vi så ikke har pladsen til dem?

Kl. 15:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:13

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

[Lydudfald] ... blive ved med at spørge, kan det være, jeg er nødsaget til at bryde noget her, som jeg tror hverken Venstre eller vi synes er specielt hensigtsmæssigt at jeg bryder her. Og jeg tror sådan set ikke, at det vil være regeringspartiet, for hvem det vil være mest ærgerligt. Altså, jeg ved næsten ikke, hvordan jeg skal hentyde mere til det, end jeg gør. Og kender jeg pressen ret, er det sværest for dem, der ikke er regeringspartiet, hvis regeringspartiet bryder noget fra talerstolen i Folketingssalen, for så er der nogle andre, der ikke får lov til at være med til at præsentere det. Og derfor tænker jeg egentlig, at det ikke er rimeligt, at vi står og har den her snak; det er en god idé at kigge ned på sin hovedordfører, og hvis hun ryster på hovedet, tror jeg, vi skal til at lukke for den her seance.

Kl. 15:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:14

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Så vil jeg gerne stille ministeren et sidste spørgsmål i den her runde. Nu fangede jeg nemlig, at ministeren tidligere i dag nævnte noget for hr. Kristian Jensen her under et foregående spørgsmål. Ministeren nævnte specifikt, at det var meget vigtigt for regeringen og dermed også for ministeren, at det var de små, der skulle ud først. Det har du sagt så sent som i dag, og derfor kunne jeg godt tænke mig at vide, hvorfor det var, man ikke på forhånd sikrede sig, at der så var plads til alle børn.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Det sidste svar fra ministeren.

Kl. 15:15

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Det er jo egentlig ret simpelt, for det ville have betydet, at nul af dem var tilbage nu. Og det vil sige, at det jo er en afvejning af det, i forhold til om man vil starte op, vel vidende at der så ikke er de rammer, som der ville være, hvis man ventede så lang tid, som det tager at skabe rammerne. Og i stedet for at vi så skulle vente på det – den tid, det ville tage – kunne man gå i gang, og det vil sige, at det ikke gælder for alle børnenes vedkommende, ikke går så hurtigt og ikke vil være i de rammer, der ender med at være der, men så ville man kunne gå i gang med det samme. Så det er en afvejning af, om det skal være perfekt, inden man åbner, eller om man skal åbne, hvor det så må starte med den mangfoldighed af forskellige løsninger,

man så finder på, så der trods alt er nogle børn, der kan komme tilbage. Og efter at have været ude at besøge nogle af institutionerne, er jeg slet ikke i tvivl om, at det, selv om vi ikke kan være tilbage på den helt perfekte måde nu, var rigtigt at starte med en delvis tilbagevending.

Kl. 15:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Jeg forstod det sådan, at der ikke var yderligere spørgsmål i den her runde.

Vi går videre til næste spørgsmål, som også er stillet af fru Marlene Ambo-Rasmussen til børne- og undervisningsministeren, og det er spørgsmål nr. 927.

Kl. 15:16

Spm. nr. S 927

22) Til børne- og undervisningsministeren af:

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at der er mange kommuner, som nu står med en økonomisk ekstraregning, fordi regeringen har bedt om, at dagtilbud genåbnes, men dagtilbuddene som følge af de meget stramme sundhedsfaglige retningslinjer oplever pladmangel og derfor må se sig nødsaget til at bede forældrene om at holde deres børn hjemme, mod at deres forældrebetaling til dagtilbud kompenseres, hvorved kommunerne bliver pålagt en yderligere økonomisk udgift?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:16

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. Det er lidt i samme dur, og jeg tror også, vi kommer ind på det, ministeren rundede af med, så det er jo fantastisk.

Mener ministeren, at det er rimeligt, at der er mange kommuner, som nu står med en økonomisk ekstraregning, fordi regeringen har bedt om, at dagtilbud genåbnes, men dagtilbuddene som følge af de meget stramme sundhedsfaglige retningslinjer oplever pladmangel og derfor må se sig nødsaget til at bede forældrene om at holde deres børn hjemme, mod at deres forældrebetaling til dagtilbud kompenseres, hvorved kommunerne bliver pålagt en yderligere økonomisk udgift?

Kl. 15:16

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:16

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg vil sige, at over den seneste uges tid er spørgsmålet om betaling jo så netop blevet drøftet mellem de forskellige partier, og jeg synes ikke, at der er nogen grund til at komme videre ind på det.

Men jeg vil sige, at for regeringen i forhold til resten af det økonomiske spørgsmål har det jo været rigtig vigtigt, at velfærdssamfundet står på den anden side af corona, som det gjorde forud for corona. Derfor er der nogle ekstraomkostninger forbundet med genåbningen, som vil kunne diskuteres i forbindelse med økonomi-aftalen mellem kommuner og Finansministeriet. Vi har ikke noget ønske om, at vi skal overlade regningen til velfærdssamfundet oven på coronakrisen. Vi har et rigtig stort ønske om, at vi kommer ud på den anden side af det her med lige så stærke muskler i velfærdssamfundet som før.

Så vil jeg gerne sige: Jeg har aldrig set så store muskler brugt som på det, man har præsteret på daginstitutionsområdet. Er de allerede i mål med den kapacitet, de er nået op på, her når vi står

på, er det dag 3 i dag, de har været åbne? Nej, selvfølgelig ikke. Men er det godt gået? Ja, det er det. Hold op, hvor er det godt gået. Hvor er det dog utroligt at være ude at se, hvordan de har fået sat hegn op, som de så tilmed har lavet farvestrålende på den ene og den anden måde, for at det skal se hyggeligt ud, når ungerne kommer under de nye omstændigheder. Jeg synes, det er helt fantastisk. Er der ekstraomkostninger forbundet med det? Ja, det er der, og vi har sat penge af til bl.a. rengøring. Det bliver delt ud på både det private og det offentlige.

Men de har gjort det på bedste beskub derude, og der er et stykke vej igen, men godt gået, har jeg bare lyst til at sige.

Kl. 15:18

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:18

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Tak. De gør det nemlig rigtig godt i vores dagtilbud, men kommunerne er bare pressede, og nu kan vi se, at udligningsreformen bliver ved med at blive skubbet foran os, så vi ikke aner, hvornår den lander.

Ministerens nævnte noget ved et foregående spørgsmål her i dag i spørgetimen, som jeg tror ministeren kaldte velfærdsmaskinen, og hvis det er så vigtigt for ministeren og for regeringen, at vi fortsat har en velfærdsmaskine, kan det jo godt undre mig lidt, at ministeren så ikke på forhånd er villig til at finde de penge og kompensere kommunerne allerede nu, men at man gerne vil afvente en eventuel aftale med kommunerne, med KL, som jeg formoder at ministeren også forventer at man lander. Men det sker jo ikke i dag eller i morgen, og kommunerne har brug for pengene lige nu. Det er nu, de har udgifterne, og det er nu, det ruller.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:19

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jamen som det er blevet meldt ud fra regeringen, er regeringen bestemt indstillet på at kigge på de covid-19-relaterede ekstraomkostninger, der er, i forbindelse med genåbningen. Det skal siges, at det er en drøftelse mellem Kommunernes Landsforening og finansministeren, som det altid er, så at sige. For når kommunerne har ekstraomkostninger, f.eks. på folkeskoleområdet eller på daginstitutionerne, er det Kommunernes Landsforening, der under et repræsenterer kommunerne, så kommunerne ikke skal stå hver især med hatten i hånden over for finansministeren, og så forhandler man en løsning på plads sammen med finansministeren. Hvis vi ikke havde været indstillet på at kigge på de regninger, der kommer, havde vi jo ikke inviteret til forhandlinger, kan man sige.

Kl. 15:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:19

Marlene Ambo-Rasmussen (V):

Jamen det er lidt i sammenhæng med det, ministeren siger nu, og det, ministeren sagde ved foregående spørgsmål. Altså, vi står jo med daginstitutioner, der risikerer at få børn ind på mandag eller i morgen, som de reelt ikke har plads til, og nu nævner ministeren lidt forsigtigt, at man selvfølgelig er villig til at kompensere kommunerne som afhjælpning af de her coronaudgifter, der kommer. Lad os tage Odense Kommune som eksempel, hvor vi har 54 børn, der

er dukket op, ud af dem, vi har indskrevet, og vi så lander på 80 eller 100 pct. i næste uge og vi skal ud og leje os ind ved eksterne udlejere, fordi vi simpelt hen ikke har pladsen til de børn. Hvis nu kommunerne står i den situation i morgen eller i næste uge, hvad har ministeren så af gode løsningsforslag til det?

Kl. 15:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:20

Børne- og undervisningsministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):
Jamen den gode borgmester hr. Peter Rahbæk Juel har fuldstændig ligesom alle andre af landets borgmestre fået besked om, at regeringen har et ønske om at kigge på de regninger, der er i forbindelse med genåbningen. Derfor hører jeg ikke umiddelbart, at der er den utryghed. KL har hørt, at vi fra regeringens side har et ønske om at kigge på de regninger, og det er jeg helt tryk ved at KL finder ud af i fællesskab med finansministeren, og derfor kommer jeg ikke til at stå her og sige, at der kommer noget til præcis det, der bliver talt om her, i Odense Kommune. Det er jo netop ikke en forhandling, der foregår mellem den enkelte kommune og staten, men mellem kommunerne under et i deres forhandlingsfællesskab, KL, og finansministeren. Og det tænker jeg er bedst for alle parter at vi holder fast i foregår der.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:21

Marlene Ambo-Rasmussen (V):
Det var det, jeg havde at spørge om. Tak.

Kl. 15:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Der er ikke yderligere opfølgende spørgsmål, så tak til børne- og undervisningsministeren og til fru Marlene Ambo-Rasmussen.
Vi går videre til det næste spørgsmål, spørgsmål nr. 888, som er til erhvervsministeren, stillet af hr. Hans Kristian Skibby.

Kl. 15:21

Spm. nr. S 888

23) Til erhvervsministeren af:

Hans Kristian Skibby (DF):

Ministeren fortæller i Børsen den 6. april, at der »i disse timer arbejdes på målrettede tiltag for iværksættere«, og giver tilmed en mundtlig garanti om, at »der er en målrettet hjælpepakke på vej til landets iværksættere«, hvordan går det med den, og hvorfor har ministeren ikke indkaldt Folketingets partier til indledende reelle forhandlinger herom, når ministeren for flere uger siden sagde, at den var lige på trapperne?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:21

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak, fru formand. Ministeren fortæller i Børsen den 6. april, at der »i disse timer arbejdes på målrettede tiltag for iværksættere«, og giver tilmed en mundtlig garanti om, at »der er en målrettet hjælpepakke på vej til landets iværksættere«, hvordan går det med den, og hvorfor har ministeren ikke indkaldt Folketingets partier til indledende reelle forhandlinger herom, når ministeren for flere uger siden sagde, at den var lige på trapperne?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:22

Kl. 15:22

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Som jeg udtalte i Børsen før påske og vist også andre steder efter påske, så er det for regeringen rigtig vigtigt, at vi tager hånd om de danske iværksættere, som også oplever store udfordringer i den her krisetid. Derfor er jeg også helt enig i den præmis, der ligger til grund for spørgsmålet fra spørgerens side. For iværksættere og vækstvirksomheder er særlige typer virksomheder, som tit har en ret beskeden omsætning sammenlignet med deres investeringsbehov. De har derfor brug for at få stillet særlig risikovillig kapital til rådighed, hvis de skal holde forretningen i gang og nå deres vækstsmål.

Mange af de private investorer, der normalt kommer med den form for kapital, har imidlertid udskudt eller trukket sig fra den aftalte finansiering på grund af coronakrisen. Derfor inviterede regeringen til forhandlinger igen her i sidste weekend, og jeg er glad for, at regeringen og alle Folketingets partier i fællesskab – det gælder selvfølgelig ikke mindst spørgerens eget parti – er blevet enige om en ambitiøs aftale, der bl.a. indeholder etablering af en matchfacilitet i Vækstfonden og andre forskellige indsatser netop over for disse iværksættere.

Matchfaciliteten indeholder flere instrumenter, bl.a. matchfinansiering til både iværksættere og vækstvirksomheder, hvor Vækstfonden matcher egenkapital eller lån fra private investorer, og øgede investeringer direkte i virksomheder og via fonde. Det sikrer først og fremmest, at iværksætterne og vækstvirksomhederne kan få den nødvendige finansiering, men bidrager også til at fastholde de private investorer i markedet. Det er ikke kun vigtigt for at øge mængden af kapital i markedet, det er også vigtigt at sikre, at de private investorer kompetencer fortsat kommer i spil og hjælper iværksættervirksomhederne fremover. Derfor er jeg glad for, at vi i fællesskab har kunnet vedtage en pakke. Det giver en helt nødvendig håndsrækning til vores iværksættere og vækstvirksomheder.

Kl. 15:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:24

Hans Kristian Skibby (DF):

Tak for ministerens redegørelse. Det er jo ikke nogen hemmelighed – jeg har også sagt det til ministeren ved andre lejligheder – at jeg blev noget forundret over den avisartikel, der var i Børsen, og som der også refereres til i spørgsmålet, altså helt tilbage til den 6. april, hvor ministeren jo bliver forelagt nogle af de frustrationer, som rigtig mange af landets iværksættere oplever, netop fordi det at være iværksætter er noget specielt i forhold til bare det at drive virksomhed, fordi de ofte har underskud. De skal investere. De skal så, før de kan høste, om jeg så må sige, og det betyder jo, at iværksætterne skal behandles med en anden type medicin i sådan en coronakrisetid, end andre typer af virksomheder skal.

Derfor var jeg lidt forundret over det, for vi har jo efterspurgt det, altså hvad vi skal gøre med iværksætterne. Det er blevet efterspurgt af så at sige alle Folketingets partier ved flere lejligheder. Derfor bliver man selvfølgelig forundret, når man så kan se, at ministeren siger, at der nærmest i disse timer arbejdes på målrettede tiltag, og ingen af partierne var inddraget. Altså, vi sidder derhjemme med kaffekopperne, hjemme i Jylland, og så sidder ministeren og siger, at der forhandles lystigt.

Men vi må bare konstatere, at dem, der forhandlede, ikke var politikere, ikke var folkevalgte. Jo, der var nogle ministre, men så var der nogle departementschefer og nogle specialister ovre i ministeriet og så måske nogle brancheorganisationer. Men hvor var de almindelige politiske redskaber henne i forhold til netop at sikre dialog og politisk forhandling? Det var det, der manglede fuldstændig, og det er derfor, at jeg har valgt at fastholde det. Jeg er udmærket klar over, at vi har lavet en aftale her i lørdags, hvor der også er nogle forbedringer for iværksætterne, heldigvis og tak for det, men det ændrer ikke på, at jeg synes, at ministeren i den her sag har disponeret forkert i forhold til rækkefølgen. Det er vigtigt, at man behandler den her type af virksomheder anderledes end andre. De er ikke sådan en typisk del af kriseinitiativerne. Derfor skulle der også have været reelle politiske forhandlinger.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:26

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for opfølgningen, og vi har jo også haft lejlighed til at vende det i anden sammenhæng. Jeg vil bare her også sige tak for Dansk Folkepartis dedikation og indsats, også for lige præcis den her type virksomheder. Det er jo det, der gjorde, at vi som regering har arbejdet med at gøre forslag klar. Det er retfærdigvis det, jeg garanterer i artiklen, altså at regeringen på det tidspunkt var i gang med at forberede det arbejde, som jo så heldigvis blev til nogle gode og senere også frugtbare forhandlinger her i weekenden sammen med alle partierne, også spørgerens eget parti.

Kl. 15:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:26

Hans Kristian Skibby (DF):

Jeg anerkender, at det er det, der er foregået, men jeg synes bare ikke, at det er hele sandheden, ministeren siger og redegør for. Det var sådan, at der blev sagt til partierne, at vi bare kunne sende gode forslag over til regeringen – underforstået, at man også ville kigge på dem – men sådan spiller demokratiet jo ikke. Partierne skal jo have lov at byde ind med de forskellige initiativer, som de synes skal fremmes i forhold til at gøre det bedre for og holde hånden under de danske iværksættelseskaber, og det gør man jo ikke ved at overlade alle sine gode ideer til regeringen, som så bagefter holder pressemøde nr. 322, eller hvad vi nu er kommet til, mens alle de andre partier bare sidder ude på sidefløjen. Deraf ønsket om den her dialog i stedet for.

Kl. 15:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:27

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg tror, at noget af det, som jeg i hvert fald har mødt mange danskere der kvitterer for i den her svære tid for Danmark, er et samarbejdende folkestyre, hvor vi deler ideer med hinanden og kommer med gode forslag. På den baggrund har jeg også spurgt ordførerne i ordførererkredsen: Nu står vi med de her iværksættere, som ikke nødvendigvis lige passer hundrede procent ind i den ene, den anden eller den tredje ordning, så kunne vi lave nogle gode tiltag for dem? Jeg anerkender, at der er kommet gode tiltag. Jeg anerkender også, at vi selv har arbejdet med nogle af dem i forvejen. Så har regeringen

selvfølgelig præsenteret, hvordan en model kunne være, og har taget politiske forhandlinger. Og nu står vi med et resultat, som jeg håber kommer til at hjælpe rigtig mange iværksættere.

Kl. 15:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Spørgeren.

Kl. 15:28

Hans Kristian Skibby (DF):

Man tager en politisk forhandling den 18. april, men den 6. april – det er 12 dage før – udtaler ministeren til Børsen, at det er lige på trapperne. Vi er ikke engang begyndt at forhandle på det tidspunkt, hvor ministeren siger, at det er lige på trapperne! Jeg tror godt, at ministeren selv kan forstå, at det lyder lidt underligt.

Ministeren siger også, at vi har haft gode forhandlinger. Det har vi, men der er jo altså bare forskel på dialog og forhandling, og vi må bare konstatere, at helt frem til den 15. april var der kun dialog; der var ingen forhandling. Og det er derfor, at jeg gerne vil have lov til at sige til ministeren, at i den her konkrete sag har man ikke gjort det på den rigtige måde i forhold til at sikre iværksætterne nogle bedre betingelser.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:29

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil i hvert fald gerne forsikre om, at jeg altid prøver at gøre det på den rigtige måde, ikke mindst over for Tingets medlemmer, og derfor tager jeg selvfølgelig bemærkningerne til mig. Det, der retfærdigvis også står i Børsen – jeg har taget artiklen med, for jeg tænkte nok, at den også ville blive et omdrejningspunkt – og som artiklen starter med, er:

»Erhvervsminister Simon Kollerup bekræfter over for Børsen, at regeringen er i fuld gang med at udarbejde målrettede tiltag ...«

Det var jo det, der skulle danne grundlag for de senere forhandlinger. Så det er nok noget med faktorens orden, men jeg søger altid at behandle Folketingets medlemmer med respekt og tager derfor bemærkningerne til mig.

Kl. 15:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Spørgsmålet er slut.

Vi går videre til det næste spørgsmål, men inden vil jeg lige gøre opmærksom på, at vi har den her regel om, at der kun er 1 times spørgetid til hver minister. Og da der er rigtig mange spørgsmål, vil jeg opfordre både ministre og spillere til at overholde taletiden så godt, som det overhovedet er muligt.

Det næste spørgsmål er fra hr. Torsten Schack Pedersen, spørgsmål nr. 906, til erhvervsministeren.

Kl. 15:30

Spm. nr. S 906

24) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt og hensigtsmæssigt, at sunde og velfungerende virksomheder, som i 2019 har haft underskud, nu risikerer at få reduceret deres kompensation for faste udgifter som følge af regeringens justering af bekendtgørelsen den 8. april?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse højt.

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Mener ministeren, at det er rimeligt og hensigtsmæssigt, at sunde og velfungerende virksomheder, som i 2019 har haft underskud, nu risikerer at få reduceret deres kompensation for faste udgifter som følge af regeringens justering af bekendtgørelsen den 8. april?

Kl. 15:30

hvor tæt ministeren lægger sig op ad den formulering, der er lavet i aftalen. Der er andre veje, der når det samme politiske resultat, men som måske kunne være mere hensigtsmæssige, og der vil jeg gerne vide, hvor mange muligheder ministeren ser for sig, og jo også, hvor mange alternative modeller vi får politisk mulighed for at vurdere. Det tror jeg ville være meget gavnligt, fordi der måske er nogle hjørner af de forskellige modeller, som kan være hjælpsomme for nogle, men ikke for andre, og også at vi får det grundigt belyst, således, og det er fair nok, at man som virksomhed ikke skal stilles bedre, fordi man er i en coronakrise og får en hjælpende hånd fra staten. Det er vi jo enige om, og det skal vi, men hvordan det så falder ud, afhængigt af hvordan man tilrettelægger modellen, er ret centralt. Så jeg vil bare bede om et tilsagn fra ministeren om, at der vil blive lagt forskellige modeller på bordet, som vi kan vælge mellem, inden der kommer en ændring i bekendtgørelsen.

Kl. 15:34

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:30

Kl. 15:30

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Det har været et afgørende hensyn at få ordningen om kompensation for faste omkostninger ud at virke hurtigst muligt til gavn for danske virksomheder. Samtidig har det også været en bunden opgave at etablere et værn mod risiko for overkompensation til virksomheder, som havde et underskud.

Vi kan nok hurtigt blive enige om, at det naturligvis aldrig har været intentionen med ordningen at overkompensere. Det har dog vist sig, at den ændring, vi lavede for at få kompensationsordningen statsstøttegodkendt, kan betyde, at nogle virksomheder får reduceret deres kompensation mere, end hvad der egentlig var nødvendigt. Derfor bragte vi i fællesskab, spørgerens parti og regeringen, udfordringen med ind i weekendens forhandlinger om justering af hjælpepakkerne, og jeg er tilfreds med, at vi med lørdagens aftale også har fundet en løsning, der sørger for, at virksomheder med underskud i 2019, som oplever et stort omsætningsfald, også får adgang til kompensation under ordningen for faste omkostninger. Hensigten er selvfølgelig, at alle virksomheder skal have præcis den kompensation, der følger af ordningen. De skal bare ikke stilles bedre efter coronakrisen end før alene som følge af kompensationen. Derfor vil virksomheder med underskud i 2019 fortsat blive reduceret i kompensation i udgangspunktet, og med det antal ansøgere, vi står over for, som er op mod 140.000 med lørdagens forlængelse og udvidelse, må vi bare erkende, at det ikke er muligt at lave en detaljeret vurdering af baggrunden for hver virksomheds underskud i 2019. Det gælder f.eks. for vækstvirksomhederne, som af gode grunde har haft underskud i 2019 og derfor kan blive reduceret i kompensation ved udbetaling, og som må vente på efterreguleringen, før de kan modtage en større udbetaling.

I den sammenhæng vil jeg også nævne, at vi med lørdagens aftale har udvidet værktøjskassen i forhold til de vækstvirksomheder, som er hårdt ramt. Regeringen og Folketingets partier blev nemlig enige om en ambitiøs aftale, der sikrer etablering af en ny matchfacilitet i Vækstfonden, som styrker iværksætterne og vækstvirksomheders adgang til både lånefinansiering og egenkapitalfinansiering.

Kl. 15:32

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 15:32

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for svaret. Det er rigtig, at vi har haft en rimelig intens dialog omkring det her. Vi var mange, der var overraskede, da ændringen kom, over, at det skulle være nødvendigt for at overholde EU's statsstøtteregler. For selvfølgelig skal vi det. Det siger sig selv. Det er altid det klare udgangspunkt, at vi selvfølgelig skal det.

Men jeg har også spurgt ind til, om der var andre måder, man kunne gøre det på, end det, der blev lagt op til. Jeg er helt med på, at der nu er lavet en aftale, hvor der er nogle beskrivelser, men jeg har også sendt andre forslag over til ministeren, og jeg vil bare høre,

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:34

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil starte med at kvittere for den indsats, ordføreren har lagt, også i arbejdet med den her ordning, og det gælder jo både, når vi har talt aktstykker, men også bekendtgørelser og ikke mindst efterfølgende, hvor vi skulle have kigget på lige præcis de virksomheder, der så havde et underskud i 2019. Nu blev der indgået en politisk aftale i weekenden, og det er den aftale, som vil danne rammen for det arbejde, der nu skal laves i forhold til at justere bekendtgørelsen omkring den her ordning, og i den proces vil vi som med de andre udstedelser af bekendtgørelser selvfølgelig have en dialog om, hvordan vi gør det helt præcis, men rammen mener jeg er lagt med den politiske aftale.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:35

Torsten Schack Pedersen (V):

Det siger sig selv, at den ramme, som alle har lavet aftale om, selvfølgelig binder, men jeg mener bare, at den ramme kan fyldes ud på flere forskellige måder. Derfor vil jeg bare gerne høre, om ministeren vil komme med forskellige forslag, som opfylder aftalen fra i lørdags – en tekst, men med forskellige modeller – i stedet for at vi bliver præsenteret for én model, som ligesom er det, der er muligt, sltså om vi kan blive præsenteret for flere modeller.

Kl. 15:35

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:35

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Altså, det vigtige er jo, at vi på den ene side løser problemet – det oplever jeg at vi faktisk har en fælles interesse i at gøre – og på den anden side selvfølgelig lever op til de aftaler, vi indgår ikke alene med hinanden, men også med hele Folketinget. Derfor vil det, som regeringen lægger frem, selvfølgelig afspejle den politiske aftale. Og så kan vi i den dialog selvfølgelig have spørgsmål, kommentarer og andre forslag, der bliver bragt til bordet, men rammen og det, vi som regering lægger frem for partierne, når vi skal til at udmønte det, vil selvfølgelig lægge sig tæt op af den politiske aftale, og det mener jeg også at vi skylder aftalen, som vi har indgået sammen og med de øvrige partier i Folketinget.

Kl. 15:36

Kl. 15:38

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:36

Torsten Schack Pedersen (V):

Naturligvis skal den det, men når jeg ser tilbage på forløbet, spørger jeg ind til, om der var andre modeller, som man kunne have anvendt, end den ændring, som regeringen valgte at lave. Mig bekendt var vurderingen dengang, at det var, hvad der var at gøre. Det har så heldigvis vist sig at være anderledes, og det er bare den proces, jeg virkelig vil fraråde at vi havner i igen, således at der er bedre tid til at få det her belyst og også inddrage gode kræfter, som der virkelig er mange af derude, og som bidrager til at kvalificere det materiale, vi skal offentliggøre. Så det ønske vil jeg gerne gentage over for ministeren.

Kl. 15:36

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:36

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det er bestemt taget ned, og det er jo heller ikke en helt fremmed politisk proces at gribe det an på den måde. Nu lægger vi som regering op til at udmønte den politiske aftale, som er relativt præcis på nogle punkter, og vi gør det selvfølgelig også i en dialog med aktørerne, erhvervsorganisationer og andre med interesse og ikke mindst viden på det her felt, sådan at det også bliver en anvendelig afgrænsning, vi får, for lige præcis den her slags virksomheder. Og så får vi den politiske diskussion og afklaring med hinanden, som vi også har haft i forbindelse med de andre justeringer af bekendtgørelser, og det ser jeg også frem til at få med ordføreren i forbindelse med den her ordning.

Kl. 15:37

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Spørgsmålet er slut. Tak til hr. Torsten Schack Pedersen. Vi fortsætter med spørgsmål til erhvervsministeren, og denne gang er spørgeren fru Marie Bjerre. Det er spørgsmål nr. S 912.

Kl. 15:37

Spm. nr. S 912

25) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt, at virksomheder, der af forskellige årsager har organiseret sig med ét cvr-nummer frem for flere, kan have svært ved at leve op til minimumskravene for hjemsendelse af medarbejdere under lønkompensationsordningen og omsætningskravet til kompensation for faste udgifter, da disse krav gælder for virksomhedens cvr-nummer og ikke for virksomhedens enkelte afdelinger/p-numre?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsø at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:37

Marie Bjerre (V):

Tak for det. Mener ministeren, at det er rimeligt, at virksomheder, der af forskellige årsager har organiseret sig med ét cvr-nummer frem for flere, kan have svært ved at leve op til minimumskravene for hjemsendelse af medarbejdere under lønkompensationsordningen og omsætningskravet til kompensation for faste udgifter, da disse krav gælder for virksomhedens cvr-nummer og ikke for virksomhedens enkelte afdelinger/p-numre?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:38

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Hensigten med kompensationsordninger er at holde hånden under danske virksomheder og lønmodtagere i en meget svær tid, hvor flere virksomheder har brug for akut hjælp af staten for at holde sig oven vande. Jeg mener, det er rimeligt, at virksomheder får en kompensation, der også afspejler, hvordan virksomhedernes forretning er påvirket samlet set. Det sikrer vi, når vi udbetaler kompensation ud fra en vurdering af hele virksomheden, altså hele cvr-nummeret, og ikke kun udvalgte dele af virksomheden.

Hvis vi i stedet udbetaler kompensation for enkelte afdelinger eller p-numre, som der bliver spurgt til, så betyder det samtidig, at vi vil øge risikoen for misbrug af ordningerne. Et p-nummer er nemlig ikke underlagt de samme lovgivningsmæssige krav som cvr-numre, f.eks. årsregnskabsloven, og derfor indberetter man ikke regnskab om det enkelte p-nummer til myndighederne på den baggrund. Det betyder, at en virksomhed forstået som et cvr-nummer kan placere omsætning og omkostninger mellem p-numre og justere omsætning, faste omkostninger samt resultat mellem de enkelte p-numre, uden at der er mulighed for kontrol af, om oplysningerne er retvisende. Vi kan derfor ende i en situation, hvor vi ikke nødvendigvis yder kompensation til de virksomheder, der faktisk er hårdest ramt af coronakrisen.

Desuden øger vi risikoen for, at det kan være ulovlig statsstøtte, ligesom en ændring også vil komme til at forsinke udbetalinger, som der bliver talt en del om i de her dage, da den skal implementeres i den it-løsning, som virksomhederne ansøger i. Det er derfor, jeg mener, at det både er rimeligt, men også hensigtsmæssigt, at vi udbetaler kompensation på baggrund af cvr-nummer.

Jeg kan godt forstå interessen, der ligger bag spørgsmålet. Det har fyldt for mange af os og for mange partier, men jeg mener også, at vi har en fælles opgave i at kunne kontrollere de ordninger, vi sætter i gang.

Kl. 15:40

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:40

Marie Bjerre (V):

Jeg er ærlig talt noget uforstående over for, at ministeren synes, at det er en rimelig ordning, man har lavet, når nu der er så skæv en fordeling af støtten, alt efter om man har organiseret sin virksomhed med ét cvr-nummer eller med en række afdelinger eller datterselskaber. Der har jo været et utal af eksempler fremme i pressen på den her skæve fordeling. Det er særlig detailbranchen, der er hårdt ramt, hvor én butik i et center kan få dækket alle omkostninger, mens en anden butik, naboen ved siden af, ikke kan, fordi der under samme cvr-nummer også er butik ude på gågaden.

Men det er jo ikke kun detailbranchen, der er ramt – det er sådan set mange brancher og mange virksomheder i hele landet. Tillad mig lige at komme med et eksempel hjemme fra min egen valgkreds. Her er der nemlig en virksomhed, der producerer kranser til lastbiler. Det er en stor dansk virksomhed, som har 17 afdelinger i hele Danmark. Desværre er de bare organiseret under ét cvr-nummer. De er hårdt ramt af krisen og bliver nødt til at sende 35 medarbejdere hjem. Men med de hjælpepakker, man har skruet sammen, er det bare ikke nok. De bliver faktisk nødt til at sende 50 medarbejdere hjem for at få støtte.

Det er jo en noget træls situation. Havde de nu været organiseret i cvr-numre i de enkelte afdelinger, havde situationen set helt anderledes ud for dem. Hvorfor er det rimeligt?

Kl. 15:43

Kl. 15:41

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:41

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, det er helt rimeligt, at vi som stat og Folketing og regering sammen går ind og hjælper virksomheder ved at lave alle de her forskellige ordninger. Vi har jo indtil flere støtteordninger, vi har garantiordninger. Vi har på forskellig vis søgt at hjælpe gode danske virksomheder og arbejdspladser godt igennem den her krise, men som jeg også prøvede at sige i min besvarelse, har vi jo også samtidig et ansvar for, at vi er i stand til at kontrollere, at de penge – skatteborgernes penge – som vi bruger på det her, bliver brugt til det rigtige.

Det er bare der, hvor jeg siger, at når man bruger et cvr-nummer, har man et register at slå op i, som man ikke har på p-nummerniveau.

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:42

Marie Bjerre (V):

Jeg er lidt ærgerlig over at høre, at der er den manglende tillid til de danske virksomheder, altså at man er bange for, at der kan ske snyd, hvis man skulle måle på p-numre i stedet for cvr-numre. Kan man ikke forestille sig, at man kunne lave en ordning, hvor man kunne give støtte til de enkelte afdelinger, eventuelt hvor man må bede om en revisorerklæring eller noget for at få skabt den her tillid fra regeringens side til det danske erhvervsliv?

Kl. 15:42

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:42

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Altså, det er ikke et udtryk for manglende tillid. Jeg synes faktisk, at de ordninger, vi laver, generelt er udtryk for en stor grad af tillid. Det er hurtigtfungerende ordninger; mange af dem er baseret på tro og love; og pengene er allerede på vej ud i virksomhederne, fordi vi har en fælles interesse i at holde hånden under virksomhederne.

Samtidig har vi endda set annoncer i større dagblade for virksomheder, der tilbyder hjælp til at indsætte stråmand og komme igennem de her ordninger. Så det er jo ikke helt på månen at have et værn mod svig og svindel, og vi gør os sårbare, hvis ikke vi har et stærkt værn. Og vi ville svække vores værn, hvis vi introducerede p-numre med det udgangspunkt, der er i dag.

Kl. 15:43

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:43

Marie Bjerre (V):

Mener ministeren virkelig, at man har fundet den rette balance med den her støtteordning, når én butik kan få fuld dækning og en anden butik ikke kan? Er det udtryk for tillid til det danske erhvervsliv, at man ikke kan få lov til at opgøre omkostningerne pr. afdeling?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:43

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg har stor tillid til vores erhvervsliv. Jeg synes faktisk, at vores erhvervsliv i Danmark er fantastisk, og at de er dygtige. Spørgsmålet her drejer sig om, at vi som Folketing også skal kunne føre kontrol med, at man ikke laver svig og svindel. Det er ikke de gode virksomheder, der gør det, men vi kan bare se, at der også er nogle, som allerede har annonceret, at de godt kan hjælpe, hvis der er nogle, der føler trang til at prøve at misbruge ordningerne. Der har vi en fælles interesse her i Folketinget i at have et stærkt værn mod svig og svindel, og derfor mener jeg, at den rigtige balance er fundet ved at bruge cvr-nummeret som reference i den her sammenhæng.

Kl. 15:44

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Tak til fru Marie Bjerre.

Vi går videre til det næste spørgsmål, som også er til erhvervsministeren, og det er stillet af hr. Morten Dahlin.

Kl. 15:44

Spm. nr. S 918

26) Til erhvervsministeren af:

Morten Dahlin (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt og hensigtsmæssigt, at restauranter og andre virksomheder, der er påbudt at holde lukket, og som følger statsministerens gentagne opfordringer og forsøger sig med f.eks. takeaway for at opretholde lidt omsætning, bagefter skal straffes med en regulær dummebøde, så de ikke længere kan få fuld kompensation for deres faste udgifter?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 15:44

Morten Dahlin (V):

Mener ministeren, at det er rimeligt og hensigtsmæssigt, at restauranter og andre virksomheder, der er påbudt at holde lukket, og som følger statsministerens gentagne opfordringer og forsøger sig med f.eks. takeaway for at opretholde lidt omsætning, bagefter skal straffes med en regulær dummebøde, så de ikke længere kan få fuld kompensation for deres faste udgifter?

Kl. 15:45

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:45

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Det følger af den politiske aftale, som regeringen har indgået med alle Folketingets partier, at kun virksomheder, som har forbud mod at holde åbent og ikke har nogen omsætning, kan få 100 pct. kompensation for faste omkostninger. Det følger også af den politiske aftale, at selvstændige og freelancere kan få 100 pct. kompensation for tabt omsætning, dog maksimalt 23.000 kr. pr. måned, hvis de har forbud mod at holde åbent og ikke har nogen omsætning. Det kan give god mening for den enkelte virksomhed at forsøge sig med takeaway og andre tiltag ud fra et langsigtet forretningsmæssigt ønske om at holde fast i kunderne. Virksomheder, som prøver med takeaway, men hvor det kun genererer en mindre omsætning, vil stadig kunne få en høj kompensation på 80 pct. af deres faste omkostninger, dog maksimalt 110 mio. kr. over de 4

måneder, som ordningen gælder i. Hvis der er tale om en selvstændig med maksimalt 25 ansatte, er det desuden muligt at få op til 90 pct. kompensation for tabt omsætning, dog også her maksimalt 23.000 kr. om måneden, hvis forsøget med takeaway ikke munder ud i den store omsætning. Det kan også nævnes, at virksomheder kan få op til 90 pct. i lønkompensation til hjemsendte medarbejdere, dog maksimalt 30.000 kr. pr. medarbejder pr. måned. Virksomhederne kan altså stadig få en høj kompensation, medmindre takeawaysalget går så godt, at de ender med at klare sig med mindre kompensation eller helt uden – det ville selvfølgelig være det allerbedste, og det tror jeg så ikke der hersker to meninger om blandt spørgeren og jeg selv. Men det er foreløbig et svar på spørgsmålet.

Kl. 15:47

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:47

Morten Dahlin (V):

Tak til ministeren for svaret, hvor der i hvert fald fyldestgørende blev redegjort for, hvad det er, der ligger i den politiske aftale og i ordningerne. Jeg manglede dog lidt svaret på, om ministeren synes, at det er hensigtsmæssigt. Altså, ministeren nævner, at det kan give god mening for den enkelte restaurant at forsøge sig med takeaway for at holde gang i forretningen på længere sigt. Men jeg synes jo egentlig, at ministeren burde løfte blikket lidt og sige: Det kunne jo sådan set også give god mening for resten af samfundet. Altså, vi har jo sådan set en interesse i, at der er mest mulig økonomisk aktivitet, og her har vi jo lavet nogle fornuftige hjælpepakker bredt i Folketinget, og nu tager jeg bare udgangspunkt i restauranterne, fordi det er et letforståeligt eksempel. Der er andre brancher også: Vi har lavet nogle gode hjælpepakker, som på en lang række områder holder hånden under dem, men vi burde jo have en interesse i, at vores hjælpepakker fordrer mest mulig økonomisk aktivitet. Og når vi nu kan se her i eksemplet med restauranter, at vores hjælpepakker kan gøre, at der er nogle, der ikke forsøger sig med takeaway, fordi de så ryger et trin ned i hjælpepakkeordningen, så skulle man måske overveje, om ikke man kunne kigge på at justere det her, så vores hjælpepakker rent faktisk fordrer mest mulig økonomisk aktivitet. Kan ministeren ikke godt se det hensigtsmæssige i at kigge på den her ordning igen, så hjælpepakkerne rent faktisk sikrer, at der kommer mest mulig – altså maksimal – økonomisk aktivitet?

Kl. 15:48

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:48

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det er klart, at vi har en fælles interesse i, at der er økonomisk aktivitet i vores samfund. Jeg tror også, vi deler interessen i og ønsket om, at vi hurtigst muligt som samfund kommer på fode igen, og vi lytter selvfølgelig altid til forslag, der måtte komme. Men nu har vi jo – spørgerens parti, mit eget og hele Folketinget – nu engang lavet en fælles aftale, som har lavet ordningen på den her måde. Og så har vi jo også bare set gode eksempler på danske restauranter og caféer, som har lavet takeaway med stor succes, og der er en stor stigning i brugen af takeaway i vores samfund lige nu.

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:49

Morten Dahlin (V):

Det er helt rigtigt, at der er blevet lavet en bred aftale, og mit eget parti har været med. Vi er så også klar til at forbedre den aftale. Bare fordi vi har lavet noget, der er godt, skal man ikke hvile på laurbærene. Vi må meget gerne gøre det endnu bedre. Og når vi nu står i en situation, hvor vi for rigtig mange restauranters vedkommende alligevel har den høje udgift på 100 pct. af de faste omkostninger, kunne vi så ikke sige, at hvis vi alligevel har den høje udgift, vil vi også gerne fordre, at der kommer noget mere økonomisk aktivitet, så restauranten rent faktisk overlever? Så hvis udgiften for staten alligevel er den samme, skulle vi så ikke åbne op for lidt økonomisk aktivitet, så restauranten også har en mulighed for at være der, når vi kommer hen på den anden side af coronakrisen?

Kl. 15:49

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:49

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil starte med at gentage det, jeg også sagde i min tale: Jeg tror sådan set, at man i dansk erhvervsliv også tænker langsigtet i en krise, som vi alt andet lige må forvente er midlertidig. Det vil sige, at det at have takeaway også er en måde at fastholde en relation til sine kunder på, sørge for, at de kommer forbi restauranten eller caféen, så man så at sige holder fast i dem.

Jeg har også set eksempler – fra Fyn tror jeg det var – hvor en kromand frygtede at skulle gå konkurs, men nu har han faktisk fået en kæmpestor succes med takeaway i kroen, fordi lokalsamfundet rykker sammen og støtter kroejeren i, at det her takeaway bliver en succes, og at de stadig væk har en kro, også efter coronakrisen.

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:50

Morten Dahlin (V):

Jeg synes, det er fantastisk med de succes historier, vi hører rundtomkring, med takeaway. Jeg er personligt også glad for, at man kan hente takeaway uden at have dårlig samvittighed – nu gør man det for at støtte den lokale restaurant og ikke, fordi man er for doven til at lave mad. Det er en god undskyldning for dem af os, der en gang imellem kan finde på det.

Men kan ministeren ikke godt se det hensigtsmæssige i, at hvis vi alligevel har den høje udgift til f.eks. restauranter, så giver det altså mest samfundsøkonomisk ræson, hvis vi så samtidig lader dem lave lidt takeaway, så der er en større chance for, at de overlever? Helt simpelt: Kan ministeren ikke godt se det hensigtsmæssige i det?

Kl. 15:50

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:50

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, det er hensigtsmæssigt, at vi som samfund holder hånden under virksomheder, der er udfordret på grund af coronakrisen, ikke mindst selvfølgelig dem, som skal holde lukket. Derfor har vi jo tilbudt med de aftaler, vi har lavet sammen, at kunne dække 100 pct. af de faste omkostninger, 100 pct. af omsætningstab, og hvis man så forsøger sig med takeaway, uden at det bliver en stor succes, jamen så er faldet til en lavere omkostningsdækning jo ikke voldsomt stort. Tag f.eks. omsætningen: Der kan man så falde fra at få 100 pct. til

at få 90 pct. Jeg tror, der er mange, der er interesserede i at holde fast i deres kunderelationer, og derfor vil jeg da håbe, at man har mod på at kaste sig over takeaway, for der er faktisk stadig væk støttemuligheder, selv hvis ikke det går så godt.

Kl. 15:51

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til hr. Morten Dahlin.

Vi går videre i spørgsmålsrækken her. Den næste spørger er hr. Erling Bonnesen, og det er også til erhvervsministeren.

Kl. 15:51

Spm. nr. S 922

27) Til erhvervsministeren af:

Erling Bonnesen (V):

Vil ministeren være indstillet på at sikre en bedre dækning for tab, f.eks. ved indregning af lønomkostninger i opgørelse af tab på varelagre og letfordærlige varer i ordningen om kompensation for faste udgifter, sådan at flere af de virksomheder, f.eks. gartnerier, der lider store tab på varelagre som følge af corona, kan blive dækket?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 15:51

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Spørgsmålet lyder: Vil ministeren være indstillet på at sikre en bedre dækning for tab, f.eks. indregning af lønomkostninger, i opgørelse af tab på varelagre og letfordærlige varer i ordningen om kompensation for faste udgifter, sådan at flere af de virksomheder, f.eks. gartnerier, der lider store tab på varelagre som følge af coronakrisen, kan blive dækket?

Kl. 15:52

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:52

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Jeg har forståelse for, at danske gartnerier ligesom mange andre virksomheder i Danmark har det svært på grund af coronakrisen. Det er bl.a. derfor, regeringen og alle Folketingets partier har vedtaget en lang række hjælpepakker, som både sikrer kompensation for virksomhedernes lønomkostninger, faste omkostninger og forbedret adgang til likviditet og lån for at holde hånden under danske virksomheder i denne svære tid.

Hvis et gartneri har en tilstrækkelig stor omsætningsnedgang, har kompensationsordningen for faste omkostninger hele tiden været åben for, at de kunne søge. Senest har vi besluttet at forlænge kompensationsperioden og samtidig gøre ordningen for faste omkostninger mere fleksibel ved at sænke kravet om omsætningsnedgang fra 40 pct. til 35 pct., så flere virksomheder kan komme ind, herunder gartnerier, som oplever en mere moderat omsætningsnedgang end f.eks. hotel- og restaurationsbranchen.

Hertil har vi allerede givet mulighed for, at virksomheder kan medregne nedskrivning på varer med en lav holdbarhed på mindre end 1 måned i opgørelsen over faste omkostninger, såsom blomster f.eks. Det er også noget af det, der vil hjælpe gartnerierne. Derudover har vi som en undtagelse givet zoologiske anlæg mulighed for at medregne lønomkostninger som faste omkostninger, fordi de står i en helt særlig situation, hvor de er tvunget til at opretholde en nødbemanding af medarbejdere af hensyn til dyrenes liv.

Jeg mener ikke, det vil være hensigtsmæssigt at give udvidede muligheder for at indregne lønomkostninger som faste omkostninger eller for yderligere kompensation for nedskrivning på varelagre ud

over de muligheder, vi allerede har givet. Først og fremmest vil det åbne op for markante muligheder for svindel, hvis muligheden for nedskrivning på varelagre udvides, hvilket hverken revisorerne eller Erhvervsstyrelsen kan kontrollere. Problemet er, at det f.eks. kan åbne op for, at virksomheder kan nedskrive defekte eller ufærdige varer til fuld pris eller ligefrem sælge varer på det sorte marked, efter at de er nedskrevet. For det andet vil det også kunne give virksomhederne et usundt incitament til ikke at tilpasse sig situationen og i stedet spekulere i, om det bedre kan betale sig at nedskrive deres varer og få en sikker kompensation fra staten i stedet for at forsøge at få dem solgt på andre måder.

Kl. 15:54

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 15:54

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Og tak for det, der er gjort indtil nu. Så langt, så godt, kan man sige. Sætter vi så fokus på gartnerierne, er det helt tydeligt, at det jo er fint så langt, så godt. Det hjælper så en 10-15 pct. Og så kan man sige, at ud af et varelager for måske 20 mio. kr., får du 1-3 mio. kr. i hjælp. Hjælper det? Det er meget, meget lidt. Så jeg må meget indtrængende opfordre ministeren og regeringen til at få set meget konkret på det her. Og i forhold til lønomkostninger vil jeg sige, at det er noget af det nemmeste at dokumentere og gøre op her i Danmark, så der behøver man ikke at være så bange for svindel. Og for så vidt angår kontrollen, kan man sætte en revisor på, tjekke de her varelagre igennem: Hvad var lageret på før, og hvad er det efter? Og så kan man få det dokumenteret. Det kan heller ikke være så svært – det har vi gode folk til derude.

Så er det jo sådan, at blomstergartnerierne i den grad står med ryggen mod muren nu, og når man så ser det, vi bliver udsat for, også i forhold til Holland og konkurrence den vej fra, så er der i allerhøjeste grad brug for at få fokus på det nu. Så jeg vil komme med en indtrængende opfordring til, at ministeren tager det her på sit bord og får set på det. Og mit opfølgende spørgsmål er så: Vil ministeren tage gartnerisagen på sit bord endnu en gang og få set dybt alvorligt på det her? Ellers påtager regeringen sig et centnertungt ansvar for, at nogle af de her store gartnerier falder bagover, og det vil vi i Venstre ikke se stiltiende på.

Kl. 15:55

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 15:55

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, det er helt rigtigt, at der er en stor udfordring omkring gartnerierne. Det er der omkring mange af virksomhederne i Danmark, som har det hårdt her under coronakrisen. For gartnerierne særskilt er der den forbedring – og den har vi jo i høj grad lavet i fællesskab, og det er der også grund til at fremhæve at Venstre har været en central del af – at de letfordærlige varer, og det er i mange sammenhænge kød, men det er også blomstrer, som ikke har en lang holdbarhed, kan indgå i det. Dermed er der en særlig forbedring, som vil komme ikke mindst gartnerierne til gode, i de justeringer, vi har lavet.

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg er helt med på det, vi har nået – og flueben ved det og ros til ministeren – og som jeg lige har refereret til. Det er jo så en 10-15 pct. af det her kæmpe tab, så jeg håber, ministeren kan se dybden og alvoren i det her problem.

Et foregående spørgsmål til fødevareministeren handlede om FødevareDanmark og det, som erhvervsministeren nu tilsvarende nævner, og der har fødevareministeren allerede inviteret organisationen til et nyt møde. Jeg vil så opfordre erhvervsministeren til at gøre det samme, altså få inviteret Dansk Gartneri, sådan at man kan få det her skåret ud i pap og dokumenteret det, sådan at man kan se alvoren i problemet og så få gjort noget ved det, for det haster. Vil ministeren det?

Kl. 15:56

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 15:57

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jamen vi mødes gerne i Erhvervsministeriet, og det tror jeg i øvrigt medarbejderne allerede gør, med mange organisationer. Der bliver sendt rigtig mange forslag ind – mange kommer fra organisationerne, og andre kommer via partierne – og så kigger vi løbende på dem.

Når vi har syntes, det var problematisk f.eks. at udvide definitionen af varelagre, der kan nedskrives, er det, fordi vi jo også har en fælles forpligtigelse – ikke mindst vores to partier, men det gælder for alle Folketingets partier – i forhold til at der kan føres en effektiv kontrol med, hvordan vi bruger de offentlige midler, hvordan vi bruger støttekronerne i den her sammenhæng. Og der vil en udvidelse af varelagerdefinitionen være en svær ting at kontrollere. Det siger både revisorerne og Erhvervsstyrelsen.

Kl. 15:57

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:57

Erling Bonnesen (V):

Jamen det er vi helt med på er en svær øvelse, men man kan jo også sige, at vi da skal kigge på problemet – det er derfor, vi er her som politikere. Og der er ingen, der er interesseret i, at der skal snydes ved havelågen på det her område, overhovedet ikke. Det er vi fuldstændig enige om. Men til gengæld er der også en vej frem i forhold til at få det håndteret, og det er sådan set det, jeg opfordrer til, altså at betrede den vej. Og det starter, i hvert fald ud fra mit forslag, med, at ministeren med det samme får inviteret organisationen Dansk Gartneri til et hurtigt møde om det her. Det behøver ikke at være fysisk – det kan være på Skype eller på anden vis – sådan at man kan komme i gang med at få det her løst. Det haster. Vil ministeren det?

Kl. 15:58

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 15:58

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, det er meget velkomment, hvis organisationer sender deres forslag ind. Så tager vi gerne en drøftelse med de organisationer, hvor der er interessante forslag. Men jeg synes, det er vigtigt, at vi i fællesskab nu har fået lagt en god præmis for samtalen, også så de gode folk i Erhvervsministeriet har noget at stå på, når de skal tale med organisationerne, nemlig i videst muligt omfang at begrænse

risikoen for svig og svindel med de her midler. Det er offentlige midler, og det er Folketingets fælles ordninger, vi arbejder med, og derfor skal de værn være stærke. Og det er godt, at vi har fået det lagt til grund for vores videre drøftelser.

Kl. 15:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Og tak til hr. Erling Bonnesen.

Vi går videre til det næste spørgsmål til erhvervsministeren, og det er stillet af hr. Lars Christian Lilleholt.

Kl. 15:59

Spm. nr. S 923

28) Til erhvervsministeren af:

Lars Christian Lilleholt (V):

Vil ministeren sikre yderligere tiltag for at hjælpe de danske gartnerier, som lige nu er voldsomt pressede, fordi økonomien er gået i stå lige op til deres højsæson, og som er i fare for at lukke ned permanent?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse højt.

Kl. 15:59

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak for det. Vil ministeren sikre yderligere tiltag for at hjælpe de danske gartnerier, som lige nu er voldsomt pressede, fordi økonomien er gået i stå lige op til deres højsæson, og som er i fare for at lukke ned permanent?

Kl. 15:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 15:59

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Jeg har forståelse for, at coronakrisen rammer danske gartnerier hårdt, ligesom det er tilfældet for rigtig mange danske virksomheder i øjeblikket. Det er bl.a. derfor, at regeringen og alle Folketingets partier har aftalt de store økonomiske hjælpepakker, som både sikrer kompensation for virksomhedernes løn- og kostninger og faste omkostninger, men også sikrer en forbedret adgang til likviditet og lån.

Senest har vi f.eks. justeret kompensationsordningen for faste omkostninger ved at sænke kravet om omsætningsnedgang fra 40 pct. til 35 pct., så flere virksomheder kan komme ind, herunder også gartnerierne. Gartnerier i smv-segmentet kan også styrke deres likviditet ved at få udbetalt den moms, som de har indbetalt fra slutningen af 2019, som et rentefrit lån. Lånet skal først betales tilbage den 1. april 2021, så det kan hjælpe på gartneriernes likviditet i næsten et helt år.

Derudover har de mulighed for at udskyde momsbetalingen og betalingen af B-skat, og så kan gartnerier i op til 4 måneder få op til 80 pct.s kompensation for deres faste omkostninger, hvis de oplever store nedgange i omsætningen. Endelig kan de medtage nedskrivninger på deres varer med lav holdbarhed, som det netop har været drøftet, f.eks. blomster, når de opgør deres faste omkostninger, og få kompensation også for den nedskrivning.

Vi kan ikke holde virksomheder fuldstændig skadefri, men vi kan give dem en vigtig håndsækning til at komme gennem krisen med forhåbentlig så få skrammer som muligt, og med de yderligere 25 mia. kr., som vi netop har udvidet en i forvejen historisk stor kompensationsordning for faste omkostninger med, mener jeg, at vi har givet dansk erhvervsliv gode forudsætninger for at komme igennem denne svære tid.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Lars Christian Lilleholt, værsgo.

Kl. 16:01 erhvervslivet i Danmark, og det er der også for vores gartnerier. Vi står gerne som Erhvervsministerium til rådighed for at klargøre, hvordan gartnerierne er stillet i den her situation.

Kl. 16:01 Som jeg også tilkendegav over for en tidligere spørger, lytter vi også gerne til gode forslag, men selvfølgelig på den måde, at vi altid skal kunne sikre os et stærkt og effektivt værn mod svig og svindel, og det har selvfølgelig sat begrænsninger på, hvordan man kan tage imod forslag.

Kl. 16:04

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Lars Christian Lilleholt for det sidste spørgsmål

Kl. 16:04

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak til ministeren. Jeg vil bare sige, at jeg er dybt bekymret. Der er mange jobs, ikke mindst omkring Odense, som er et område for gartnerier i Danmark, hvor der er risiko for et tab af op til flere tusind arbejdspladser. Det bekymrer mig meget, meget stærkt. Derfor var jeg også meget glad, da man udvidede ordningen for tabte omkostninger til – som ministeren nævner – også at omfatte letfordærlige fødevarer, herunder også blomster.

Men nu viser det sig jo, at det, som gartnerierne kan kompenseres for, er mellem 10 og 15 pct., og ministeren nævner selv 80 pct. Det har jeg brug for at vi på en eller anden måde får pindet noget kraftigere ud – ikke i dag, men gerne i dialog med Dansk Gartneri – for at få fundet ud af, hvad der er op og ned på det her. For når gartnerierne har fået den opfattelse, at det kun er mellem 10 og 15 pct., og ministeren siger op til 80 pct., så må man jo unægtelig sige, at der er noget af en forskel.

Kl. 16:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:02

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan bekræfte – og det er kun sådan, jeg oplever spørgeren, også i rollen som formand for Erhvervsudvalget her i huset – at bekymringen for dansk erhvervsliv er stor, og jeg kan bare bekræfte, at vi deler den. Det gælder selvfølgelig ikke mindst også for de danske gartnerier, som vi begge ved er i en svær situation lige nu.

Derfor tror jeg, det kan være en god idé og vigtigt med en afklaring på, hvordan man egentlig er stillet som gartneri i denne situation. Jeg forsøgte det i min tale her, men hvis gartnerierne har brug for en yderligere uddybning, står vi som ministerium gerne til rådighed med at kunne sende et svar til dem og forklare, hvordan gartnerierne er stillet.

Kl. 16:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Lars Christian Lilleholt.

Kl. 16:03

Lars Christian Lilleholt (V):

Den afklaring er der i allerhøjeste grad brug for. Der er skabt en meget, meget stor usikkerhed. Jeg tror, at vi på Fyn på tværs af partiskel – socialdemokrater, venstrefolk, SF'ere, DF'ere osv. – får henvendelser fra gartnerierne. Der er mange gartnerier, der er i en situation, hvor bankerne har sagt stop, og som er ekstremt trængte. Derfor er der i allerhøjeste grad brug for, vil jeg sige til ministeren, at vi får afklaret det her. Og derfor vil jeg som min kollega Erling Bonnesen opfordre til, at ministeren tager et møde med Dansk Gartneri og får det her afklaret. Er ministeren parat til det?

Kl. 16:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:03

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan bekræfte, at vi får henvendelser på tværs af partier, og vi modtager dem jo også i Erhvervsministeriet, også fra gartnerierne. Der er grund til at være bekymret, og det er der for store dele af

Lars Christian Lilleholt (V):

Tak til ministeren for at ville tage et møde og drøfte det her med Dansk Gartneri og gartnerierne i det hele taget. Jeg er meget, meget glad for det tilsagn, ministeren har givet i forhold til det.

Så vil jeg sige, at mine yderligere bekymringer også er kommet af, at den hollandske regering har iværksat en hjælpepakke møntet direkte på gartnerierne med på den anden side af 4 mia. kr. Når den hjælpepakke kommer ud at virke, er der jo en kæmpemæssig risiko for, at danske gartnerier bliver udkonkurreret, også på den anden side af coronaen. Er det ikke noget, der bekymrer ministeren?

Kl. 16:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:05

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg er generelt meget optaget af, at danske virksomheder har en høj konkurrenceevne, også når vi kommer ud på den anden side af coronakrisen. Den danske hjælpepakke, hvor vi har lavet særlige tiltag for gartnerierne ved at udvide definitionen af varelager, er en hjælpeordning, der har en anslået værdi af 40 mia. kr., og derfor er volumenet samlet set stort. Det er for hele dansk erhvervsliv, men i den ordning har vi i fællesskab, ikke mindst ved også Venstres mellemkomst, fået udvidet definitionen, så vi hjælper gartnerier ekstraordinært, fordi blomster er en letfordærlig vare.

Kl. 16:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Lars Christian Lilleholt. Spørgsmålet er sluttet.

Vi fortsætter med erhvervsministeren, men nu er det fru Heidi Bank, Venstre, som spørger.

Kl. 16:05

Spm. nr. S 924

29) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V):

Er ministeren – i lyset af de mange virksomheder, der melder om at vente flere uger på at få svar på deres ansøgning om kompensation fra hjælpepakkerne – tilfreds med den hastighed, udbetalingerne foretages med?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet

Kl. 16:05

Heidi Bank (V):

Tak for det: Er ministeren – i lyset af de mange virksomheder, der melder om at vente flere uger på at få svar på deres ansøgning om kompensation fra hjælpepakkerne – tilfreds med den hastighed, udbetalingerne foretages med?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:06

derne får den likviditet til rådighed, de har så stort behov for? Det er jo nu og ikke engang i fremtiden, der skal ske noget. Til den tid er løbet måske kørt, og virksomheder, der kunne have undgået konkurs, har måttet gå konkurs.

Kl. 16:06

Derfor vil jeg spørge: Har ministeren set på en mere fleksibel måde at håndtere ansøgningerne på? Er der set på muligheden for f.eks. at udbetale aconto, så virksomhederne får likviditeten nu? Jeg hører, at det svar, ministeren giver, er, at det er lagt over til bankerne, og at bankerne skal vise samfundssind, men havde det ikke været mere trygt, om ministeren måske havde valgt en lidt anden vej? Har ministeren overvejet det? For det er vigtigt, at vi får skabt tryghed.

Kl. 16:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:10

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg ved godt, at det er en rigtig svær og også usikker tid for mange erhvervsdrivende, når indtægterne forsvinder, men regningerne stadig væk skal betales. Derfor har regeringen sammen med Folketingets partier og arbejdsmarkedets parter lavet historiske hjælpepakker for at holde hånden under danske arbejdspladser og virksomheder. Jeg kan forsikre om, at vi har knoklet for at få midlerne ud til virksomhederne så hurtigt som muligt. Eksempelvis aftalte vi den store lønkompensationsordning med arbejdsmarkedets parter den 14. marts. Allerede den 25. marts åbnede Erhvervsstyrelsen for ansøgninger, og i de 11 mellemliggende dage blev der udarbejdet og vedtaget et aktstykke for ordningen, og der blev udarbejdet en bekendtgørelse – begge dele ved Venstres mellemkomst – ligesom der blev udviklet et nyt it-system til at håndtere ansøgninger.

Her 4 uger senere er der kommet gang i udbetalingerne, og der er allerede sket udbetalinger til de første 13.000 virksomheder. Men ligesom det er afgørende for virksomhederne, at pengene kommer ind, er det også vigtigt, at det sker på en ansvarlig måde, hvor vi sikrer imod, at der sker forkerte udbetalinger og svindel. Ved udformningen af ordningerne har vi lagt begge disse hensyn til grund. Jeg ved, at Erhvervsstyrelsens medarbejdere knokler i højt tempo for at få midlerne ud til virksomhederne hurtigst muligt og samtidig sørge for, at midlerne udbetales på en forsvarlig måde.

I perioden frem til, at kompensationen kommer, vil jeg råde virksomhederne til også at bruge deres bank, for regeringen har lavet en fælles erklæring med Finans Danmark, hvorefter bankerne i deres kreditgivning vil lægge til grund, at kompensationsordningerne bliver en realitet. Dermed sikres det, at der gives kredit, indtil virksomhederne får kompensationerne udbetalt. Jeg forventer selvfølgelig, at bankerne efterlever erklæringen og udviser samfundssind i den svære situation.

Kl. 16:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Heidi Bank, værsgo.

Kl. 16:08

Heidi Bank (V):

Tak for svaret fra ministeren. Når jeg stiller det her spørgsmål, er det jo, fordi vi sammen med regeringen og Folketingets øvrige partier hurtigt har vist stor handlekraft for at sikre danske arbejdspladser og virksomheder. Virksomhederne er blevet stillet økonomisk hjælp i udsigt, så de kan komme igennem krisen. Det er ganske nødvendigt, for vi står i den største økonomiske krise i nyere tid, og der er et kæmpe behov for at holde hånden under danske virksomheder, så de også på den anden side af krisen kan være med til at sikre velstand, velfærd og arbejdspladser i Danmark.

Desværre ser vi, at mange virksomheder venter i uvished. Det læser vi om i medierne, og vi får alle sammen mails i vores indboks. Vi nærmer os et månedsskifte for anden gang i coronakrisen. Der er udgifter, der skal betales, såsom løn og husleje og andre faste omkostninger. Selv om jeg gerne vil have forståelse for omfanget af de arbejdsopgaver, ministeren står med – for det er stort – så mener jeg, at virksomhederne og de lønmodtagere, der er afhængige af deres arbejdsplads' overlevelse, helt berettiget kan forvente nogle konkrete svar.

Så hvad skal der til? Hvilke beslutninger er det, erhvervsministeren eller Folketinget skal træffe, for at der kan sættes ekstra skub i udbetalingerne, så udbetalingstiderne sænkes markant og virksomhe-

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan starte med at berolige med, at det ikke er arbejdsopgaverne på mit eget bord, der afgør sagsbehandlingstiden på udbetalingerne. Det ligger hos gode og dygtige folk i Erhvervsstyrelsen.

Det er vigtigt, at pengene kommer ud at virke hurtigt. Det er klart, at det betyder noget, om man har pengene i sin virksomhed, for regningerne skal nok blive ved med at komme, men indtægterne udebliver, når man f.eks. er lukket ned. Derfor kan jeg betrygge med, at vi gør det så hurtigt, vi kan, men samtidig også på en forsvarlig måde, for vi skal jo også i fællesskab kunne stå inde for, og så godt vi kan sikre os, at de offentlige midler, vi bruger på den her slags ting, ikke bliver brugt på en svigagtig måde eller til svindel.

Kl. 16:10

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren.

Kl. 16:10

Heidi Bank (V):

Det kan vi jo ikke være uenige om. Selvfølgelig skal midlerne ikke gå til svindel. De skal jo gå til at sikre danske arbejdspladser og danske virksomheder. Det er jo det, der er intentionen med det. Men det er også sådan, at der i de aftaler, der er lavet, netop også hviler et ansvar på virksomhederne til at give rigtige oplysninger, og der ligger også en sikring, i forhold til hvordan vi kan komme efter dem, hvis de ikke gør det. Så igen er jeg nødt til at spørge ministeren: Har ministeren gjort sig nogle overvejelser over, hvordan vi får øget tempoet i den her proces?

Kl. 16:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:11

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Det er klart, at jeg også er optaget af, at tempoet er højt, for jeg ved godt, at det betyder noget, at pengene kommer ud i virksomhederne. Derfor kører man også rigtig hårdt på. Jeg tror, at man skal notere sig, at i den korte tid, der er gået, siden udbetalingerne startede, er der over 13.000 virksomheder, der har fået udbetalt penge til lønkompensation, og der kører flere igennem hver evig eneste dag. Jeg synes det er vigtigt, at man som virksomhed, hvis man har søgt om penge, men stadig mangler at få dem, så bruger sin bank. For bankerne har givet til kende, at de vil lægge de her ordninger til grund i deres kreditvurdering, og det betyder, at de på den måde skulle have grundlag for at strække kreditten for virksomheder, der har søgt fra vores ordninger.

Kl. 16:12

Kl. 16:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 16:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:13

Heidi Bank (V):

Tak for svaret. Igen kunne jeg godt tænke mig at spørge ind til det her med acontoudbetalinger, for det ville være en måde at øge tempoet betragteligt på, hvis virksomhederne kunne få pengene i hånden og vi så efterfølgende kunne se på den videre sagsbehandling. Det er jo virksomhederne, der har ansvaret for, at de oplysninger, de giver, er rigtige, og vi har netop også sikret, at hvis de ikke giver korrekte oplysninger, så kan vi komme efter dem. Så har ministeren gjort sig nogle overvejelser om det?

Kl. 16:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:12

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg mener, at vi har fundet den rigtige måde at gøre det på, og jeg vil også bare minde om, at for hver gang man ændrer fremgangsmåderne og systemerne eller de bagvedliggende bekendtgørelser og regelværk, der gælder, så bremser vi udbetalingerne. Nu er vi godt i gang, udbetalingerne kører, og der kommer mange udbetalinger ud hver eneste dag, og med det i sigte og med bankernes tilkendegivelser om at ville strække sig i kreditvurderingen håber jeg, at vi på den måde kan skabe et stærkt og godt sikkerhedsnet under vores virksomheder og arbejdspladser. Det er det, som vi har haft som fælles hensigt med det, og det er på den måde, vi forsøger at få ordningen til at virke.

Kl. 16:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er slut. Tak for det.

Vi fortsætter med erhvervsministeren, men nu er det fru Eva Kjer Hansen som spørger.

Kl. 16:13

Spm. nr. S 928

30) Til erhvervsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V):

Deler ministeren rejsebranchens bekymring over den manglende individualitet i tilbagebetalingen af den udvidede garanti til Rejsegarantifonden på 1,5 mia. kr. i forbindelse med coronakrisen, hvor den valgte tilbagebetalingsmodel betyder, at nogle rejsebureauer reelt kan tjene på, at Rejsegarantifonden overtager tilbagebetalingsforpligtelsen for aflyste rejser, mens andre rejsebureauer skal betale et langt større beløb tilbage, end deres kunder har modtaget i kompensation?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:13

Eva Kjer Hansen (V):

Deler ministeren rejsebranchens bekymring over den manglende individualitet i tilbagebetalingen af den udvidede garanti til Rejsegarantifonden på 1,5 mia. kr. i forbindelse med coronakrisen, hvor den valgte tilbagebetalingsmodel betyder, at nogle rejsebureauer reelt kan tjene på, at Rejsegarantifonden overtager tilbagebetalingsforpligtelsen for aflyste rejser, mens andre rejsebureauer skal betale et langt større beløb tilbage, end deres kunder har modtaget i kompensation?

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Regeringen følger situationen og udmøntningen af den nye ordning tæt, og vi er i løbende dialog med rejsebranchen. Et enigt Folketing stemte den 26. marts for loven om at udvide dækningsområdet for Rejsegarantifonden i ekstraordinære situationer. Formålet med loven er at sikre, at forbrugerne får de penge tilbage, som de har ret til ifølge lovgivningen, og samtidig at understøtte den fortsatte drift hos de danske rejseudbydere og på den måde undgå en konkursbølge i branchen.

Det er klart for alle, at der vil være fordele og ulemper ved både en kollektiv og en individuel tilbagebetalingsmodel. Den kollektive model blev valgt med alle Folketingets partiers opbakning, fordi det vil være en uforholdsmæssig stor byrde at pålægge tilbagebetaling på enkelte medlemmer af Rejsegarantifonden, som har fået udbetalt dækning af deres tilbagebetalinger til kunderne. Det kan i sidste ende føre til konkurs for de pågældende rejseudbydere, og formålet med lovforslaget er netop at afbøde de konkurser, som risikerer at indtræffe i rejsebranchen som følge af covid-19.

Der er nogle rejseudbydere, der bliver ramt uforholdsmæssigt hårdt, hvis de har udbudt mange rejser i netop den periode, som dækningen i første omgang omfatter. Et yderligere argument er, at Rejsegarantifonden skal dække omkostningerne, i tilfælde af at rejseselskaberne går konkurs. Disse omkostninger dækkes som følge af konstruktionen i Rejsegarantifonden under alle omstændigheder kollektivt af branchen.

Det er nødvendigt at opveje fordele og ulemper og finde en balance, hvor vi bedst muligt sikrer en fortsat drift hos de enkelte rejseudbydere med færrest mulige konkurser. Som nævnt følger regeringen situationen og den nye ordning tæt, og vi er i løbende dialog med branchen og Folketingets partier i erhvervsordførererkredsen. Jeg er derfor også bekendt med den bekymring, som branchen har rejst i forbindelse med den kollektive tilbagebetalingsmodel, herunder at større dele af branchen nu ønsker, at tilbagebetalingen skal foregå individuelt, således at tilbagebetalingen afspejler den enkelte udbyders godtgørelse.

Kl. 16:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Fru Eva Kjer Hansen, værsgo.

Kl. 16:16

Eva Kjer Hansen (V):

Tak til ministeren for svaret. Jeg forstår, at svaret er, at ministeren er bekendt med den bekymring, der er givet udtryk for i rejsebranchen. Ja, fint nok, det er godt, at ministeren er bekendt med det, men vil ministeren gøre noget ved det? Vil ministeren tage aktion på de bekymringer, der er givet udtryk for? Når ministeren siger, at det her handler om at undgå en konkursbølge, så gør det vel indtryk på ministeren, når centrale aktører i rejsebranchen siger, at det her nærmest er aktiv dødshjælp, altså det, ministeren har givet rejsebranchen. Eller man siger: For mig at se har ministeren forvandlet en elendig hjælpepakke til noget, der kommer til at suge den sidste likviditet ud af de danske rejsebureauer.

Altså, er det det, ministeren vil?

Kl. 16:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:16

Kl. 16:19

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg tror, at det handler om to forskellige ting. Først vil jeg med det samme sige, at jeg ikke bare har noteret mig rejsebranchens, men også partiernes ønske i den her sag og deres holdning til den her sag. Det sidste citat, der bliver gengivet, handler om den justering, så vidt jeg er orienteret, der er blevet lavet for at sikre, at aktørerne i rejsebranchen kompenseres for deres faktiske omkostninger og ikke mere end det. Jeg mener, at det er den tilgang, vi har haft partierne imellem, altså at det var det niveau, vi skulle kompensere på.

Så er der spørgsmålet om, om det skal være individuelt eller kollektivt, og det er noget, vi drøfter løbende i erhvervsordførerkredsen og også har kommende møder om.

Kl. 16:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Eva Kjer Hansen.

Kl. 16:17

Eva Kjer Hansen (V):

Tak for tilsagnet fra ministeren om de her løbende drøftelser. Jeg kunne godt tænke mig at høre, hvad ministeren ønsker skal komme ud af de her løbende drøftelser. Ministeren siger, at han er bekendt med de bekymringer, der er i rejsebranchen. Ministeren siger, at han forstår den her diskussion omkring det individuelle og det kollektive. Vil ministeren tage initiativ til, at det bliver individuelt baseret, så der ikke er rejsebureauer, der kommer til at betale meget mere tilbage end den erstatning, kunderne har fået, og så der ikke er sunde, veldrevne rejsebureauer, der kommer til at gå konkurs på grund af de krav?

Kl. 16:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 16:18

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil tage initiativ til, at vi får gode drøftelser i erhvervsordførerkredsen, og det er ikke så ligetil det her. Hensynet bag valget af den kollektive tilbagebetalingsmodel var, som jeg sagde i min indledende besvarelse, at undgå i vores rejsebranche, altså at man ligesom, hvis der er konkurser i rejsebranchen, så løfter kollektivt i Rejsegarantifonden. Holdningerne er jeg bekendt med. Jeg er også bekendt med, at de har udviklet sig undervejs, også i branchen, og derfor mener jeg, at det rigtige nu er, at vi i erhvervsordførerkredsen tager en drøftelse af, hvad den rigtige model er, der finder den balance mellem at hjælpe de få, men samtidig undgå en konkursbølge bredt i branchen.

Kl. 16:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Eva Kjer Hansen for sit sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 16:18

Eva Kjer Hansen (V):

Tusind tak til ministeren, både for at være meget optaget af at undgå en konkursbølge, men for nu også, som jeg hører det, at give tilsagn om at tage en egentlig drøftelse med erhvervsordførerne om det her med den kollektive tilbagebetaling. Det synes jeg er en rigtig god melding at tage med i dag, og jeg tror, at den bliver hilst velkommen i rejsebranchen. Jeg håber så, at ministerens tilsagn også kan tolkes sådan, at ministeren har forstået udfordringerne med den kollektive tilbagebetaling og vel egentlig synes, at det er unfair over for de rejsebureauer, det går ud over, når de skal betale ekstra meget tilbage.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ministeren, værsgo.

Kl. 16:19

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg kan ikke love det, men jeg tror, at jeg har forstået alle synspunkterne fra de forskellige sider i den her sag. Jeg vil bare understrege, inden vi forlader hinanden her i spørgerunden, at der er udfordringer både i en individuel og i en kollektiv model. Den individuelle kan blive dyr for nogle få, meget dyr – så dyr, at de må knække nakken og lukke som rejseselskaber. Den kollektive model betyder selvfølgelig, at man også kan komme til at bære en del af ordningen, selv om man ikke har trukket på den samme ordning. De forhold vejer vi op imod hinanden, og det ser jeg frem til en god drøftelse af med Folketingets erhvervsordførere, når vi mødes med dem om ikke så lang tid.

Kl. 16:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til fru Eva Kjer Hansen. Det er sådan, at i forhold til Folketingets forretningsorden, § 20, stk. 5, så kan en minister kun fastholdes her i salen til spørgetid i 1 time. Jeg tager et spørgsmål mere med. Så håber jeg, at ministeren tilgiver, at vi går ca. 5 minutter over tiden.

Derfor er det nu hr. Torsten Schack Pedersen.

Kl. 16:20

Spm. nr. S 909

31) Til erhvervsministeren af:

Torsten Schack Pedersen (V):

Vil ministeren være villig til at se på øget fleksibilitet i lønkom-pensationsordningen, sådan at det i højere grad bliver muligt for medarbejderne, der er hjemsendt med lønkom-pensation, at fortsætte arbejdet helt eller delvist, som det også er muligt i f.eks. Sverige og Norge?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:20

Torsten Schack Pedersen (V):

Jeg skal prøve at gøre det kort: Vil ministeren være villig til at se på øget fleksibilitet i lønkom-pensationsordningen, sådan at det i højere grad bliver muligt for medarbejderne, der er hjemsendt med lønkom-pensation, at fortsætte arbejdet helt eller delvist, som det også er muligt i f.eks. Sverige og Norge?

Kl. 16:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 16:20

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Tak for spørgsmålet. Indledningsvis vil jeg nævne, at der allerede er mere end 30.000 virksomheder, der har søgt om lønkom-pensation, og vi forventer, at ordningen vil sikre omkring 150.000 job til medarbejdere i den private sektor samme løn og ingen fyreseddel.

I forhold til det konkrete spørgsmål vil jeg gøre opmærksom på, at lønkom-pensationsordningen allerede på flere punkter indeholder en høj grad af fleksibilitet. For det første kan virksomheden, når de ansøger om lønkom-pensation, for hver medarbejder angive et antal dage, hvor medarbejderen alligevel er på arbejde.

For det andet kan der opstå særlige forhold, som gør, at virksomheden bliver nødt til at genindkalde hjemsendte medarbejdere, f.eks. hvis virksomheden får en ordre, som den ikke forventede

at få. I sådanne situationer kan virksomheden naturligvis få lov til at genindkalde medarbejderne, og de dage vil ikke indgå i den efterfølgende vurdering af, om virksomhederne lever op til kravet om hjemsendelse af 30 pct. eller 50 ansatte. Virksomheden vil dog selvfølgelig ikke modtage kompensation for disse perioder.

Jeg mener derfor, at vi allerede har indrettet ordningen meget fleksibelt. Det er en ordning, der er lavet og aftalt med arbejdsmarkedets parter, og hjemsendelseskra­vet er en vigtig del af balancen i aftalen. Det er således en central del af aftalen, at alle parter bidrager med hver deres del. I ordningen er der ikke krav om, at virksomheden f.eks. skal opleve et omsætnings- eller indkomsttab.

Hjemsendelseskra­vet er derfor med til at sikre, at det er virksomheder, der har fyringstruede medarbejdere som følge af covid-19, der har mulighed for lønkom­pen­sa­tion. I forhold til lignende ordninger i Sverige og Norge, kan jeg forstå, at de er noget anderledes indrettet, og uden at jeg skal gøre mig til ekspert i deres ordninger, synes jeg, at den danske ordning har en god balance til gavn for både virksomheder og medarbejdere.

Kl. 16:22

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 16:22

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for svaret. Det er rigtigt, at ordningen er blevet bedre, end den blev præsenteret som i starten. Det er rigtigt. Men det er jo stadig sådan, at virksomhederne betaler mindst 25 pct. af lønnen, og for mange medarbejdere, der tjener over 30.000 kr., der betaler virksomheden jo klart en endnu større procentandel. Og derfor kunne man jo bare tage det konkrete element og så spørge: Kan medarbejderen ikke arbejde for den del af lønnen, som virksomheden betaler, men som den ikke kompenseres for?

Kl. 16:23

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:23

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

I forhold til det med, at man mindst betaler 25 pct.: Der er jo faktisk nogle medarbejdergrupper, hvor man alene betaler 10 pct., fordi man der kan få 90 pct. kompensation fra staten til ikkefunktionærgrupperne. Jeg tror bare, at vi skal huske hinanden på, at her har vi med en trepartsaf­tale at gøre. Et trepartssystem, som jeg ved spørgerens eget parti og også regeringen værner om og mener er vigtigt for vores samfund. Og udkommet af den aftale, også de justeringer, der er lavet, er jo noget, der baserer sig på de balancer, der nu engang er i trepartsaf­ta­len. Og derfor mener jeg, at der er fundet den rigtige balance her. Og med de justeringer, jeg har omtalt, er der skabt øget rum for fleksibilitet – en fleksibilitet, som gør, at virksomhederne og medarbejderne i fællesskab kan få mere ud af den her ordning.

Kl. 16:24

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Torsten Schack Pedersen, værsgo.

Kl. 16:24

Torsten Schack Pedersen (V):

Altså, udfordringen gælder jo også for en mindre virksomhed, hvor en medarbejder er meget specialiseret: Man har kun en medarbejder til den samme funktion, og hvis den medarbejder er hjemsendt, kan de øvrige medarbejdere være afskåret fra at udføre deres arbejde. Men jeg synes, at det centrale må være: Synes ministeren, det er

rimeligt, at i forhold til den del af lønnen, som virksomheden selv betaler, kan virksomheden bede om, at medarbejderne arbejder?

Kl. 16:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:25

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg vil starte med at svare på spørgsmålet om den specialiserede medarbejder, der er hjemsendt: Jeg vil bare gentage, at virksomheden kan, når den ansøger om lønkom­pen­sa­tion, for hver medarbejder angive et antal dage, hvor medarbejderen alligevel er på arbejde. Det er en rigtig central fleksibilitet i den her ordning, som jeg tror vil være til gavn for mange virksomheder, måske også den omtalte virksomhed med den her specialiserede medarbejdere. Og så er det sådan, at hjemsendelseskra­vet jo gør, at det er for virksomheder, som kan stå over for store fyringer på grund af covid-19, og derfor synes jeg også, det er rimeligt nok, at man er hjemsendt, når man får støtten.

Kl. 16:25

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Hr. Torsten Schack Pedersen, sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 16:25

Torsten Schack Pedersen (V):

Tak for det. Jeg må sige, at de meldinger, jeg får fra rigtig, rigtig mange virksomheder, er, at der efterspørges yderligere fleksibilitet, og man synes ikke, at ordningen er god nok. Det er bedre end ingenting, bestemt, men man ønsker mere fleksibilitet, og særlig efterspørges der det, at i forhold til den del af lønnen, som virksomheden selv betaler, er det okay, at medarbejderne arbejder i virksomheden for at gøre virksomheden klar til at skruer op igen, til at forbedre virksomheden, til at investere i virksomhedens udvikling og til at sikre sig, at virksomheden kan klare sig på den anden side.

Kl. 16:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:26

Erhvervsministeren (Simon Kollerup):

Jeg synes, vi skal huske på, at det her er en trepartsaf­ta­le. Det skal Venstre huske på, det skal regeringen også huske på. Og derfor er der fundet de rigtige balancer i den måde, ordningen er skruet sammen på. Jeg synes, der med parternes mellemkomst er lavet meget fine fleksibiliteter i ordningen, og i virkeligheden tror jeg måske, at vi har en kollektiv opgave, og derfor tror jeg, at det her spørgsmål er meget nyttigt – hvis der er nogen, der trods alt sidder og ser med – i forhold til at oplyse om mulighederne for virksomhederne til også at bruge den yderligere fleksibilitet, der er lagt ind.

Kl. 16:26

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til hr. Torsten Schack Pedersen og tak til erhvervsministeren.

Dermed går vi nu frem til Spørgsmål nr. 36, og det er til udlændinge- og integrationsministeren af Andreas Steenberg.

Kl. 16:26

Spm. nr. S 916

32) Til erhvervsministeren af:

Marie Bjerre (V):

Hvordan vil regeringen hjælpe de vækstvirksomheder, som ikke har en relevant referenceperiode at dokumentere omsætningstab ud fra,

fordi der er skaleret betydeligt op i både omsætning og omkostninger?

(Spørgsmålet er udgået under henvisning til Folketingets forretningsordens § 20, stk. 5).

Kl. 16:27

Kl. 16:27

Spm. nr. S 919

33) Til erhvervsministeren af:

Morten Dahlin (V):

Mener ministeren, at det er hensigtsmæssigt for dansk økonomi, danske virksomheder og de danske lønmodtagere, at nogle virksomheder kan være tvunget til at sende medarbejdere hjem med lønkom-pensation for at undgå fyringer eller konkurs, når medarbejderne i stedet kunne arbejde, dog på nedsat tid, på at udvikle virksomheden og sikre, at den hurtigt kunne komme på benene igen efter corona-krisen?

(Spørgsmålet er udgået under henvisning til Folketingets forretningsordens § 20, stk. 5).

Kl. 16:27

Spm. nr. S 926

34) Til erhvervsministeren af:

Heidi Bank (V):

Når nu ministeren allerede inden påske sagde, at »nu bliver det iværksætternes tur«, mener ministeren så ikke, at regeringen straks bør invitere til forhandlinger om enten at gøre de eksisterende ordninger brugbare for iværksættere eller alternativt en særskilt hjælpe-pakke til iværksættere?

(Spørgsmålet er udgået under henvisning til Folketingets forretningsordens § 20, stk. 5).

Kl. 16:27

Spm. nr. S 929

35) Til erhvervsministeren af:

Eva Kjer Hansen (V):

Finder ministeren det hensigtsmæssigt, at en virksomhed, der under samme cvr-nummer har forskellige erhvervsaktiviteter, som er ramt forskelligt af coronakrisen, ikke har mulighed for at benytte lønkom-pensationsordningen for én afdeling, der eksempelvis er tvangslukket af myndighederne, men hvor medarbejderandelen i denne aktivitet udgør mindre end 30 pct. af medarbejderne i virksomhedens cvr-nummer?

(Spørgsmålet er udgået under henvisning til Folketingets forretningsordens § 20, stk. 5).

Kl. 16:27

Spm. nr. S 885

36) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Andreas Steenberg (RV):

Hvorfor har regeringen besluttet, at det ikke er et anerkendelsesværdigt formål at lade danske statsborgeres ægtefæller, samlever og kærester fra udlandet komme på besøg og søge ophold, og hvornår agter regeringen at åbne op for det igen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Andreas Steenberg for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:27

Andreas Steenberg (RV):

Hvorfor har regeringen besluttet, at det ikke er et anerkendelsesværdigt formål at lade danske statsborgeres ægtefæller, samlever og kærester fra udlandet komme på besøg og søge ophold, og hvornår agter regeringen at åbne op for det igen?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:27

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Det er selvfølgelig klart, at det kan føles og også er indgribende ikke at kunne besøge sin ægtefælle eller sin faste samlever. Det kan man jo ikke have andet end fuld forståelse for.

Når vi tilbage i marts som led i den generelle nedlukning af Danmark har indført nogle midlertidige indrejserestriktioner ved grænsen, skyldes det, at effekten af de mange og omfattende beskyttelsesforanstaltninger ikke må blive undergravet af personer fra udlandet, der fortsat kan indrejse frit. Vi besluttede derfor, at kun personer med et anerkendelsesværdigt formål skulle tillades at indrejse.

Ved fastlæggelsen af anerkendelsesværdige formål har det haft betydning, om der var tale om formål, som var nødvendige, eller formål som i lyset af den ekstraordinære situation kunne tåle en udskydelse i en periode. Det er klart, at personer, som skal levere varer, besøge alvorligt syge eller døende familiemedlemmer, og personer, der agerer primær omsorgsperson for mindreårige børn i Danmark, ikke vil kunne vente med at indrejse, uden at formålet spildes. Omvendt vil et familiebesøg i udgangspunktet godt kunne udskydes. Her er det vigtigt at huske på, at vi samtidig også har sagt til alle danskere herhjemme, at de også skal blive hjemme.

Situationen er fortsat ekstraordinær, men sammenlignet med andre europæiske lande ser kurven i Danmark nu fornuftig ud, og vi har derfor kunnet påbegynde en gradvis og en kontrolleret genåbning af Danmark. I den forbindelse har vi også set på muligheden for at udfase de indførte indrejserestriktioner for visse grupper af nære familiemedlemmer. Som led i den gradvise genåbning af Danmark er det nu blevet besluttet at lette indrejserestriktioner, så besøg fra ægtefæller, faste samlever, børn og forældre generelt skal anses for et anerkendelsesværdigt formål, og de nye retningslinjer for politiet er blevet opdateret i overensstemmelse med det. Det vil dog fortsat være sådan, at personer, der har symptomer, der kan stamme fra covid-19, vil blive afvist på grænsen.

Kl. 16:29

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Andreas Steenberg.

Kl. 16:29

Andreas Steenberg (RV):

Det har jeg jo næsten lyst til at give ministeren hånd på. Det må vi så ikke, men så kan jeg jo i hvert fald rose den beslutning, for det er jo sådan set lidt af en nyhed, at regeringen nu også har besluttet, at ægtefæller og samlever må komme på besøg, altså ikke kun hvis man vil flytte hertil, men at de også må komme på besøg. Det synes jeg er en fornuftig og klog beslutning og en rigtig beslutning. Jeg synes, det er forkert, at man ikke fra starten har ladet ægtefæller og kærester komme på besøg. Jeg synes, det burde være det vigtigste for en stat at beskytte, at borgerne kan se den ene person, som de elsker allerhøjest og selvfølgelig gerne vil være sammen med. Så det synes jeg er rigtig fornuftigt, og stor ros for det – det burde ministeren og regeringen få et skulderklap for – og det glæder mig rigtig meget, og jeg ved også, at det glæder rigtig mange mennesker, som ikke har kunnet se deres ægtefælle, som måske bare har boet på den anden side af Øresundsbroen eller et andet sted.

Det, som jeg så vil spørge ministeren om, er, om det også gælder kærester. For man kan jo godt være kæreste med en person, og for nogle tæller det på samme måde som at være gift. Jeg synes i hvert fald, det vil være logisk, at også kærester kan komme på besøg, og

jeg vil så spørge, om regeringen også vil tage kærester med i forhold til åbningen af grænsen.

Kl. 16:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:31

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det er rigtigt, at vi har sondret mellem udenlandske ægtefæller, der skulle hertil for at bosætte sig i Danmark, og så udenlandske ægtefæller og andre familiemedlemmer, der skulle hertil for at besøge nogen, og til at starte med har vi sagt, at de første var anerkendelsesværdige og kunne komme ind, og at de sidste ikke kunne. Nu siger vi så, at begge grupper er anerkendelsesværdige og kan komme ind. I sidste ende kommer det til at være en vurdering, politiet skal foretage. Men det, som er formuleringen, er ægtefæller, faste samlevende, børn og forældre. Det er selvfølgelig klart, både på grund af moderne familieformer, men også bare på grund af moderne familieliv, at formuleringen faste samlevende kan tolkes lidt forskelligt.

Kl. 16:31

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Andreas Steenberg, værsgo.

Kl. 16:31

Andreas Steenberg (RV):

Nu må jeg så bare anbefale regeringen at være nogenlunde klar i mælet der. For noget af det, der har været problemet, som jeg ser det, er, at politiet – og det er ikke en kritik af politiet, for jeg synes, det er en svær opgave, de er blevet sat på – har haft forskellige svar til folk, når de har spurgt. Så jeg vil bare opfordre til, at man siger meget klart, at folks kærester og ægtefæller må komme på besøg ligesom for denne coronakrise.

Kl. 16:32

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:32

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg er meget enig i, at det må være nogle svære regler at skulle administrere for politiet, for det er også nogle beslutninger, der er blevet truffet meget hurtigt. Men som spørgeren helt sikkert også godt ved, er det jo en gråzone, hvor meget kærester man er. Det er lidt lettere at forholde sig til, om man er en fast samlever, eller om man er en ægtefælle, og vi er i regeringen kun interesserede i at få konkrete eksempler ind på, hvordan det her bliver administreret i praksis. For vi har også en fælles interesse i at bakke politiet op i, at der er truffet så klare beslutninger som overhovedet muligt.

Kl. 16:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Andreas Steenberg, det sidste spørgsmål.

Kl. 16:33

Andreas Steenberg (RV):

F.eks. har jeg talt med en fraskilt mand, som så er kæreste med en tysker. De bor hos hinanden skiftevis i weekenderne, og jeg synes, det vil være mærkeligt, at de to personer ikke kan få lov at se hinanden.

Så bare igen sluttelig en ros, men også en opfordring til, at regeringen er meget klar i mælet om, hvad der gælder eller ikke gælder. For ellers opstår der altså nogle mærkelige situationer, hvor en, synes jeg, sagesløs politibetjent skal stå i en gråzone, som ministeren

kalder det, og træffe en beslutning, som jeg ikke tror man har lært så meget om på politiskolen.

Kl. 16:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:33

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det har man helt sikkert ikke lært så meget om på politiskolen, altså at stå i lige præcis den her specifikke coronasituation. Til gengæld har de stor erfaring i at foretage konkrete vurderinger hurtigt, og jeg synes faktisk, det har været rimelig imponerende, hvordan de trods alt har kunnet håndtere situationen på grænsen det sidste stykke tid.

Vi forsøger jo her at finde balancen mellem nogle sundhedsmæssige hensyn, hvor vi skal have inddæmmet smitten fra corona, og vi skal ramme den grønne kurve, og vi omvendt også er i en forsigtig, kontrolleret genåbning af Danmark. Det her er så ét konkret skridt i den retning, og jeg glæder mig jo til, at vi kan tage det næste skridt, men det skal være sundhedsmæssigt forsvarligt.

Kl. 16:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Andreas Steenberg. Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er fortsat til udlændinge- og integrationsministeren, men nu er spørgeren fru Marie Krarup.

Kl. 16:34

Spm. nr. S 890

37) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Marie Krarup (DF):

Mener ministeren ikke, at håndtryksceremonien har stor betydning for at teste statsborgerskabsansøgeres vilje til at indoptage danske kulturelle normer, også selv om de danske kulturelle normer skulle stride imod de kulturelle normer, som ansøgerens oprindelige kultur besidder, og hvad har ministeren præcis gjort for at sikre, at håndtryksceremonien fastholdes som en vigtig del af betingelserne for tildeling af statsborgerskab, også i en coronatid?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:34

Marie Krarup (DF):

Mener ministeren ikke, at håndtryksceremonien har stor betydning for at teste statsborgerskabsansøgeres vilje til at indoptage danske kulturelle normer, også selv om de danske kulturelle normer skulle stride imod de kulturelle normer, som ansøgerens oprindelige kultur besidder, og hvad har ministeren præcis gjort for at sikre, at håndtryksceremonien fastholdes som en vigtig del af betingelserne for tildeling af statsborgerskab, også i en coronatid?

Kl. 16:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:34

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Jeg besluttede i efteråret sidste år at give de nye grundlovsceremonier, herunder kravet om håndtryk, en chance for at virke og i den forbindelse drage mig nogle nyttige praktiske erfaringer at basere overvejelserne om ceremonierne med håndtrykket på. Jeg nåede at deltage i tre grundlovsceremonier: En i Hvidovre, en i Herning og en på Københavns Rådhus. Jeg fik faktisk et ret positivt indtryk af de her nye ceremonier og afviklingen af dem. Det var faktisk en festdag alle tre steder.

Jeg synes også, at det virker helt naturligt, at ansøgeren i forbindelse med ceremonien hilser på borgmesteren eller en anden repræsentant for kommunen ved at give hånd. Hvis ikke man kan give hånd til en person af det modsatte køn, tror jeg, man har søgt statsborgerskab i det forkerte land, for sådan har det været i Danmark i mange år, og det skal det også fortsætte med at være under normale omstændigheder, selvfølgelig. Det er almindelig høflighed, og det tror jeg faktisk der er bred enighed om.

Derfor ønsker vi heller ikke at tilbagerulle kravet om håndtryk ved ceremonierne, men vi vil i lyset af den ekstraordinære situation, vi står i, for en periode suspendere kravet. Formålet med grundlovs-ceremonien var faktisk ikke, at der skulle være en ekstra test af ansøgerens vilje til at indoptage danske kulturelle normer. Formålet var, at ansøgeren skulle vise respekt for danske værdier og optræde respektfuldt over for repræsentanter for myndighederne.

Det er vigtigt for mig her at sige, at det er kravet om håndtryk, som vi suspenderer, ikke selve ceremonierne. Vi foreslår fortsat, at man deltager i en grundlovs-ceremoni, og at man i den forbindelse fortsat skal skrive under på, at man vil overholde lovgivningen, herunder grundloven, og respektere grundlæggende danske værdier og retsprincipper, selvfølgelig.

Grunden til, at regeringen vil suspendere håndtrykket, er, at sundhedsmyndighederne bl.a. anbefaler, at man ikke giver hånd, og at man holder afstand. Og jeg synes ikke, at vi kan forlange af nye statsborgere, at de skal give borgmesteren hånden, når myndighederne samtidig anbefaler, at man slet ikke giver hånd, og at man holder afstand.

Jeg synes heller ikke, det er rimeligt, at folk på grund af den nuværende ekstraordinære situation skal vente i urimelig lang tid på at blive danske statsborgere. Det er folk, der lever op til alle kravene med hensyn til kriminalitet, sprog og beskæftigelse – alting – og nu bare venter på at deltage i en ceremoni.

Kl. 16:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Marie Krarup.

Kl. 16:37

Marie Krarup (DF):

Tak for svaret. Jeg nåede desværre ikke trods forsøg på det at deltage i en grundlovs-ceremoni, før corona stoppede alting, men jeg har meget stor sympati for ideen, selvfølgelig, om grundlovs-ceremonier. Det er jo mit parti, der bl.a. har skubbet på, for at det skulle indføres. Men vi synes, at håndtrykket er en helt, helt afgørende del af det, så uden håndtryk, ingen ceremoni. Hvis der gennemføres en ceremoni, sådan som ministeren ønsker det, og jeg er glad for, at ministeren er positiv over for ceremonierne, så skal der også være et håndtryk – ellers må vi sætte tildeling af statsborgerskaber i bero. Det er jo heller ikke noget stort problem, for vi ser jo ikke frem til, at det sådan er i flere år, at Danmark skal være lukket. Måske nogle måneder endnu, går jeg ud fra. Så kan vi jo bare stoppe tildelingen af statsborgerskaber i den periode.

Hvis ikke man ønsker det og man synes, at det, ministeren sagde før, nemlig at det var urimeligt, at folk skal vente så lang tid, jamen så gennemfør dog ceremonierne med håndtryk. Jeg har talt med flere folk, der har forstand på de her ting – læger, f.eks. – der siger, at det kan godt lade sig gøre. Selvfølgelig skal man udvise ansvarlighed og forsigtighed; det skal man jo i forvejen, hvis man vil gennemføre en ceremoni, hvor der er flere mennesker til stede. Men hvis man udviser ansvarlighed og selvdisciplin, kan man godt gøre det.

Derfor anser jeg det her for at være en dårlig undskyldning for at slippe af med håndtrykket. Er det ikke korrekt set, at det i virkeligheden er regeringens ønske om at komme nogle andre partier i møde, der gør, at man synes, at det ikke har noget problem at droppe håndtrykket?

Jeg vil sige, at jeg står her og stadig væk har mere tid. Det er i hvert fald det, jeg er bekymret for, og hvis jeg har ret i den bekymring og ministeren gerne vil rette det, hvorfor gennemfører ministeren så ikke ceremonierne med et håndtryk, som man godt kan gøre fuldt forsvarligt, hvis man tager en hel række sikkerhedsforanstaltninger i brug?

Kl. 16:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Så er det ministeren.

Kl. 16:39

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Der er ingen grund til at være bekymret. Det er regeringens holdning, at vi skal deltage i grundlovs-ceremonier for at blive danskere, og det er regeringens holdning, at det er helt naturligt, at man giver hånd, når der bliver fremstrakt en hånd. Det er en meget god og konkret måde at udvise respekt for de danske myndigheder, og det er jo det, der er hele formålet.

Men det kan jo ikke være respekt for de danske myndigheder at give nogle hånden, når vi samtidig har en anden myndighed, Sundhedsstyrelsen, der anbefaler, at vi ikke giver hånd. Vi har tusinder af udlændinge, der på det sidste lovforslag gerne skulle være blevet danske statsborgere – 1.700-1.800, der er på vej her om få uger. Og til efteråret har vi et nyt lovforslag. Det ender med at være ret mange tusinde mennesker, der skal blive danske statsborgere, hvis vi ender i en situation, hvor den her sundhedsmæssige anbefaling bare fortsætter og fortsætter. Og indtil nu kan jeg ikke se lys for enden af tunnelen.

Kl. 16:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Marie Krarup, værsgo.

Kl. 16:40

Marie Krarup (DF):

Men det er jo bare ikke rigtigt, at det ikke kan lade sig gøre. Altså, nu har jeg stadig ikke fået et konkret svar fra Sundhedsstyrelsen angående det her, men som sagt har jeg talt med nogle sundhedspersoner, som siger, at man godt kan gennemføre et coronasikkert håndtryk. Så derfor kan man godt gennemføre ceremonier med håndtryk i den her tid. Det er det ene.

Det er ikke rigtigt, at man tvinger folk til at vente. Man kunne godt gøre det. Det andet er, at vi ikke ser noget problem i, at man sætter tildelingen af statsborgerskab på pause i et halvt til trekvart år, hvis det er det, der skal til. Det kan man sagtens, men det er bare ikke nødvendigt.

Kl. 16:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Så er det ministeren.

Kl. 16:40

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg er jo lægmand, når det handler om sundhedsanbefalinger, så jeg prøver at læne mig op ad Sundhedsstyrelsens anbefalinger. De siger, at vi ikke skal give hånd. Og så siger de også, at vi skal holde afstand – op til to meters afstand. Jeg har meget svært ved at se, at vi kan gennemføre grundlovs-ceremonierne inklusive et håndtryk, når vi har de anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen. Så lange arme har jeg i hvert fald ikke. Og der står også direkte i loven, at det skal være håndflade mod håndflade, og at man ikke må have handske på. Så har jeg bare meget svært ved at se, hvordan de her tusindvis af mennesker nogen sinde skal kunne få deres statsborgerskab, så længe de anbefalinger opretholdes af Sundhedsstyrelsen.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Marie Krarup for sidste spørgsmål.

Kl. 16:41

beder fem gange om dagen, nogle går med tørklæde, nogle drikker alkohol, andre gør ingen af delene, og friheden til at praktisere sin religion, som man vil, er helt central i et demokratisk samfund.

Kl. 16:41

Marie Krarup (DF):

Så sæt tildelingen af statsborgerskaber på pause, indtil man kan give hånd igen, for det er fuldstændig respektløst over for Danmark og den danske befolkning ikke at kræve af nye statsborgere, at de er i stand til at give et håndtryk til en f.eks. af det andet køn. Det er mangel på vilje til at indoptage danske kulturelle normer. Og har man ikke den vilje til at indoptage danske kulturelle normer, skal man ikke have statsborgerskab i Danmark

Kl. 16:41

Omvendt ser vi, at nogle unge oplever at blive udsat for et urimeligt pres fra religiøse jævnaldrende, der f.eks. fortæller dem, at de skal deltage i en bøn eller gå klædt på en bestemt måde. Det ønsker vi selvfølgelig ikke, heller ikke på danske uddannelsesinstitutioner. Bøn og andre religiøse handlinger styrker den her form for kontrol på skolerne, og jeg mener ikke, at skolerne skal være antireligiøse, men de skal være ikke-religiøse. Derfor hilser jeg faktisk den her diskussion om bederum velkommen. Jeg tror, det var Grundtvig, der sagde: Kirken skal ikke være skole, men skolen skal heller ikke være kirke.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:41

Det er min holdning, at lokaler på offentlige uddannelsesinstitutioner ikke bør bruges til forkyndelse og bøn. Det har jeg sagt før, også før valget. Det vil jeg også gerne gentage. Vi kan se fra en tidligere kortlægning, at bederum eller fordybelsesrum eller stillerum eller andagtsrum, eller hvad de nu bliver kaldt, tilsyneladende eksisterer i et rimelig begrænset omfang. Det ser ud til, at ledelserne på uddannelsesinstitutionerne faktisk er i stand til at håndtere det her problem selv, og derfor har jeg heller ikke nu og her noget grundlag for at konkludere, at det er nødvendigt med et lovindgreb.

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jamen det sidste kan jeg sådan set sagtens følge, men vi er jo ikke i en situation, hvor tusind mennesker fra sidste lovforslag og 1.700-1.800 mennesker på det næste lovforslag nægter at give hånd til en person af det modsatte køn. De vil meget gerne deltage, men de kan ikke deltage, fordi vi har de her anbefalinger fra sundhedsmyndighederne. Det er jo ikke et udtryk for, at de ikke vil indoptage danske normer eller udvise respekt for myndighederne. Det er et udtryk for, at vi har aflyst de her ceremonier, og så er vi jo inde ved sagens kerne: Skal vi stille tildelingen af statsborgerskaber i bero, indtil Sundhedsstyrelsen ændrer sine anbefalinger, eller skal vi lave en suspendering? Vi har valgt det sidste.

Kl. 16:42

Jeg vil dog godt understrege, at hvis det viser sig ikke at være tilfældet og der opstår bederum på f.eks. gymnasierne i et større omfang, så synes jeg ikke, at vi skal afvise, at der kan være behov for et lovindgreb. Mere generelt synes jeg også, at vi har et ansvar for som politikere ikke altid at gribe til ny lovgivning som løsning på enhver udfordring, medmindre udfordringen viser sig at have sådan en vis størrelse.

Kl. 16:44

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til fru Marie Krarup.

Vi fortsætter med udlændinge- og integrationsministeren, men nu er det fru Pia Kjaersgaard, der stiller spørgsmålet.

Kl. 16:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Kjaersgaard.

Kl. 16:44

Spm. nr. S 894

38) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjaersgaard (DF):

Mener ministeren, at det højner integrationen, at der oprettes bederum på de danske uddannelsesinstitutioner, og mener ministeren, at Folketinget bør forbyde disse?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fru Pia Kjaersgaard for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:42

Pia Kjaersgaard (DF):

Jeg synes, det er en stor udfordring. Det synes jeg virkelig det er. Jeg synes, det betyder vældig, vældig meget, og måske kan man sige, at jeg var lidt forberedt på det svar, som ministeren giver. Ministeren er faktisk grundlæggende imod bederum, men ønsker ikke at lovgive. Det er lidt ærgerligt, synes jeg, men sådan er det.

Jeg vil godt læse et citat op: De skoleledelser, jeg er i dialog med, synes jeg klarer det godt, men de bruger også tid på det, og de bruger tid på at diskutere det, både med forældre og med unge, og det kan godt være et stort pres at stå imod. Jeg synes, det vil klæde det danske Folketing ikke at lade det være op til hver enkelt uddannelsesinstitution at skulle håndtere det her. Den her udfordring bliver kun større, så når kulturmødet bliver til et kultursammenstød, tror jeg, det er vigtigt, at Folketinget træder et skridt frem og siger: Her står skabet, sådan ser vi ikke en dansk institution være indrettet.

Sådan sagde ministeren som ordfører den 21. februar 2017, da ministeren ikke var minister, under behandling af B 54, som var et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, og som drejede sig om at forbyde bederum på offentlige uddannelsesinstitutioner. Jeg synes, det var klogt og fremsynet for 3 siden, da ministerens parti var i opposition. Man kan måske forstå det sådan, at ministeren dengang mente, at der skulle være lovgivning til det. Sådan hørte jeg det i hvert fald.

Nu har ministeren alle muligheder for at handle og stå forrest i forhold til at lovgive, og det er vel en af ministerens vigtigste opgaver at sørge for, at de mennesker, der kommer her til Danmark, bliver integreret, og ikke mindst at komme udfordringer i forkøbet.

Kl. 16:43

Pia Kjaersgaard (DF):

Tak. Mener ministeren, at det højner integrationen, at der oprettes bederum på de danske uddannelsesinstitutioner, og mener ministeren, at Folketinget skal forbyde disse?

Kl. 16:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Den første del af spørgsmålet kan jeg svare meget klart nej til. Jeg tror ikke, det er gavnligt for integrationen.

Unge danske muslimer praktiserer jo deres religion på mange forskellige måder, og det skal de selvfølgelig have lov til. Nogle

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:46

er noget, der rører rigtig, rigtig meget på sig, og det gør sig gældende i forhold til mange områder i udlændingelovgivningen. Jeg kan ikke helt forstå, hvorfor det skal være den enkelte skoleleders opgave at sige nej til de her bederum eller for den sags skyld sige: Ja tak, vi vil meget gerne tilbyde det lige netop her på vores uddannelsesinstitution, for der er rigtig mange elever, der vil bruge skolens faciliteter til at bede.

Kl. 16:46

Skal jeg helt grundlæggende forstå det således, at ministeren er imod bederum på uddannelsesinstitutionerne? Det er et spørgsmål.

Kl. 16:49

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det er rigtigt, at før valget havde vi faktisk to runder diskussion om det her med bederum på uddannelsesinstitutioner. Først havde vi en diskussion, og så blev der foretaget en undersøgelse af, hvor stort omfanget af bederum var, og ifølge den undersøgelse fra Undervisningsministeriet var der 27 ud af 1.261 institutioner, som havde besvaret undersøgelsen med, at de havde et bederum eller lignende facilitet. Nogle steder blev det benyttet af kristne og kristne foreninger, andre steder var det mere et stillerum; andre steder blev det også benyttet af muslimer.

Jeg tror, at vi helt generelt skal forsøge at håndtere problemer, når de når et vist omfang, og indtil da skal vi også have tillid til, at de offentlige ledelser, der er, er i stand til at håndtere problemerne.

Kl. 16:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 16:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:49

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Til det er svaret: Ja. Jeg er enig i det, der vistnok var et citat fra Grundtvig, nemlig at kirken ikke skal være skole – skolen skal ikke være kirke.

Jeg mener ikke, det hører til på en dansk uddannelsesinstitution, og vores holdning er, at vi har tillid til, at det er de danske skoleledelser i stand til at administrere. Hvis det viser sig, at det er de ikke, så må vi diskutere lovgivning. Det budskab kom jeg med før valget, og det står jeg fast på.

Kl. 16:49

Pia Kjærsgaard (DF):

Altså, den diskussion har vi haft før i andre sager, som også har drejet sig om udlændingelovgivningen, hvor ministeren egentlig ikke synes, det er slemt, og når først det bliver rigtig slemt, så kan det godt være, man vil overveje at lovgive. Det må jeg sige at jeg altså er imod. Jeg synes, det er på det tidspunkt, hvor man kan mærke, at der er en masse i gære, som på et tidspunkt kan blive meget, meget uoverskueligt, at man skal handle. Og jeg må bare sige – så må jeg jo så spørge ministeren igen i anden omgang: Hvis nu ledelserne viser sig ikke at være i stand til at håndtere problemet og der opstår bederum på skolerne i større omfang, så vil vi ikke afvise, at der kan være behov for lovindgreb. Det var faktisk også det, ministeren sagde dengang.

Kl. 16:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgsmålet er sluttet. Men vi fortsætter med ministeren og også med fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 16:49

Spm. nr. S 895

39) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF):

Mener ministeren, at offentligt ansatte i borgernære funktioner bør forbydes at bære muslimsk tørklæde, og mener ministeren, at Folkeetinget bør lovgive om dette?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo at læse spørgsmålet op.

Kl. 16:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 16:48

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg siger det samme, som jeg sagde dengang, og det var, at hvis der viser sig at opstå rigtige, konkrete problemer i virkeligheden, så synes jeg også, vi har et politisk problem. Det synes jeg. Og så vil jeg heller ikke afvise, at der skal lovgives om det. Det sagde jeg også før valget, og det holder jeg fast i. I de eksempler, der har været, på, at der har været noget, der kunne minde om religiøs social kontrol i forbindelse med f.eks. en fredagsbøn, synes jeg faktisk, det har vist sig, at skoleledelserne har været i stand til at håndtere det. Vi skal selvfølgelig ikke vente, til at det er vokset os over ørerne, men vi må i det mindste kunne forvente os af hinanden, at der skal være et vist praktisk, virkeligt, ægte, reelt problem, før vi begynder at gribe til lovgivning.

Kl. 16:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Kjærsgaard med det sidste spørgsmål.

Kl. 16:48

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg har lyst til at gentage, hvad jeg sagde før, men det gør jeg ikke, for jeg synes, man skal gribe det an på en måde, der afspejler, at det

Pia Kjærsgaard (DF):

Mener ministeren, at offentligt ansatte i borgernære funktioner bør forbydes at bære muslimsk tørklæde, og mener ministeren, at Folkeetinget skal lovgive om det?

Kl. 16:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 16:49

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Også tak for det her spørgsmål. Jeg mener, som jeg også har sagt før, at religion er en personlig sag, og som jeg ved flere lejligheder har påpeget, betyder det, at den enkelte ikke kan forvente, at samfundet underkaster sig eller indretter sig efter den enkeltes personlige tro. Men det betyder også, at samfundet accepterer, at den enkelte har ret til at praktisere sin tro åbent og frit.

Regeringen har ikke noget problem med, at borgere signalerer tilknytning til en bestemt religion, heller ikke selv om de er offentligt ansatte og møder borgere i deres daglige virke. Regeringen kan derfor ikke støtte et generelt forbud mod, at offentligt ansatte i borgernære funktioner bærer muslimsk tørklæde. Sådan et forbud vurderes i øvrigt heller ikke at kunne gennemføres inden for rammerne af grundlovens § 70, der handler om forskelsbehandling.

Når det er sagt, har vi allerede nu konkrete jobfunktioner, hvor man ikke kan signalere tilknytning til f.eks. religion eller politiske synspunkter. Vi har f.eks. brug for dommere, der optræder hundrede procent neutralt. Der har for nylig været en diskussion om tørklædet i forsvaret, hvor vi også har den holdning, at det skal vi selvfølgelig ikke have ind – og omvendt, hvis der skulle sidde en med et tørklæde eller have et kors om halsen nede på jobcenteret, har vi ikke noget problem med det.

Kl. 16:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 16:51

Pia Kjærsgaard (DF):

Det er rigtigt: Altså, ministeren er tilhænger af, at dommere og politifolk og nu også folk i forsvaret ikke skal bære religiøs hovedbeklædning. Det er jeg selvfølgelig hundrede procent enig i. Men omvendt har ministeren jo ikke noget problem med, at gartneren eller rengøringsassistenten i børnehaven bærer tørklæde, hvis ministeren altså ikke har ændret holdning siden den 13. november 2018. Det var det, han gav udtryk for under behandlingen af B 36, som var et DF-beslutningsforslag om at forbyde alle offentligt ansatte at bære religiøs hovedbeklædning på arbejdet. Ministeren sagde dengang:

»Vi har ikke noget problem med, at borgere signalerer tilknytning til en bestemt religion, heller ikke selv om de er offentligt ansatte.«

Men kan ministeren ikke se, at netop de personer, som har funktioner, som er midt imellem de funktioner, som ministeren lige har nævnt – det kunne være den kommunale sagsbehandler, det kunne være sundhedsplejersken, der kommer i private hjem – ligeledes indtager et sådant hverv, at de beklæder et embede, som faktisk er hævet over dem som privatpersoner?

Kl. 16:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:52

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg vil godt sige, at jeg anerkender fuldstændig, at man skal sondre mellem forskellige grupper i den offentlige sektor, og at der selvfølgelig er enorm forskel på at være dommer i byretten og være en gartner, der slår græs, for den ene skal fremstå langt mere upartisk end den anden. Så kan vi diskutere, hvor vi skal trække strengen. Og vi er i hvert fald af den opfattelse, at selv om man er i en borgernær funktion, f.eks. som ansat i et jobcenter, er det ikke noget problem, at man har et tørklæde på. Så vi har valgt at sætte grænsen dér, hvor man beklæder et embede, hvor det er virkelig afgørende, at man ikke signalerer religiøs eller politisk tilknytning.

Kl. 16:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 16:52

Pia Kjærsgaard (DF):

Ministeren har valgt at stå imellem to stole, og det synes jeg bare ikke særlig meget om. Nu nævner ministeren gartneren. Jeg synes jo selvfølgelig, at det skal omfatte alle i offentlige institutioner. Men hvis jeg f.eks. skal fremhæve et hverv, et job, et arbejde, så er det en sagsbehandler, der måske skal sagsbehandle en families meget alvorlige sag i familieafdelingen. Er det rimeligt, at den her sagsbehandler skal fremstå tydeligt over for den familie med sin egen religiøse overbevisning?

Kl. 16:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:53

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det kan f.eks. være en sagsbehandler, der sidder i jobcenteret og skal vurdere en sag om førtidspension. Det kan have enorm betydning for den enkelte og for den enkeltes familie. Og sådan en kvinde eller mand, der sidder i jobcenteret i dag, må godt bære tørklæde eller have et kors i en halskæde. Det har vi ikke nogen planer om at lave om på.

Kl. 16:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fru Pia Kjærsgaard, det sidste spørgsmål.

Kl. 16:53

Pia Kjærsgaard (DF):

Nu kom ministeren selv ind på det hverv – man kan nævne mange andre – hvor jeg kan forestille mig, at det må være meget, meget hårdt for en familie at skulle stå og argumentere for synspunkter og arbejde sammen med en, der så åbenlyst, på en provokerende måde, synes jeg, viser sit religiøse tilhørsforhold. Det synes jeg altså vitterlig er et meget, meget stort problem.

Jeg er nødt til at få det helt på det rene: Ministeren mener, at der skal lovgives i forhold til dommeren og politimanden, men ikke over for sagsbehandleren og sundhedsplejersken, som efter min mening også har meget magtfulde erhverv. Det vil jeg bare gerne ændre. Og jeg vil bede om, at ministeren på et tidspunkt ændrer holdning og bliver enig med mig.

Kl. 16:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 16:54

Udlændinge- og integrationsministeren (Mattias Tesfaye):

Det har spørgeren selvfølgelig ret til at bede om. Det er klart, at der for sygeplejersker og sundhedspersonale også er nogle hygiejnemæssige hensyn, som nogle gange må trumfe alt, men hvis ikke der er de hygiejnemæssige hensyn og det handler om at fremstå upartisk, så tror jeg, at vi skal fastholde, at der, hvor vi ønsker at offentligt ansatte fremtræder helt ekstraordinært upartisk, skal være der, hvor de f.eks. er dommere, politifolk eller i forsvaret. Vi har i hvert fald ikke nogen interesse i eller ønske om også at udbrede det til folk, der er ansat i f.eks. et jobcenter eller på et plejehjem eller andre steder.

Kl. 16:55

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er slut. Tak til fru Pia Kjærsgaard, og tak til udlændinge- og integrationsministeren.

Så går vi videre. Nu er det til beskæftigelsesministeren, og der er et spørgsmål fra hr. Jens Henrik Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:55

Spm. nr. S 887 (omtrykt)

40) Til beskæftigelsesministeren af:

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) (medspørger: **Bent Bøgsted** (DF)):

I lyset af, at vi som samfund beder vores sundhedspersonale om at arbejde med en øget risiko for at blive smittet med covid-19, er ministeren så indstillet på at sikre, at eventuelle følgeskader af covid-19 for dette personale anerkendes som en arbejdsskade?

Skriftlig begrundelse

Kl. 16:57

Vores sundhedspersonale udsætter sig i dag i mange sammenhænge for en øget risiko for at blive smittet med covid-19. Hvis det skulle give kroniske skader, vil der komme sager om arbejdsskader. Som det er i dag, så skal man kunne bevise, at skaden/smitten er kommet på arbejde. Det kan selvfølgelig aldrig bevises. Derfor bør vi gå ud med et krav om, at det vil blive anerkendt som arbejdsskade, hvis nogen blandt vores sundhedspersonale som i sit arbejde har været udsat for smitterisiko får skader af covid-19. Det vil give en tryghed blandt sundhedspersonalet – og være et godt signal om, at vi anerkender den risiko, som de dagligt udsætter sig for. Sundhedspersonale har de seneste uger udgjort omkring 20 pct. af de bekræftede smittetilfælde i Danmark. Der henvises i øvrigt til Ritzaus artikel af 9. april »Hver femte smittede med corona er sundhedspersonale«.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 16:55

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. I lyset af at vi som samfund beder vores sundhedspersonale om at arbejde med en øget risiko for at blive smittet med covid-19, er ministeren så indstillet på at sikre, at eventuelle følgeskader af covid-19 for dette personale anerkendes som en arbejdsskade?

Kl. 16:55

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for spørgsmålet. Vi skal værne om vores sundhedsmedarbejdere, der hver dag stiller sig op og tager sig af vores syge. Det tror jeg vi alle er helt enige om. De står i frontlinjen i vores fælles kamp mod covid-19, og de skal selvfølgelig have tillid til, at vi tager hånd om dem, hvis de bliver syge.

Jeg ved, at der har været usikkerhed om, hvorvidt covid-19 kan anerkendes som en arbejdsskade. Det kan vi ikke byde de medarbejdere, der er i den her tid yder en helt ekstraordinær indsats. Derfor har det været helt afgørende for mig at få skabt klarhed om reglerne for anerkendelse af de medarbejdere, der desværre bliver syge med covid-19 på arbejde.

Jeg er derfor glad for, at Arbejdstilsynet i dag har udsendt en vejledning om reglerne for vurdering af arbejdsskadesager om sygdom med covid-19. Vejledningen skal sikre, at der er fuldstændig tryghed om, hvordan sundhedsmedarbejdernes sager behandles i arbejdsskadesystemet, hvis de bliver syge med covid-19 på deres arbejde, og at de kan få en erstatning, hvis sygdommen har varige følger.

Jeg kan fortælle, at det nu fremgår helt klart af vejledningen, at man godt kan få anerkendt sygdom med covid-19 som en arbejdsskade. Det må der ikke være tvivl om. Og det gælder alle ansatte, også uden for sundhedssektoren.

Det vil være en konkret vurdering i den enkelte sag, hvor nogle job vil indebære en stærk formodning om, at man er blevet smittet på arbejdet. Det kan f.eks. være ansatte i sundhedsvæsenet, der arbejder på intensivafdelingen og er i direkte kontakt med smittede patienter, men det kan også være andre i sundhedsvæsenet eller f.eks. i plejesektoren. Det er nogle af de ting, som vejledningen beskriver nærmere.

Jeg håber, at vi med vejledningen kan bidrage til, at særlig medarbejdere i sundhedssektoren oplever en større tryghed ved at behandle og pleje syge medborgere, der er smittet med covid-19. Og jeg vil gerne slutte af med at understrege, at jeg i den kommende tid kommer til at følge udviklingen på arbejdsskadeområdet tæt.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jens Henrik Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 16:57

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Tak for det. Det er godt at høre. Det har været diskuteret i mange sammenhænge, hvordan sundhedspersonalet skal bruge værnemidlerne. Der har været en vejledning om, at man skulle bruge værnemidler, hvis man stod over for personer, som var smittede med covid-19, eller som udviste symptomer på det. Hvis der ikke var nogen symptomer, behøvede man ikke at bruge værnemidler. Det har været den enkelte medarbejder, der med sin faglighed skulle vurdere, om det var nødvendigt. Og det har jo naturligvis ført til den store usikkerhed, som ministeren også omtaler, blandt personalet, for man diskuterer jo også, hvor længe før man udviser symptomer, man rent faktisk kan smitte.

Usikkerheden og bekymringen hos personalet bliver så naturligvis ikke mindre, når man nu kan opleve, at f.eks. frisører bliver anbefalet at bruge visir, når de står ansigt til ansigt med kunderne, for de har som udgangspunkt kunder, der ikke vurderes at være smittede, mens vores sundhedspersonale, der skal udføre f.eks. personlig hygiejne, jo nok er lidt tættere på borgeren, end frisøren trods alt kommer. Nu beder vi så vores sundhedspersonale om at udføre deres arbejde og dermed udsætte sig for den smitterisiko, der er ved det.

Derfor er vi også fuldstændig enig med ministeren i, at vi selvfølgelig skal sikre, at der kan anerkendes de arbejdsskader, som der måtte være behov for, og vi er glade for, at man, siden vi stillede det her spørgsmål i fredags, hen over weekenden faktisk har formået at få forhandlet en vejledning og få den ud i dag. Det synes jeg sådan set er rigtig godt gået – og der er vi rigtig glade for, at vi har fået skubbet til det.

I vejledningen er der så stadig væk beskrevet en lang række vurderinger, der skal foretages, før arbejdsskaden kan blive fastslået. Ministeren siger også selv, at det er vigtigt, at det står krystalklart, at man kan anerkende coronavirus som en arbejdsskade, hvis sygdommen skyldes arbejdet. Det, der er selvfølgelig stadig kan give bekymring derude, er så lige præcis det der med, at det er *hvis* det skyldes arbejdet. For hvordan er det så, det bliver dokumenteret?

Noget af det, jeg gerne vil spørge ministeren om for at skabe ro blandt medarbejderne, er nogle konkrete eksempler. Lad os sige, at man nu arbejder i plejen i kommunen. Man kommer hos mange borgere, man kommer på mange plejehjem, og man bruger ikke værnemidler, for der er ikke nogen, der umiddelbart vurderes at være smittet. Hvor meget skal man så kunne dokumentere efterfølgende for at kunne få anerkendt en arbejdsskade i den sammenhæng?

Kl. 16:59

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Ministeren.

Kl. 16:59

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror, at jeg overlader den konkrete sagsbehandling af arbejdsskader til Arbejdsskadestyrelsen. Men det, jeg vil svare hr. Thulesen Dahl, er, at den formodningsregel, som der nu er indsat i vejledningen, jo i virkeligheden er, at hvis man formodes at måtte være blevet smittet som en del af ens arbejde, har man ret – selvfølgelig, hvis man opfylder de andre kriterier om, at det har givet varige mén eller noget, der er værre – til en arbejdsskadeerstatning, og at få det anerkendt som arbejdsskade. Det vil sige, at bevisbyrden så at sige er blevet vendt om.

Det er også derfor, tror jeg, at en række af de organisationer, der har været ude at bede om det her, kalder det for en kæmpesejr – det

skrev FOA – for det skaber meget tryk i hvert fald en lang række af de frontlinjemedarbejdere, der er derude.

Kl. 17:03

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Spørgeren.

Kl. 17:00

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Vi anerkender også, at man med det her et nået et rigtig langt skridt ad vejen. Det, jeg jo sådan set bare efterlyser, er nogle eksempler, der betrykker. Altså, det, der er beskrevet i vejledningen, er jo f.eks., hvis man er på en intensivafdeling, hvor der er covidpatienter – det giver næsten sig selv – og man i øvrigt i anden sammenhæng er inde, hvor der er åbenlys smitte. Så det, jeg egentlig spørger om, er mere, om man, hvis man er ude i den daglige pleje, så også skal dokumentere, at man konkret har været udsat for nogen, der var smittet, og hvor mange. For der har man jo den samme usikkerhed, og det er måske der, hvor man har brugt de færreste hjælpemidler.

Kl. 17:01

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:01

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Uden at jeg skal kunne gå helt ind i det, også af frygt for, at nogle tolker det som en præcedens, fordi jeg tænker et eller andet eksempel: Det er klart – som jeg også selv tolker vejledningen – at hvis du, eksempelvis som sosu-medhjælper, er ude at besøge mange ældre medborgere, hvor man senere finder ud af, at en række af de medborgere har været smittet med covid, og du så en rum tid efter selv får symptomer og efter en test bliver konstateret smittet med covid, så er det, vil jeg sige, formodning nok til, at du er blevet smittet som en del af dit arbejde. Men det er jo klart, at det beror på den konkrete sagsbehandling og oplysning af sagen. Men grundlæggende er vejledningen jo tilrettelagt efter, at en formodning er nok.

Kl. 17:02

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det medspørgeren, hr. Bent Bøgsted, 1 minut.

Kl. 17:02

Bent Bøgsted (DF):

Tak for det, formand. Jeg synes, det er alle tiders, at der kan blive sat gang i at få styr på coronavirus i forhold til arbejdsskader, og det har været tiltrængt i lang tid. Nu står der så i vejledningen, at diagnosen covid-19 er stillet, og at der skal være tale om en påvirkning inden for 5 dage i form af en påviselig smitterisiko på arbejde. Der er så noget, jeg gerne vil vide.

Vi har jo her igennem opstarten haft en hel del eksempler på nogle, der har været på arbejdsmarkedet, og som ikke har kunnet få lov til at blive testet, selv om de havde symptomer. Det sidste eksempel var så en tømrer – den sag kender beskæftigelsesministeren også godt – som døde af det. Det var så ikke sundhedspersonale, men hele det tømrersjak var smittet. Men han døde af det, og han kunne ikke få lov at blive testet, og jeg har også kendskab til folk, der har gået på institutioner, og som ikke har kunnet få lov til at blive testet. Men hvad gør man ved dem? For de har ikke fået stillet en diagnose, så det vil sige, at de ikke er omfattet af de her regler.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Helt kort er jeg også glad for det supplerende spørgsmål, for det er jo rigtigt. Man kan sige, at det i det scenarie, vi står i nu og fremadrettet, hvor vi jo heldigvis ser ud til at have tilstrækkelig med testkapacitet, så er klart, at det vil være en positiv test i forhold til smitte med covid-19, der vil blive lagt til grund. Men det er klart, at det i det bagudrettede, hvor der ikke har været testkapacitet, vil være den lægefaglige vurdering, der har været af symptomer og diagnosticering, der vil blive lagt til grund.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:03

Bent Bøgsted (DF):

Det er meget godt. Det er helt forståeligt, at man vil lægge til grund, hvad der har været, og om man har haft det. Men nu tænker jeg lige nøjagtig på den tømrer, der gik hen og døde, og det er jo lidt for sent for ham. Han kunne ikke få lov at blive testet, og spørgsmålet er bare: Vil ministeren aktivt gå ind og se på, hvad vi har af tilfælde forud for det, at man har kunnet få lov at blive testet, dem, der ikke har fået lov at blive testet, og som alligevel har haft noget, og samle dem op, hvis der er nogle, og se på, hvad der måske er? Nu er der her nævnt en sundhedspersonale, der er død. Er der andre, der også er døde, man måske skulle se på? Var det ikke rimeligt, at de fik noget erstatning til deres familie i den forbindelse?

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:04

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Det er bare for at forstå hr. Bent Bøgsteds spørgsmål: Er det, som der bliver spurgt ind til, at udvide erstatningsrammen, sådan at der også for dem, der måtte være blevet syge eller have mistet livet i forbindelse med covid-19, og som ikke har nået at blive testet, kan være erstatningspuljer? Er det korrekt forstået? (*Bent Bøgsted (DF):* Ja). Det er ikke noget, der har været overvejet i forbindelse med den her vejledning i forhold til arbejdsskadeerstatning. Det er heller ikke noget, vi i regeringen har haft overvejet indtil videre, men som altid kigger vi jo gerne på alle gode forslag fra gode samarbejdspartnere i Folketinget.

Kl. 17:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak. Så er det det sidste spørgsmål fra Jens Henrik Thulesen Dahl. Værsgo.

Kl. 17:05

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF):

Det er jo dejligt at høre, at ministeren altid lytter. Derfor vil jeg egentlig bare afslutte med at spørge, om ministeren så vil bekræfte, at det eksempel, som hr. Bent Bøgsted tog op, vil der blive kigget på.

Så vil jeg også spørge, om ministeren kunne være indstillet på, at der bliver udarbejdet eksempler, som man egentlig kan bruge til at betrygge de medarbejdere, der er rundtomkring, i, at det er det, der skal til for at få anerkendt det her som en arbejdsskade.

Kl. 17:05

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:05

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror umiddelbart, at det eksempel, som hr. Bent Bøgsted var inde på – uden at jeg er meget skarp udi det meget, meget sundhedsfaglige – vel i virkeligheden sådan er inden for patientklagesystemet. Hvis man har været smittet og måske har fået varige mén eller måske endda er pårørende til nogen, der har mistet livet, og man på den måde har en klage over, at systemet ikke har nået at teste en, så er det jo i det regime, hvor erstatninger for arbejdsskader er et andet regime. I det regime har vi jo med den vejledning, der i dag er blevet offentliggjort, i hvert fald udvidet mulighederne for at kunne få erstatning for dem, der arbejder, og som er udsat for at blive smittet med corona, betragteligt.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak, og tak til hr. Jens Henrik Thulesen Dahl.

Så går vi videre til det næste spørgsmål, som også er til beskæftigelsesministeren, og det er stillet af hr. Bent Bøgsted.

Kl. 17:06

Spm. nr. S 910

41) Til beskæftigelsesministeren af:

Bent Bøgsted (DF):

Vil ministeren fremlægge en model for tidligere tilbagetrækning, som statsministeren har lovet, nu, hvor overenskomstforhandlingerne er afsluttet – selv om ministeren har sagt, at det udskydes til efteråret, er der jo ingen grund til ikke at lægge en model frem, hvis regeringen har en model klar, så vi allerede nu kan forholde os til den, og det kan vi sagtens gøre nu, selv om den først skal forhandles på plads i efteråret?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 17:06

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Jeg læser spørgsmålet op: Vil ministeren fremlægge en model for tidligere tilbagetrækning, som statsministeren har lovet, nu, hvor overenskomstforhandlingerne er afsluttet? Selv om ministeren har sagt, at det udskydes til efteråret, er der jo ingen grund til ikke at lægge en model frem, hvis regeringen har en model klar, så vi allerede nu kan forholde os til den. Og det kan vi sagtens gøre nu, selv om den først skal behandles på plads i efteråret.

Kl. 17:07

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:07

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Lige nu er regeringens fulde fokus på hele nationens fælles kamp mod spredningen af corona. Under krisen er det afgørende, at vi holder hånden under vores arbejdsmarked og økonomi, så vi hurtigt kan komme på benene igen, når vi gradvist kan genåbne samfundet. Senest har regeringen sammen med resten af Folketingets partier indgået en aftale om en udvidet hjælpepakke, så vi kan hjælpe endnu flere danske lønmodtagere og virksomheder. Regeringens arbejde er jo selv sagt påvirket af håndteringen af coronakrisen. Det har forsinket mange af de planer, som vi ellers havde lagt for foråret. Men det er vigtigt for mig at understrege, at krisen ikke ændrer på regeringens politiske ambitioner. De nedslidte er ikke blevet mindre nedslidte, og uligheden i levetid er fortsat alt for stor. Der er stadig brug for tidligere pension for dem, som har knoklet gennem et langt arbejdsliv.

Jeg havde set meget frem til, at regeringen kunne præsentere udspillet om en ret til tidlig pension efter overenskomstforhandlingerne her i april og efterfølgende påbegynde de politiske forhandlinger, men det er vigtigt for regeringen, at vi kommer over på den rigtige side af coronakrisen, før vi går i gang. Vi har hele tiden sagt, at vi vil fremlægge en fuldt finansieret model for ret til tidlig pension. Det står vi ved. Men krisen betyder selvfølgelig, at vi skal kunne diskutere finansieringen, når vi kender mere til de økonomiske konsekvenser af corona. Det kan jeg også forstå at Dansk Folkepartis formand er helt enig i. Det har han bl.a. sagt i et interview i Børsen den 18. marts.

Derfor kommer vi heller ikke til at præsentere et udspil om tidlig pension uden også at pege på finansieringen. Så social retfærdighed og økonomisk ansvarlighed går hånd i hånd. Regeringen har ikke ændret sine prioriteringer. Vi kæmper stadig for en ret til tidlig pension, og vi håber på, at et flertal i Folketinget vil bakke os op. Målet er stadig væk, at det kan træde i kraft fra den 1.1.2021. I regeringen ser vi derfor frem til at præsentere modellen, og vi håber, at danskerne og Folketingets partier, navnlig hr. Bent Bøgsteds parti, vil tage godt imod den. Men først handler det om at håndtere coronakrisen og afbøde de menneskelige og økonomiske konsekvenser af den.

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 17:09

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg er helt med på, at vi skal have coronakrisen på plads. Jeg har heller ikke sagt, at vi skal forhandle det på plads her før sommerferien. Ministeren sagde, før overenskomstforhandlingerne gik i gang, at der sådan set var en plan, men på grund af overenskomsterne ville ministeren ikke lægge den frem, før overenskomstforhandlingerne var sluttet. Faktisk på dagen eller dagen efter det blev meddelt, at overenskomstforhandlingerne var sluttet, meddelte ministeren, at vi udskyder den til efteråret. Kan ministeren så ikke forstå, at man begynder at blive mistænksom, i forhold til om ministeren har en model klar? For før overenskomstforhandlingerne gik i gang, har ministeren sagt, at der sådan set var en model klar. Ministeren har også sagt, at finansieringen – de der 3 mia. kr. – også var der. Jeg har selv spurgt ministeren, om de penge så bliver brugt her under coronakrisen. Og der har ministeren sagt, at de penge ikke har noget med de penge at gøre, der bliver brugt under coronakrisen. De er der til den model.

Så er det rigtigt, at vi i Dansk Folkeparti har sagt, at det ikke er sikkert, at vi kan nøjes med 3 mia. kr. Jeg ved, at hr. Kristian Thulesen Dahl har sagt, at det kan være, at det er 6 mia. kr., vi skal bruge til den. Det er vi også villige til at forhandle om. Men man bliver lidt bekymret, når ministeren før overenskomstforhandlingerne siger: Vi har sådan set en model klar. Det har statsministeren også sagt, nemlig at det har vi på plads. Det store valglofte fra statsministeren er netop tidligere tilbagetrækning 3 år før tiden. Så er det, man begynder at spekulere på, om det er en dårlig undskyldning, i forhold til at man bruger coronakrisen til at skubbe det til efteråret i stedet for at sige, at vi sådan set har en model klar. I kan godt få den at se. Vi behøver ikke at forhandle nu og her. Men vi vil godt se den model, så vi så småt kan begynde at snakke om det. Og så kunne vi forhandle den på plads til efteråret. Det ville være fuldt forståeligt for Dansk Folkeparti. Men nu bliver den først lagt frem ud i efteråret, så vi ikke har noget at forholde os til før i efteråret. Derfor begynder vi at blive mistænksomme, altså om regeringen i det hele taget kan fremlægge en model, der er brugbar.

Kl. 17:11

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:11

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg tror, at jeg først og fremmest vil sige, at jeg nu har haft det indtryk hele vejen igennem, at hr. Bent Bøgstedts parti har været mistænksomme, i forhold til om vi ville og kunne løfte den her opgave. Det er jo derfor, at man har haft en tæller på sin hjemmeside mere eller mindre siden folketingsvalget. (*Bent Bøgsted (DF)*: Den tæller stadig væk). Og det er kun fint, for for hver dag den tæller på Dansk Folkepartis hjemmeside, bliver jeg jo betrygget og bekræftet i, at Dansk Folkeparti sådan set deler regeringens ambition om, at vi skal skabe en tidlig pension for dem, der har haft lange og hårde arbejdsliv.

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 17:11

Bent Bøgsted (DF):

Jamen der er ikke nogen tvivl om, at vi går ind i forhandlingerne, når vi bliver inviteret til forhandlinger om det, og vi er også klar til at se på en model. Men vi bliver bare mistænksomme, når det bliver skubbet og skubbet. Det er et kæmpestort valgløfte. Det var vist det allerstørste valgløfte, som statsministeren, fru Mette Frederiksen, kom med under valgkampen, altså den her tidligere tilbagetrækning. Så skubber man den. Først på grund af overenskomstforhandlingerne. Da overenskomstforhandlingerne er færdige – faktisk på dagen – skubber man den til efteråret. Og så spekulerer vi på, om der i det hele taget kommer en model, der er brugbar, på den her side af den 1. januar. Det kan vi ikke finde ud af.

Kl. 17:12

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:12

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil ikke lægge skjul på over for hr. Bent Bøgsted, hvis samarbejde jeg sætter utrolig stor pris på, at både jeg og resten af regeringen har brugt utrolig mange kræfter på netop også at vise det for resten af Folketinget – navnlig andre partier, for det gælder ikke så meget hr. Bent Bøgsted og hans parti, men andre partier, som sagde, at det var helt umuligt at skabe en egentlig ret til tidlig pension. Vi har glædet os rigtig meget til at fremlægge det, vi er nået frem til. Jeg vil korrigere hr. Bent Bøgsted og sige, at vi ikke er helt færdige med modellen, for det sidste arbejde, vi manglede, blev forstyrret af coronakrisen, der brød ud i marts. Det er selvfølgelig så også en af forklaringerne på, hvorfor vi ikke lige i dag er helt klar til at lægge den model frem for hr. Bent Bøgsted, som han beder om. Og der kommer til at blive fremlagt en model, og når vi har fremlagt modellen, vil der også være politiske forhandlinger, og vi håber jo meget, at de politiske forhandlinger selvfølgelig også vil føre til, at et flertal i Folketinget vil bakke op om, at vi skaber en mere retfærdig og værdig ret for folk med mange år på arbejdsmarkedet til at kunne trække sig tilbage på en ordentlig måde.

Kl. 17:13

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det spørgeren.

Bent Bøgsted (DF):

I Dansk Folkeparti ser vi også frem til at se den model, men vi bliver bare bekymret for, om ministeren har lovet mere, end ministeren kan holde, netop fordi der hele tiden bliver sagt, at den sådan set var klar, før overenskomstforhandlingerne gik i gang, men man venter med at lægge den frem, til overenskomstforhandlingerne er sluttet. Da de er sluttet, skubber man det til efteråret. Så bliver vi bekymret, for vi ved godt, at det er en vanskelig opgave. Vi ved godt, at det er meget svært at finde ud af, hvem der skal være omfattet af det, for det er mange flere, end ministeren måske havde regnet med – altså som selv regner med, at de bliver omfattet af den her ordning. Det har vi ikke overblik over, og det er derfor, vi med spænding ser frem til, hvad ministeren så vil lægge frem. Men jeg kan forstå på ministeren, at det først bliver til efteråret.

Kl. 17:14

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak. Ministeren.

Kl. 17:14

Beskæftigelsesministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg vil sige, at jeg ikke vil udelukke, at vi kan lægge modellen frem før. Det hele afhænger af – og det var også det, jeg prøvede at sige i mine indledende bemærkninger – hvordan det går med den sundhedskrise, vi befinder os i lige nu. Det andet er, at jeg gerne vil anerkende noget, for jeg ved nemlig, at Dansk Folkeparti – allerede tilbage da man lavede velfærdsforliget og senere hen – også har kredset om at skabe en mere differentieret måde for folk at trække sig tilbage på, altså folk, der har lange arbejdsliv, og som bliver nedslidte osv. Så jeg ved udmærket, at Dansk Folkeparti med de ønsker, man har haft, også har syntes, at det var svært. Det har også været svært, og det er ikke en let øvelse. Men jeg vil til gengæld betrygge hr. Bøgsted i, at vi i regeringen føler os fortrøstningsfulde, fordi vi mener at have fundet en god model for, hvordan den opgave kan løses. Det er derfor, at vi også glæder os rigtig meget til at præsentere den, og rigtig, rigtig meget til at forhandle den sammen med Dansk Folkeparti.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til beskæftigelsesministeren og hr. Bent Bøgsted. (*Bent Bøgsted (DF)*: Ja tak, og de andre ministre må ikke klappe her i salen).

Det næste spørgsmål er til kirkeministeren, og det er stillet af fru Marie Karup.

Kl. 17:15

Spm. nr. S 889

42) Til kirkeministeren af:

Marie Krarup (DF):

Mener ministeren ikke, at kirken har væsentlig betydning for et stort flertal af danskernes åndelige liv og livsmod, og hvad har ministeren præcis gjort for at sørge for, at kirken kan være tidligt med i åbnings-tiltagene efter coronaepidemien?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo.

Kl. 17:15

Marie Krarup (DF):

Mener ministeren ikke, at kirken har væsentlig betydning for et stort flertal af danskernes åndelige liv og livsmod, og hvad har ministeren præcis gjort for at sørge for, at kirken kan være tidligt med i åbnings-tiltagene efter coronaepidemien?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:15

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Jeg og regeringen mener bestemt, at kirken er vigtig for mange danskernes åndelige liv og livsmod, måske endda endnu flere end før den her krise vil tilskrive den det, for den er blevet søgt af mange, og kirkens budskab har netop vist sig at kunne være en trøst i en tid, som er svær for rigtig mange. Jeg glæder mig derfor også over, at kirkelivet bestemt ikke har været lukket, selv om vi i denne tid ikke har kunnet mødes fysisk til gudstjeneste i kirkerne, som vi plejer.

Folkekirken og også mange andre trossamfund uden for folkekirken har handlet meget ansvarligt og hurtigt under den aktuelle coronaepidemi og har derfor fra begyndelsen holdt deres bygninger og lokaler lukket for offentligheden på lige fod med andre offentlige kultur- og fritidsinstitutioner og store dele af Danmark i øvrigt.

Lukningen af de fysiske kirker har heldigvis ikke betydet, at folkekirken er holdt op med at være kirke, snarere tværtimod. Folkekirken har i stedet fundet nye måder at være kirke på. Mange præster har med stor opfindsomhed brugt de nye digitale muligheder for at udbrede det kristne budskab, og det har givet anledning til glæde og trøst rigtig mange steder. Nu er der taget hul på en gradvis og forsigtig kontrolleret åbning af samfundet. Det er vi rigtig mange der glæder os over og glæder os til, men det er klart, at det selvfølgelig er de sundhedsfaglige anbefalinger, som sætter de overordnede rammer. Det er også klart, at alt ikke kan åbnes på en gang.

Folkekirken har selv meget klart udtrykt ønske om at stå solidarisk med resten af samfundet, således at åbningen af folkekirken for offentligheden skal ske samtidig og i takt med resten af samfundet. Det ønske har jeg og regeringen lyttet til, men samtidig er jeg som kirkeminister selvfølgelig indstillet på at medvirke til, at kirkerne åbnes, så snart det er sundhedsmæssigt forsvarligt, og i takt med at det øvrige samfund åbnes. Det arbejde har vi foran os. Det er noget, der bliver forberedt i dialog med folkekirken. Det vil selvfølgelig også blive forberedt i dialog med spørgeren.

Kl. 17:17

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Fru Marie Krarup.

Kl. 17:17

Marie Krarup (DF):

Jeg skal jo sige tak for svaret, og jeg er også høflig nok til at gøre det, men det var desværre ikke et svar, synes jeg, for jeg får ikke at vide, hvad ministeren præcis har gjort, for at kirken kan været tidligt med i åbningstiltagende efter coronaepidemien. Det virker jo ikke, som om ministeren synes, det er vigtigt. Det synes jeg jo at det er.

Det er rigtig fint, at vi har haft alle de digitale ting i coronanedlukningsperioden, men det er jo slet ikke nok, især ikke når man ser, at det rent faktisk har været muligt at gennemføre nogle fysiske møder. Man har faktisk fået lov til at gå ned og købe ind i Bilka og Superbrugsen, og hvor man ellers færdes. Og nu har man fået åbnet for massører, tatovører og frisører og mange flere. Men folkekirken har man stadig ikke haft mulighed for at åbne.

Man har dog mulighed for at holde begravelser, og jeg synes, det er rigtig, rigtig fint, at man har det, med nogle regler om, at der, så vidt jeg husker, skal være 4 m² pr. person. Så det afhænger af kirkens størrelse, hvor mange der kan være til stede. Derfor er det bare meget svært for mig at forstå, at man så ikke også med de samme bestemmelser har mulighed for at gennemføre en måske forkortet variation af en gudstjeneste. Det var også fuldstændig uforståeligt for mig, at man ikke i påsken kunne bruge de samme bestemmelser

som ved begravelser til at gennemføre nogle forkortede påskeandagter eller påskegudstjenester.

Der var et kort øjeblik, hvor kirkeministeren kom os, der ønskede at kunne gå i kirke, i møde. Det varede desværre ikke mange timer, så var det vindue af muligheder lukket igen, og ministeren syntes igen, at man slet ikke skulle åbne. Så det virker jo, som om ministeren ikke har interesse i det her område, og at det mere er nogle tomme ord, der kommer, når det bliver påstået, at ministeren ønsker, at også kirken skal åbne.

Kl. 17:19

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:20

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Der er jo forskellige sundhedsfaglige overvejelser, der gør sig gældende i alt det, vi gør i forhold til kirken. Det er fuldstændig korrekt, som spørgeren gengiver, at der er lavet nogle bestemmelser, som muliggør, at man fra starten har kunnet foretage dåb og vielser, og så er der de udvidede bestemmelser for bisættelser og begravelser.

Men i forhold til en mere generel åbning er der i hvert fald to sundhedsfaglige betragtninger, jeg gerne vil trække frem. Den ene er bekymringen for, om ikke netop en genåbning af kirken i særdeleshed vil blive attraktiv for nogle af de grupper, vi anser for særlig sårbare. Den anden er at tage hensyn til det samlede billede i det større samfundsperspektiv, for jo flere der argumenterer for, at man kan åbne, jo større bliver samfundsaktiviteten.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 17:20

Marie Krarup (DF):

Der er jo altså nogle, der mener, at det her er vigtigt. Det er sjovt nok dem, der går i kirke. Det er sjovt nok ikke så meget præsterne og biskopperne. Der er i hvert fald rigtig mange, der har været ude at sige, at de sagtens kan leve med, at vi har lukket dem. De har svært ved at turde tage et ansvar for at åbne dem. Men der har været rigtig mange fra menighederne, herunder mig selv, der har ønsket at få dem åbnet. Og jeg synes, at ministeren burde understøtte det ønske, når man nu kan se, at det godt kan lade sig gøre på en ansvarlig måde, f.eks. for tatovører, frisører og massører. Det kan endda også lade sig gøre ved bisættelser og begravelser, hvorfor kan man så ikke også holde forkortede gudstjenester under skærpede coronaforhold?

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:21

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Jeg ved selvfølgelig ikke, hvilke præster og biskopper spørgeren har kontakt til, men jeg kan i hvert fald fortælle, at jeg også har hørt – både fra præster og biskopper – et ønske om at få åbnet kirken. Det var jo netop det, der før påske gav anledning til regeringens overvejelser om at gøre det, men det var også det, der gav anledning til, at kirken samlet meldte tilbage, at man ønskede at følge samfundet generelt. Der er det jo bare vigtigt ikke at sætte lighedstegn mellem eller sammenligne det at gå i butikker og det at gå i kirke, men netop kigge på den samlede samfundsaktivitet og dermed blive ved med at understøtte det, ved at man, så længe kirken fysisk er lukket, er kirke på andre måder.

Kl. 17:22

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 17:22

Marie Krarup (DF):

Men jeg synes ikke, det giver mening, at man ikke må sammenligne det. Selvfølgelig må man da sammenligne det. Og det virker da fuldstændig grotesk, når en kirkeminister indirekte siger, at det er vigtigere at gå til tatovør og gå i Føtex, end det er at gå i kirke. Det synes jeg er et virkelig dårligt signal at sende. Når man er kirkeminister, burde man have en interesse i at holde hånden under den institution, som jo betyder så ekstremt meget for en meget, meget stor del af den danske befolkning.

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:22

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Når jeg siger, at man ikke kan sammenligne det en til en, er det jo netop, fordi alle aktiviteter skal måles i forhold til den generelle samfundsaktivitet. Og så vil jeg sige, at uanset hvilken minister man er, skal man jo rette sig efter det, der er ønsket af et flertal i Folketinget, og det var i hvert fald min opfattelse, at der var en stor bekymring for de liberale erhverv, også fra spørgerens eget parti, og at det var det, der gav anledning til, at den første genåbning kom til at handle om dem. Men jeg håber bestemt, at kirken og dermed vores åndsliv og vores mulighed for at være sammen som mennesker kommer med i den kommende fase, som vi jo skal forhandle om sammen.

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Tak for det. Tak til fru Marie Krarup.

Den næste spørger er hr. Morten Messerschmidt, der skal stille spørgsmål til kirkeministeren.

Kl. 17:23

Spm. nr. S 893

43) Til kirkeministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvorfor har hverken ministeren eller nogen anden af regeringens ministre fordømt hærværket på Vejleå Kirke i Ishøj, hvor der natten til påskesøndag på henholdsvis arabisk og dansk blev skrevet »vi overtager Danmark«?

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Hvorfor har hverken ministeren eller nogen anden af regeringens ministre fordømt hærværket på Vejleå Kirke i Ishøj, hvor der natten til påskesøndag på henholdsvis arabisk og dansk blev skrevet »vi overtager Danmark«?

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Det er jeg også utrolig glad for at spørgeren giver mig en anledning til at gøre. Når det ikke er sket, er det udelukkende, fordi min opmærksomhed har været rettet hundrede procent mod de coronaplanner, som den forrige spørger fra samme parti som den nuværende spørger netop også har lagt stor energi og engagement i. Men jeg vil gerne understrege, at hærværk imod folkekirkens kirkebygninger eller imod andre trossamfunds religiøse bygninger er helt og aldeles uacceptabelt.

Det sker desværre en gang imellem på vores kirkegårde og gravpladser, og det rammer de pårørende ekstremt hårdt, men er også ud fra et samfundsperspektiv fuldstændig uacceptabelt. Derfor er jeg også glad for, at politiet hver gang tager det meget alvorligt, når sådanne hærværkssager desværre indimellem finder sted. Det er politiets opgave at efterforske sagerne, og som man kan læse i dagspressen, gik politiet også med det samme i gang med at efterforske det pågældende hærværk ved Vejleå Kirke i Ishøj. Det er jeg meget tilfreds med, og jeg håber, at det ikke sker igen.

Kl. 17:24

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 17:24

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg anerkender fuldstændig, at det har været en enormt travl tid, og jeg ved jo, at ministeren også i sin kapacitet af kulturminister været meget optaget af at lave hjælpepakker osv. Derfor kan jeg godt forstå, at det kan være en svips, at man så ikke lige får kommenteret på de her grumme hærværk. Det, der bare er underligt, er, at når jeg så går ind og ser på ministerens facebookside eller pressemeddelelser eller i øvrigt søger på Infomedia, hvor man kan finde alle artikler i danske medier, så er der et mønster.

For desværre er hærværket i Vejleå Kirke jo ikke et enkeltstående tilfælde. Den 2. januar var der hærværk mod Faaborg Kirke, den 7. januar var der hærværk mod Ulfborg Kirke, den 1. april – og det var desværre ikke en aprilsnar – var der hærværk mod Enslev Kirke ved Randers, og ikke i et eneste af tilfældene kan jeg se, at kirkeministeren har været ude at fordømme det eller omtale det. Altså, det er jo, længe før coronaen optog ministerens tid, så hvilke undskyldninger har hun for, at hun heller ikke her har været ude at fordømme det? Har hun ringet til menighedsrådsformanden eller pressen og udtrykt sin sympati og opbakning? Hvad har ministeren gjort i de tilfælde, hvor der altså er foregået hærværk mod danske kirker i den tid, hun har været minister?

Kl. 17:26

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:26

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Noget af det, som regeringen har været meget optaget af, er jo den voksende antisemitisme, som godt nok ikke er rettet mod folkekirker, men mod andre religiøse samfund. Det er der, jeg har haft en stor del af min opmærksomhed, altså på, hvordan vi generelt, men også med særlig fokus på den her antisemitisme, kan være med til at forhindre den her slags hærværk, som jo virkelig er krænkende. Jeg vil gerne sige, at den liste over kirker, som spørgeren læste op af nu, giver mig anledning til at sige, at jeg i mit presseklip simpelt hen bliver nødt til at bede om en særlig fokus på det her, så jeg kan følge med i, hvad der sker rundtomkring i landet. For at der er sket

så mange hærværk, giver jo kun anledning til, at vi må sætte ekstra ind over for det.

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 17:27

Morten Messerschmidt (DF):

Det er rigtigt, at regeringen er opmærksom på hærværk, der foregår andre steder – ministeren nævner antisemitisme – og det er jo godt. Alt hærværk skal fordømmes, og selvfølgelig især når det foregår imod religiøse grupperinger. Jeg kan se, at fru Mette Frederiksen, allerede inden hun blev statsminister, på Facebook var ude at fordømme hærværk mod et asylcenter på Djursland, og i november, hvor hun var statsminister, fordømte hun et hærværk mod en jødisk gravplads i Randers. Og i januar fordømte hun hærværk mod en moské i København. Men heller ikke hun har været ude at fordømme hærværk mod kirker, så man kan sige, at her er kulturministeren jo fuldstændig i sync med sin statsminister. Kan kulturministeren godt se, at det her kunne give et indtryk af, at man er fuldstændig ligeglad med den danske folkekirke?

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:27

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Det mener jeg trods alt ikke man kan udlede. Jeg tror, at man kan udlede af det, at det her skal vi have et fælles fokus på, og jeg vil i virkeligheden gerne invitere spørgeren og spørgerens parti til, at vi finder ud af, hvordan vi kan støtte folkekirkerne i at håndtere den her slags hændelser, fordi det er så stor en krænkelse, i særdeleshed for de pårørende, men også for samfundet som helhed.

Kl. 17:28

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Spørgeren.

Kl. 17:28

Morten Messerschmidt (DF):

Jeg tror, at hvis det var mig, der var kulturminister, så ville jeg simpelt hen ringe til de pågældende menighedsrådsformand og præster og udtrykke min sympati og opbakning, sådan at folk derude vidste, at ministeren stod bag dem. Det må være dejligt, hvis man driver en moské eller en jødisk kirkegård osv., at vide, at regeringen står bag en, og det synes jeg fortjener al ære, for alt hærværk skal selvfølgelig fordømmes.

Men jeg synes simpelt hen, ministeren kryber for let udenom. Det første svar handlede om, at ministeren havde haft for travlt, hvad angår Vejleå Kirke, og man har ikke rigtig nogen forklaring på alle de andre foregående tilfælde. Jeg tror altså ikke, at ministeren kan fortænke nogen i at sidde med en fornemmelse af, at man er mere optaget af at fordømme hærværk, når det handler om jødiske kirkegårde og moskéer, end når det handler om den folkekirke, som hun er sat i verden for at beskytte og værne om.

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Så er det ministeren.

Kl. 17:29

Kirkeministeren (Joy Mogensen):

Men netop derfor inviterer jeg også, når nu spørgeren har gjort sig ulejligheden med at sætte sig ind i – hvad kan man sige – hele dan-

markskortet over hærværk, til, at vi så sammen finder en måde netop at støtte de konkrete menighedsråd i at håndtere det og allerhelst forebygge det og altså at støtte dem, der føler sig ramt af det. For jeg synes, det er en beskæmmende lang liste.

Kl. 17:29

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Tak for det. Tak til hr. Morten Messerschmidt.

Vi fortsætter med spørgsmål til kulturministeren. Jeg kigger lige efter hr. Jan E. Jørgensen, som skulle være spørger. Der har vi hr. Jan E. Jørgensen, der skal stille spørgsmål til kulturministeren, og hans første spørgsmål er spørgsmål 881.

Kl. 17:29

Spm. nr. S 881

44) Til kulturministeren af:

Jan E. Jørgensen (V):

Hvordan vil ministeren hjælpe de kulturelle institutioner, der fortsat mangler hjælp som følge af covid-19, og som falder uden for de allerede vedtagne hjælpepakker?

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Værsgo at læse spørgsmålet højt.

Kl. 17:29

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Spørgsmålet lyder som følger: Hvordan vil ministeren hjælpe de kulturelle institutioner, der fortsat mangler hjælp som følge af covid-19, og som falder uden for de allerede vedtagne hjælpepakker?

Kl. 17:30

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Ministeren.

Kl. 17:30

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det har jo været en hektisk tid, hvor alle har haft rigtig stor opmærksomhed på de aktører, der har brug for en håndsrekning. Tilgangen fra Kulturministeriets og ordførernes side har været først og fremmest at få kulturlivet ind i de generelle ordninger, men derefter også at se på, hvor hullerne i sikkerhedsnettet med de generelle ordninger var for stort og derfor sætte ind med særskilte løsninger dertil. Derfor er jeg også meget tilfreds med, at det i lørdags lykkedes regeringen og et bredt flertal i Folketinget at blive enige om en nødpulje, der simpelt hen skal holde hånden under kulturinstitutioner med driftstilskud fra Kulturministeriet, og som har særlige udfordringer, der ikke fuldt ud opfanges af de generelle hjælpepakker.

Et centralt element i den her nødpulje er lige præcis at hjælpe de institutioner, der er eksisterende, selv om de får støtte fra andre ordninger – det er altså et ekstra tilskud – så de også kommer igennem krisen. Danmark får brug for kunst og kultur, både imens vi er under coronaens indflydelse, men i særdeleshed også på den anden side. Derudover skal puljen også hjælpe kulturinstitutioner, som har driftstilskud fra Kulturministeriet, men som har mistet penge på produktioner, altså har produceret en masse, der så ikke kunne fremvises, og kulturinstitutioner med driftstilskud fra Kulturministeriet og visse kommunale koncert- og kulturhuse og de danske revyer. Dermed mener jeg, at vi har fået opsnappet en stor del af de kulturinstitutioner, som spørgeren måske har i tankerne i sit spørgsmål. Men vi bliver selvfølgelig ved med at kigge på, om der skulle være huller.

Kl. 17:31

Fjerde næstformand (Trine Torp):

Spørgeren.

Kl. 17:31

Kl. 17:34

Jan E. Jørgensen (V):

Tak for det. Den aftale faldt på plads, efter at jeg havde stillet mit spørgsmål, og derfor er det rart i hvert fald lige at få den på plads, for den går jo ind og hjælper noget. Det er vi også glade for. Omvendt må vi også sige, at aftalen jo ikke er blevet sådan, som Venstre havde ønsket den. Der er mange ting i den aftale, vi har vanskeligt ved at forstå.

Lad mig bare stille et enkelt spørgsmål til forståelse af omfanget af kompensationsordningen til arrangører. Konkret drejer det sig om Det Ny Teater, men ikke kun Det Ny Teater, også andre, der f.eks. sætter musicals op, som har et forløb på mere end 4 uger. Kompensationsordningen gør, at hvis man har en forestilling, der løber i 4 uger, som jeg har forstået det, så kan man få støtte, men hvis den løber i mere end 4 uger, så kan man ikke få støtte. Først og fremmest kunne jeg godt tænke mig at høre, hvorfor der er den forskel. Altså, man har vel ikke færre problemer, fordi man har en forestilling, der løber i 6 uger, end man har, hvis man har en forestilling, der løber i 4 uger. Man kunne vel snarere argumentere for, at man havde større problemer, hvis man skulle have billetindtægter ind i 6 uger, end hvis man kun – i citationstegn – skulle have billetindtægter ind i 4 uger. Men hvis man så har en opsætning, der eksempelvis løber i 6 uger, kan man så få støtte efter kompensationsordningen til arrangører for de første 4 uger og så dernæst for de resterende 2 uger fra andre ordninger, eller hvordan skal den del af aftalen forstås?

Kl. 17:33

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:33

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Nu er det jo kulturministeren, du stiller spørgsmål til her, og derfor handlede mit svar også om den nødpulje, som bliver administreret og dermed realiseret under Kulturministeriet. Arrangementspuljen, som spørgeren så bevæger sig ind på nu, ligger joovre i Erhvervsministeriet. Og selv om vi har haft et rigtig tæt samarbejde og der også er blevet forhandlet, hvor både erhvervsministeren og jeg var til stede, så vil jeg stadig væk sige, at det må være erhvervsministeren, der kan svare på de helt specifikke spørgsmål om, hvordan det bliver udmøntet.

I forhold til de puljer, der er på Kulturministeriets område, vil jeg sige, at f.eks. det her særlige fokus på revyer faktisk er Kulturministeriets måde at opfange dem, der har en længerevarende forestilling, på.

Kl. 17:34

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Jan E. Jørgensen, værsgo.

Kl. 17:34

Jan E. Jørgensen (V):

Tak. Så kulturministeren kan ikke svare på, om Den Ny Teater, som jo er et teater, der laver kultur, kan få støtte i de første 4 uger efter arrangementsordningen, eller om de ikke kan. Det bliver jeg da ærlig talt lidt bekymret over at få at vide.

Så lad mig stille et andet spørgsmål: Hvis man har personale på tidsbegrænsede kontrakter – og det er det, der oftest gør sig gældende inden for teaterverdenen – kan man så få dækket de lønudgifter? Anses lønudgifter til hjemsendt personale på tidsbegrænsede uopsigelige kontrakter som en fast udgift, som man kan få dækket, eller anses det ikke for en fast udgift?

Fjerde næstformand (Trine Torp):
Ministeren.

Kl. 17:34

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det Ny Teater har flere af spørgerens partifæller interesseret sig rigtig meget for, og derfor vil man i mine skriftlige svar til dem kunne finde svaret om, at Det Ny Teater er omfattet af, hvad kan man sige, de generelle puljer for lønkomensation og faste udgifter. Og fordi de får driftstilskud fra Kulturministeriet, vil de i kraft af det også kunne søge den her nødpulje, men altså ikke arrangementspuljen, som jeg umiddelbart forstår det. Men bed dine partifæller om at dele de skriftlige svar.

I forhold til faste kontrakter er det også i de skriftlige svar blevet præciseret, at det tæller som fastansættelse. Så det kan altså falde ind under lønkompensationsordningen.

Kl. 17:35

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jan E. Jørgensen for det sidste spørgsmål.

Kl. 17:35

Jan E. Jørgensen (V):

Jamen det lyder godt. Men Det Ny Teaters direktør har jo så henvendt sig til de forskellige hotlines osv. og kan ikke få noget svar. Altså, det svar, han får, er: Det ved vi ikke.

Kan vi så i det mindste få klarlagt her, nu i dag, at hvis jeg fremsender nogle skriftlige helt klare spørgsmål, som han har forsøgt at få besvaret, så får vi et klart svar på, om man kan få støtte efter de forskellige ordninger, eller man ikke kan? For at sige, at de er omfattet af de generelle ordninger, er jo ikke noget svar, når man kommer med nogle konkrete, specifikke spørgsmål til, hvad de generelle ordninger så omfatter.

Kl. 17:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:36

Kulturministeren (Joy Mogensen):

I er meget velkomne til at stille konkrete spørgsmål, men jeg håber også, at den konkrete institution vil henvende sig til den coronahotline, som ja – imens bekendtgørelserne ikke har været fuldt udfærdiget – nogle gange har været nødt til at opfordre til tålmodighed. Og jeg skal være den første til at sige, at jeg godt kan følge, at det er svært at udvise i den her på mange måder ekstraordinære og desperate tid. Men der har været stort fokus på Det Ny Teater og andre institutioner i en lignende situation.

Kl. 17:36

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgsmålet er slut.

Men vi fortsætter med kulturministeren, og spørgeren er Jan E. Jørgensen.

Kl. 17:36

Spm. nr. S 883

45) Til kulturministeren af:

Jan E. Jørgensen (V):

Hvad vil ministeren gøre i forhold til de zoologiske anlæg, hvis forbuddet mod større forsamlinger forlænges ud over den 9. juni?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 17:36

Jan E. Jørgensen (V):

Tak. Det er et spørgsmål, som tiden så har indhentet lidt, men lad os bare tale lidt om det alligevel:

Hvad vil ministeren gøre i forhold til de zoologiske anlæg, hvis forbuddet mod større forsamlinger forlænges ud over den 9. juni?

Kl. 17:37

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:37

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Selv om det måske er et stykke tid siden, at spørgsmålet er blevet stillet, har der jo også i de seneste dage været fokus på, hvornår netop de zoologiske haver og forlystelsesparker og lignende åbner. En del af udmeldingerne bærer præg af en forventning om, at forbuddet mod at forsamles flere end ti personer, som også gælder i en zoologisk have, vil blive ophævet efter den 10. maj. Det er for tidligt på nuværende tidspunkt at sige noget om, hvorvidt det bliver ophævet. Som statsministeren har sagt, gælder forbuddet indtil videre til og med den 10. maj, men deraf følger ikke, at man så nu kan indrette sig i den forventning, at forbuddet herefter bliver ophævet.

Spørgeren angiver så datoen den 9. juni i sit spørgsmål, og indtil da vil der jo så nu være et forbud mod forsamlinger på op til 500 personer. Den 9. juni var tidligere den dato, som de økonomisk kompensationsordninger var sat til at udløbe, men der er jo så nu opnået en bred politisk enighed om, at de generelle kompensationsordninger forlænges med 1 måned, så de nu løber frem til og med den 8. juli 2020.

De zoologiske anlæg er omfattet af regeringens generelle hjælpepakker, men dertil er der også blevet etableret en særordning for de zoologiske anlæg i forhold til kompensation for faste udgifter, idet de – ud over de normale faste udgifter og de særlige faste udgifter til dyrehold – også dermed kan få dækket lønudgifter til det personale, som jo alt andet lige er meget kritisk i forhold til dyrehold. Dertil har de zoologiske anlæg også, i det omfang de modtager driftstilskud fra Kulturministeriet, nu fået mulighed for at søge den nødpulje, som jeg omtalte under det forrige spørgsmål, og som netop er for nødlidende kulturinstitutioner, der har udtømt alle andre muligheder. Derfor er det min opfattelse, at der er blevet gjort ganske meget for at spænde et sikkerhedsnet ud under de zoologiske anlæg, og det ser jeg frem til at udmønte sammen med spørgerens parti.

Kl. 17:39

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 17:39

Jan E. Jørgensen (V):

Tak. Nu bliver jeg faktisk en lille smule provokeret, for nu får jeg at vide, at det ikke er afklaret, om de zoologiske anlæg kan åbne fra den 11. maj. Det kan de måske, det kan de måske ikke. Men hvis man går ind på Zoologisk Haves hjemmeside, kan man se, at Zoo åbner, ikke den 11. maj, men den 1. maj, altså på arbejdernes internationale kampdag. Fredag den 1. maj kl. 9.00 slår Zoologisk Have dørene op, og det gør de, fordi de har fået tilladelse til det fra Rigspolitiet, og så fortæller kulturministeren mig nu, at det ikke er sikkert, at Zoologisk Have kan åbne den 11. maj.

Så bliver jeg altså lidt i tvivl om, hvad det er, jeg skal rette mig efter. Altså, skal man rette sig efter de ting, som kulturministeren står og siger lige nu, eller skal man rette sig efter de oplysninger, som Zoologisk Have har fået fra Rigspolitiet? Og så kan jeg jo godt regne ud, at hvis jeg stiller yderligere spørgsmål, så får jeg

lige så intetsigende svar, for når ministeren ikke har styr på en så grundlæggende præmis, bliver jeg ærlig talt lidt bekymret.

Kl. 17:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:40

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det her om, hvornår hvilke konkrete institutioner åbner, er jo et rigtig svært spørgsmål. Nyheden fra Zoologisk Have om, at de åbner den 1. maj, opfatter jeg har været ud fra en vurdering af, at de kunne agere anderledes inden for gældende retningslinjer. Men det, som mit svar baserer sig på, er, at det er noget, som bliver overvejet lige nu i regeringen, altså i forhold til om det så også er sundhedsmæssigt forsvarligt.

Kl. 17:40

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Jan E. Jørgensen.

Kl. 17:40

Jan E. Jørgensen (V):

Jamen jeg spørger ikke om nogen overordnet linje. Altså, jeg spørger helt konkret til zoologiske anlæg, og så går jeg da ud fra, at ministeren bliver klædt på af sine embedsmænd til at svare på, hvad situationen er for de zoologiske anlæg. Og jeg stillede spørgsmålet, før de her nye retningslinjer kom; så det er jo grunden til, at jeg stillede mit spørgsmål. Men nu er der så kommet en ny situation, hvor det også kunne være enormt interessant at få at vide, hvad eksempelvis den nedgang i besøgstallet, som jo vil komme, fordi restauranterne ikke har fået lov til at åbne, betyder – kan de zoologiske haver så eksempelvis få støtte til det? Men jeg ved ikke rigtig, om jeg har nogen forventninger om at få et svar.

Kl. 17:41

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Ministeren, værsgo.

Kl. 17:41

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Du kan få det svar, at kulturministeren og regeringen arbejder på at få genåbnet Danmark så hurtigt som muligt, når det er sundhedsmæssigt forsvarligt, og det gælder selvfølgelig også de zoologiske anlæg. I forhold til dit konkrete spørgsmål om cafédrift og andet bliver jeg nok nødt til at opfordre til et skriftligt spørgsmål, så jeg kan svare skriftligt på det.

Men her og nu handlede det overordnede spørgsmål jo om, hvorvidt vi havde gjort noget for at hjælpe de zoologiske anlæg, og jeg har prøvet at redegøre for, hvordan jeg synes vi har gjort i et stort omfang.

Kl. 17:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Man skal passe lidt på med direkte tiltale i Folketingssalen.

Hr. Jan E. Jørgensen for det sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 17:42

Jan E. Jørgensen (V):

Altså, jeg er ærlig talt lidt ærgerlig over det, ministeren kommer med. Vi havde faktisk glædet os til, at de her § 20-spørgsmål kunne komme i gang igen, og så ærgrer det mig altså, må jeg sige, at ministeren har gjort så lidt for at sætte sig ind i situationen. Altså, det er jo mange arbejdspladser, vi taler om, og det er mange penge, vi taler om. Zoologisk Have bløder – der kommer ikke nogen turister osv. – og så får vi nogle svar, som tyder på, at ministeren ikke aner,

hvad situationen er for de zoologiske haver, med hensyn til om de må åbne eller ikke må åbne.

Kl. 17:42

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 17:42

Kulturministeren (Joy Mogensen):

De zoologiske haver og den nødpulje, der blev etableret specifikt til dem, var jo faktisk den allerførste aftale, der blev lavetovre i Kulturministeriet. Så på den måde har de været oppe som en del af kulturlivet, der havde brug for en særlig indsats helt fra første færd, og på den måde følger vi dem videre. Det her med, hvornår institutioner må åbne, er noget, der bliver koordineret ud fra et sundhedsmæssigt hensyn, og der prøver vi selvfølgelig at formidle de mange ønsker, men beslutningerne – og det håber jeg også at spørgeren er enig i – bliver taget ud fra et samlet samfundsmæssigt perspektiv.

Kl. 17:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak til hr. Jan E. Jørgensen. Spørgsmålet er slut.

Det næste spørgsmål er fortsat til kulturministeren, men nu er det hr. Morten Messerschmidt som spørger.

Kl. 17:43

Spm. nr. S 892

46) Til kulturministeren af:

Morten Messerschmidt (DF):

Hvad er ministerens budskab til de mange revyer, teatre, museer og musikfestivaler, som ikke er omfattet af de eksisterende hjælpepakker og derfor står til at miste millioner og i flere tilfælde risikerer konkurser – med stor skade for dansk kulturliv til følge?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo, hr. Morten Messerschmidt, for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 17:43

Morten Messerschmidt (DF):

Tak, formand. Spørgsmålet lyder: Hvad er ministerens budskab til de mange revyer, teatre, museer og musikfestivaler, som ikke er omfattet af de eksisterende hjælpepakker og derfor står til at miste millioner og i flere tilfælde risikerer konkurser – med stor skade for dansk kulturliv til følge?

Kl. 17:43

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:43

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Regeringen og Folketingets partier kunne i weekenden præsentere to aftaler, som er med til lige præcis at hjælpe de danske revyer, teatre, museer og musikfestivaler, der tidligere ikke i tilstrækkeligt omfang har været omfattet af hjælpepakkerne. Jeg har i svaret på spørgsmålet fra hr. Jan E. Jørgensen tidligere, lige før, forklaret om nødpuljen til nødlidende teatre, revyer og museer. Men den anden aftale er jo også en udvidelse af kompensationsordningen for arrangører af f.eks. koncerter og festivaler, der ligger under Erhvervsministeriet.

Med den udvidelse kompenseres arrangører af arrangementer med flere end 350 deltagere, ligesom ordningen nu også inkluderer arrangører, uanset størrelsen af deres offentlige tilskud, samt arrangementer, som finder sted flere gange i en periode på op til 4 uger. Dertil kommer, at revyer – hvis forestillinger løber over en endnu længere periode, men stadig væk mindre end 6 måneder, og har

plads til mere end 100 tilskuere – faktisk får en helt særlig pulje målrettet lige præcis dem, administreret af Kulturministeriet.

Jeg mener, at disse aftaler tilsammen er med til at sikre, at en række af de her særlig nødlidende teatre, museer og revyer nu kan få yderligere kompensation for at sikre, at de som de veldrevne kulturinstitutioner, de er, bliver ved med fortsat at være her, og også at de mange arrangører af festivaler og andre større arrangementer kan få kontant kompensation, selv om deres aktiviteter nu desværre er aflyst.

Kl. 17:45

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Morten Messerschmidt.

Kl. 17:45

Morten Messerschmidt (DF):

Tak for svaret, men der er stadig væk i hvert fald to store ubesvarede spørgsmål. Selve hjælpepakkerne har vi i Dansk Folkeparti jo været med til at forhandle og er glade for, men der er to ting, som vi stadig venter ministerens svar på. Det er for det første i forhold til de private musicalproducenter, som man også i medierne kan se ikke føler sig dækket af det her. Der har vi brug for et fuldstændig knivskarpt svar fra kulturministeren på, om de er omfattet, eller om de ikke er omfattet.

Så er det for det andet i forhold til revyerne, som ministeren nævner. Bl.a. er der jo Dragsholmrevyen, som ikke kan have 100 mennesker i salen og derfor ikke er omfattet. Hvad forestiller ministeren sig i den forbindelse – skal de dø, eller kommer der en særlig hjælpepakke?

Så må jeg sige – nu ved jeg jo ikke, hvor meget kulturministeren taler med Revydanmark; der går flere rygter om, hvilket syn Kulturministeriet har på Revydanmark, men det må kulturministeren jo selv svare på – at hvis kulturministeren taler med Revydanmark, vil hun jo vide, at der er en enorm rådvildhed. For det er jo fint nok at have fået hjælpepakkerne, men den uklarhed, der er, i forhold til hvornår man må spille og under hvilke betingelser, om publikum skal sidde med 2 m imellem sig, og om man må fylde salen op eller fylde den halvt op eller fylde den en fjerdedel op.

Alle de spørgsmål gør jo, at man ikke kan komme i gang, og selv om man ikke har været i revybranchen – det har hverken ministeren, mig bekendt, eller undertegnede – kræver det ikke så meget indlevelse at se, at en forestilling, som Cirkusrevyen eller Sønderborg Sommer Revy eller selv mindre revyer, er noget, der kræver forberedelse. Man skal have skrevet tekster, man skal have skrevet musik, man skal lavet koreografi osv. osv. Der sidder simpelt hen nogle folk derude, der råber på svar fra kulturministeren på, om de skal spille, eller om de ikke skal spille. Og hvis de ikke kan spille, kan de så godt få kompensation fra den ordning, som kulturministeren og Dansk Folkeparti og andre partier har været med til at lave?

Jeg håber, at ministeren vil give svar på nogle af de spørgsmål her i dag, for man venter derude.

Kl. 17:47

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:47

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg kan til fulde forstå utålmodigheden i forhold til at få at vide, præcis hvordan forskellige kulturarrangementer så eventuelt kan løbe af stablen hen over sommeren eller senere hen. Hvordan de retningslinjer bliver udfærdiget kan jeg ikke redegøre for nu, for det er jo noget, der bliver planlagt og koordineret i forhold til de sundhedstal, som følges nøje i Sundheds- og Ældreministeriet.

Men jeg kan sige, at synet på revyer fra kulturministerens side i hvert fald er både stort og hjertevarmt, og det er jo også det, der netop giver sig udtryk i, at de har fået en helt særlig pulje.

Kl. 17:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Morten Messerschmidt, værsgo.

Kl. 17:48

Morten Messerschmidt (DF):

Det håber jeg da at ministeren viderebringer til sin rådgiver. Altså, vi ved, at der er en kvart million gæster hvert år, som besøger de danske revyer, og vi ved, at der i øjeblikket ikke er nogen revyer, hvor de reelt ved, om de kan spille. Jeg forstår sagtens, at ministeren ikke kan sige, at den dag kan man spille fra, men jeg håber også, at ministeren forstår, at der er et behov for at vide, om det bliver muligt at holde præmiere den 7. maj, som det var planlagt i Odenserevyen – det gør det nok ikke – om det er muligt den 1. juni eller den 1. juli. Eller man kan bare sige, at det ikke kommer til at ske i år, så de ved, hvad de har at rette sig efter, og ikke laver alle de her planlægninger.

Kl. 17:48

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 17:48

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det, som jeg rådgiver de forskellige kulturinstitutioner til lige nu, er i virkeligheden at prøve at lave flere forskellige scenarier, sådan at man er klar det øjeblik, det er anset for sundhedsmæssigt forsvarligt at åbne op.

Men i mellemtiden arbejder vi jo i Kulturministeriet netop på at få udfærdiget den her nødpulje til revyer og andre længerevarende turneringer og forestillinger, og det synes jeg også spørgeren fortjener et svar på, nemlig f.eks. turnerende musicals, som ligesom stadig væk står i et limbo. Der skal vi jo i samarbejde med Erhvervsministeriet få lavet bekendtgørelserne, sådan at de ved, præcis hvor de skal henvende sig.

Kl. 17:49

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Morten Messerschmidt for det sidste spørgsmål.

Kl. 17:49

Morten Messerschmidt (DF):

Ja, vi taler – tror jeg – om en halv million danskere, der hvert år går ind og ser musicals, og jeg synes ærligt talt, det er bedrøvende, hvis ministeren stadig væk ikke kan komme med et svar og siger, at de befinder sig i et limbo. Altså, det her er ikke bare folks levebrød, det er også rigtig mange menneskers kulturoplevelse, som ministeren så synes befinder sig i et limbo.

Så det vil jeg opfordre til at man får løst, men også at få ringet rundt til revyinstruktørerne og dem, der driver det derude. Jeg ved jo ikke, om ministeren har talt med nogle af dem, som driver de danske revyer – det er jo ikke en kæmpe mængde mennesker – giv dem da lige en opringning, så de føler, at kulturministeren er der. Nu hørte vi tidligere, at kirkeministeren ikke er der for kirkerne. Så ville det jo være skønt, hvis kulturministeren var der for revyerne.

Kl. 17:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:50

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Med hensyn til min egen ageren kan jeg fortælle, at jeg lige præcis brugte en stor del af min påske på at prøve på at komme i kontakt med et bredt udsnit af det danske kulturliv, som jo i den her corona-krise er væsentlig større, end det normalt er i Kulturministeriet.

Jeg tror, at spørgeren ved lige så godt som jeg, at Kulturministeriet normalt beskæftiger sig med et lille udsnit af dansk kulturliv, nemlig dem, som vi giver tilskud til eller har lovgivning for. Men det danske kulturliv er jo heldigvis meget rigere og meget mere mangfoldigt, og de fortjener alle sammen at få en udstrakt hånd fra samfundet, og det mener jeg at de samlede hjælpepakker også giver dem.

Kl. 17:50

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgsmålet er slut. Tak til hr. Morten Messerschmidt.

Vi går videre til næste spørgsmål, der fortsat er til kulturministeren, men nu er det fra hr. Stén Knuth, Venstre.

Kl. 17:50

Spm. nr. S 896

47) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V):

Er ministeren klar til at lave en plan for genåbning af Foreningsdanmark, naturligvis hvilende på sundhedsfaglige vurderinger, og i givet fald hvordan og hvornår?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 17:50

Stén Knuth (V):

Tak. Er ministeren klar til at lave en plan for genåbning af Foreningsdanmark, naturligvis hvilende på sundhedsfaglige vurderinger, og i givet fald hvordan og hvornår?

Kl. 17:51

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 17:51

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Regeringen har besluttet, at alle indendørs offentlige kulturinstitutioner til og med den 10. maj ligesom en lang række andre institutioner skal holde deres lokaler lukket for offentligheden. Det er jo en beslutning, der er truffet med udgangspunkt netop i sundhedsmyndighedernes vurdering, og ligesom ved alle andre aspekter af genåbningen af Danmark er det også sundhedsmyndighedernes vurdering, der bliver bestemmende for, hvornår og hvordan genåbningen af det danske kultur- og foreningsliv skal igangsættes.

Sammen med statsministeren havde jeg i torsdags et møde med en række aktører fra bl.a. idræts- og foreningslivet om netop de udfordringer, de har, og hvilken rolle de kan spille i den kommende tid, og den her tætte dialog fortsætter nu på Kulturministeriets område, også når vi skal i gang med mere konkrete planer for genåbningen. I forbindelse med det vil jeg selvfølgelig holde ordførerne tæt knyttet op på, hvad der foregår, men i sidste ende ligger beslutningerne hos sundhedsmyndighederne og i de overordnede forhandlinger, som jo bliver kørt på partilederniveau, i forhold til hele genåbningen af Danmark.

Kl. 17:52

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Stén Knuth.

Kl. 17:52

fordi sporene fra corona kommer til at sætte sig, og vi har brug for foreningslivet til at kunne hele og også til at kunne glæde os igen.

Kl. 17:55

Stén Knuth (V):

Tak for det, og tak for det fine svar. Når jeg spørger, er det, fordi min oplevelse har været, at Foreningsdanmark har været glemmt, puttet væk og gemt til sidst, og selv om jeg tror, at vi begge to er rundet af Foreningsdanmark og kender de værdier, som Foreningsdanmark også giver os af demokrati og fællesskab og samarbejde, så mangler der noget. Så når jeg også kigger tilbage på de sidste 3-4 uger, synes jeg faktisk, at vi har haft et rodet forløb uden en plan for og omkring kulturen, idrætten og foreningerne, og det er ikke ministeren, jeg er efter her, men det er en regering, som jeg synes har manglet at prioritere kulturen og Foreningsdanmark.

For det andet oplever jeg også, at vi har en minister for kultur og idræt i en regering, som ikke har givet ministeren et mandat til at arbejde ordentligt. Vi hverken skal eller kan give hinanden karakter for udførelsen af det, der er sket de sidste par uger, men jeg er nødt til at spørge ministeren, om ministeren mener at have udvist rettidig omhu i forhold til at holde hånden under Foreningsdanmark, og i givet fald, hvis ministeren mener det, hvordan det så er sket.

Kl. 17:53

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:53

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Mange tak. Det er jo bl.a. sket i et godt samarbejde med spørgeren selv, som jeg synes har været en rigtig god sparringspartner og samarbejdspartner at have i forbindelse med de aftaler, vi f.eks. har lavet omkring foreningspuljen, der er blevet fordoblet fra 50 mio. til 100 mio. kr., og at sikre, at alle kontakterne fra bl.a. idrætsorganisationerne er kommet ind, således at jeg har kunnet følge op på vores dialog i et møde med DIF og DGI i denne uge omkring den undersøgelse, de har lavet, af, hvilke tab deres foreninger lider, netop fordi mange af arrangementerne, som de skulle have tjent penge på, er aflyst. Senest med arrangementspuljen mener jeg også at regeringen er kommet dele af det i møde. Men der er mere arbejde, ja.

Kl. 17:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Stén Knuth.

Kl. 17:54

Stén Knuth (V):

Tak for det, og tak for roserne. Jeg tror også og håber, at ministeren er klar over de frustrationer og spørgsmål, der er ude i Danmark, om hele det her område. Kan ministeren ikke løfte sløret for, hvad ministeren tænker det gode svar er til håndboldtræneren, til hockeyspilleren, til handicapudøveren, der skal til OL næste år? Kan ministeren betrygge dem i, at der kommer en god plan for hele området?

Kl. 17:54

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:54

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Lige præcis for et par timer siden, før jeg kom ind her, havde jeg faktisk den fornøjelse sammen med Salling Fondene og KIRKBI at kunne offentliggøre, at der sammen med en bevilling fra regeringen er fundet penge til, at de OL-atleter, som spørgeren henviser til, har penge til at have deres trænere og træningsfaciliteter frem mod et udsendt OL og PL. Så det udsnit har vi fået adresseret. Men der er bestemt mere på foreningsområdet, som vi skal have taget fat på,

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Hr. Stén Knuth, sidste spørgsmål.

Kl. 17:55

Stén Knuth (V):

Tak for det. Jeg vil gemme kvitteringen for det med, at Salling Fondene og KIRBI og regeringen har fundet midler også til topatleterne, et øjeblik. Den kommer i næste omgang.

Jeg tror, at krise og krisehåndtering handler rigtig meget om kommunikation. Men vil ministeren kigge lidt tilbage og vurdere, om kommunikationen har været tydelig nok i forhold til hele Foreningsdanmark, som vi jo også, både du og jeg (*Formanden rømmer sig*) undskyld, *ministeren* og jeg har oplevet at få henvendelser fra aktører på en lang række af de her områder. Kommunikationen kunne nok have været bedre.

Kl. 17:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Ministeren, værsgo.

Kl. 17:56

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg medgiver til fulde, at det er svært at finde rundt i alle de ting, der sker, og de sker også rigtig hurtigt. Det tror jeg er en følelse, alle i Danmark i virkeligheden sidder med. Men jeg syntes faktisk, at lige præcis foreningslivet har været utrolig gode til både at få samlet sig og kommunikeret ud og også kommunikeret ind til os politikere. Og jeg synes, det har været ualmindelig stærkt, at vi, altså et bredt flertal, også så hurtigt har kunnet begynde at svare på nogle af deres bekymringer. Så der synes jeg faktisk at spørgeren er streng ved os som aftalekreds.

Kl. 17:56

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak for det. Spørgsmålet er slut.

Men vi fortsætter med kulturministeren og også hr. Stén Knuth.

Kl. 17:56

Spm. nr. S 899

48) Til kulturministeren af:

Stén Knuth (V):

Vil ministeren indkalde partierne, sundhedsmyndighederne og interessenterne på foreningsområdet, bl.a. DIF, DGI, DUF, Firmaidrætten, Dansk Skoleidræt, udsattesporten og e-sporten, til et fælles møde med henblik på en diskussion af og fastsættelse af retningslinjer for, hvordan Foreningsdanmark kan genåbnes, og hvornår påtænker ministeren i givet fald at indkalde til et sådant møde?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af det næste spørgsmål.

Kl. 17:56

Stén Knuth (V):

Tak for det. Vil ministeren indkalde partierne, sundhedsmyndighederne og interessenterne på foreningsområdet, bl.a. DIF, DGI, Firmaidrætten, DUF, Dansk Skoleidræt, udsattesporten og e-sporten, til et fælles møde med henblik på at få diskuteret og fastsat nogle retningslinjer for, hvordan vi åbner Foreningsdanmark op igen, og hvornår påtænker ministeren i givet fald at indkalde til sådan et møde?

Kl. 17:57

Kl. 17:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 17:57

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg vil henvise til det skriftlige svar på samme spørgsmål, som jeg har sendt lige præcis til hr. Stén Knuth her den 16. april, men også om sagen oplyse, at Kulturministeriet jo har haft en løbende dialog med sundhedsmyndighederne, DIF og DGI, og i første omgang har det handlet om, at DIF og DGI har haft planer om at benytte den mulighed, der allerede er i de eksisterende regler, for, at man kan dyrke udendørs idræt og samtidig overholde de gældende retningslinjer fra sundhedsmyndighederne om antal personer, passende afstand, afspritning m.v.

Jeg forventer så også nu at føre den dialog videre med aktørerne på idrætsområdet netop om, hvordan man kan påbegynde en egentlig genåbning, efterhånden som det bliver muligt ud fra en sundhedsmæssig vurdering. Så sent som i mandags holdt jeg møde med DIF og DGI, hvor vi netop drøftede, hvordan vi kan have den her dialog, sådan at idrætsforbundene er klar, når der bliver mulighed for det ud fra en samlet samfundsaktivitetsmæssig vurdering.

Kl. 17:58

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Stén Knuth.

Kl. 17:58

Stén Knuth (V):

Tak for det. Jeg synes, at jeg mangler svar på, om ministeren vil kalde på os alle sammen for at lave en samlet plan, men det kan være, at ministeren vil give svar på det i næste omgang her.

Det er rigtigt, at DIF og DGI mandag aften udsendte retningslinjer til styrkelse af udendørs idræt – det vil jeg rigtig gerne kvittere for, for det betyder jo, at rigtig mange borgere kan få glæde af at begynde at dyrke deres idræt igen, selvfølgelig også med visse restriktioner med fokus på afstand og håndhygiejne. Men det har da også affødt rigtig mange andre spørgsmål fra forskellige specialforbund, som har rettet henvendelse, og også lokalt rundtomkring spørger man til, hvordan det her så skal foregå. Og der er sågar kommuner, der har lukket helt ned og sagt, at de ikke vil åbne noget endnu, fordi de faktisk ikke kender reglerne for, hvordan vi skal gøre de her ting.

I Venstre er vi enige om, at sundhed og sikkerhed kommer først, men erhverv og uddannelse er også rigtig, rigtig vigtigt. Men vi har også Kultur- og Foreningsdanmark, for ikke at tale om fitnesscentre og danseskoler, som faktisk også mangler en plan – en samlet plan, som kan bringe håb, en plan, som tydeligt kan fortælle om fase to, når den kommer, i forhold til genåbningen, så vi også ved, hvad der skal ske og med hvem, og hvordan vi skal gøre det. Det handler om håb og sikkerhed og tryghed.

Mener ministeren, at en samlet plan – en plan, der er tydelig, i forhold til hvad man må og hvad man kan, og tydelig i forhold til kommunikation, som kan bringe det håb og den sikkerhed tilbage til vores foreningsaktive, som jo tæller en 3-4 millioner mennesker derude i dag – vil være en god idé?

Kl. 17:59

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Nu er det jo for ganske nylig, at vi overhovedet er begyndt politisk at kunne gå så aktivt ind i at tale om genåbning. Så vi mangler jo stadig væk helt at få tilrettelagt, hvordan vi så på tværs af ministerierne også sikrer os den samme grundige drøftelse med ordførerne, men jeg synes, at vi har haft den indtil nu, og jeg vil gerne sige, at den vil jeg fortsætte med, men med den præmis, at beslutningerne jo ikke bliver truffet endeligt i Kulturministeriet, men at det netop er en sundhedsmæssig vurdering, og at de generelle beslutninger omkring samfundsåbning også ligger et andet sted end i Kulturministeriet. Så jeg opfatter vores rolle som kulturpolitikere som netop at være med til at facilitere de forskellige aktører og gøre dem parat til, når den store samfundsomfattende beslutning måtte være klar.

Kl. 18:00

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Så er det hr. Stén Knuth. Værsgo.

Kl. 18:00

Stén Knuth (V):

Tak for det. Så bliver jeg nødt til at spørge igen: Vil ministeren kalde på samtlige de aktører, som vi har talt om lige for et øjeblik siden, sådan at vi får et samlet billede af, hvor vi skal hen, og en samlet plan for, hvem der kan gøre hvad og hvornår? Og det ved jeg skal hvile på de sundhedsfaglige myndigheders vurderinger – men agter ministeren at kalde på os, så vi har et samlet overblik? For vi bliver jo også kontaktet af foreninger rundtomkring, som kræver svar, og det kunne vi jo så bare sige at det var ministeren der skulle svare på, men vi vil egentlig gerne være med. Så agter ministeren at kalde på os til sådan et møde?

Kl. 18:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 18:01

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg vil ikke på nuværende tidspunkt sige, at lige præcis sådan et fælles møde er den rigtige vej at gå. Men jeg prøvede i mit tidligere svar at sige – og ellers vil jeg gerne gentage det – at jeg vil gøre alt, hvad jeg kan, for at ordførerne holdes tæt inde på processen og på den dialog, der føres med de forskellige aktører fra Kulturministeriet for at facilitere det videre ind til sundhedsvurderingerne, sådan så I følger med og føler jer klædt på og har mulighed for at give jeres besyv med dér.

Kl. 18:01

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Stén Knuth, sidste spørgsmål.

Kl. 18:01

Stén Knuth (V):

Ja, tak. Så kom jeg til den her kvittering, i forhold til at regeringen og forskellige store virksomheder har puttet penge i, at vores topatleter kan komme godt til Tokyo til næste år, om det så er til de paraolympiske lege eller til de almindelige olympiske lege – en kæmpe kvittering for det! Vi har også en anden gruppe af, hvad skal man sige, professionelle, som står og venter på at komme i gang; her tænker jeg på fodboldspillere. Tyskland er i gang med at åbne op – ser ministeren også, at vi kan gå den vej inden kort tid, fordi de så at sige trænger til at komme på græs?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Minister.

Kl. 18:02

ge om lønkomensation og komensation for faste udgifter. Endelig er der på Erhvervsministeriets område etableret den her komensation for aflyste arrangementer, der også er blevet udvidet, sådan at alle virksomheder og selvejende institutioner, foreninger og fonde, uanset om de modtager mere eller mindre end 50 pct. i offentlig driftsstøtte, også er inkluderet, og at man kan få komensation for arrangementer, der er blevet aflyst, hvis de er for mere end 350 personer.

Kl. 18:02

Det er efterhånden ved at være en lang række pakker, som på forskellige leder og kanter adresserer de institutioner, der savner deres billetindtægter.

Kl. 18:05

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Ja, så de ligesom de forårskåde køer kan glæde sig over solskinnet og det grønne græs. Ja, jeg er fuldstændig klar over, at hele Divisionsforeningen i den grad også har gjort deres hjemmearbejde rigtig godt og har lavet nogle planer, der netop har de her scenarier. Og der har jeg lige i løbet af det sidste døgn tid bedt om netop at få et møde i kalenderen, sådan så jeg også kan komme helt tæt på de planer, som jeg indtil videre kun er orienteret om, sådan så jeg kan få dem med i processen.

Kl. 18:02

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Hr. Kim Valentin, værsgo.

Kl. 18:05

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til hr. Stén Knuth.

Så går vi videre. Det er fortsat til kulturministeren, men nu er det hr. Kim Valentin, Venstre.

Kl. 18:03

Kim Valentin (V):

Tak. Lad mig starte med at kvittere for samarbejdet og forhandlingsklimaet. Jeg er meget glad for at sidde og forhandle de mange områder med ministeren. Jeg er dog lidt bekymret her, og derfor må jeg måske også gå lidt mere til biddet, men forhåbentlig på en behagelig måde. Jeg opfatter, at man i branchen er en lille smule bekymret. Vi har her fra Folketingets side fortalt branchen, at de ikke må have nogen egenkapital. De skal simpelt hen altid have deres penge ud at arbejde med de områder, som de er på. Så kan det godt være, at vi sætter nødpuljer op til de faste udgifter og nu måske også lidt til tabte indtægter, men kan ministeren forstå, at det her altså handler om, at 13 pct. af den danske produktion går til f.eks. turismebranchen? Og turismebranchen er super interesseret i, at f.eks. museer er åbne. Kan ministeren forstå, at der er en væsentlig bekymring for, at der ikke bliver taget ansvar, i forhold til at de får lov til at åbne i deres højsæson?

Kl. 18:06

Spm. nr. S 903

49) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvordan forestiller ministeren sig at kompensere de kulturinstitutioner, der i høj grad er afhængige af billetindtægter fra publikum, men som lige nu er forhindret i at tjene penge i deres normale højsæson?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 18:03

Kim Valentin (V):

Hvordan forestiller ministeren sig at kompensere de kulturinstitutioner, der i høj grad er afhængige af billetindtægter fra publikum, men som lige nu er forhindret i at tjene penge i deres normale højsæson?

Kl. 18:03

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:06

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:03

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg er som spørgeren opmærksom på, at der er en række aktører, som har brug for den her ekstra håndsrekning, fordi de generelle hjælpepakker ikke har hjulpet dem tilstrækkeligt. Det er netop det, der ligger til grund for det tiltag, som regeringen sammen med et bredt flertal af Folketingets partier besluttede. For det første er de generelle hjælpepakker om lønkomensation og komensation til faste udgifter fremadrettet blevet udvidet, så de omfatter kulturinstitutioner med et driftstilskud fra Kulturministeriet, uanset om de modtager mere eller mindre end 50 pct. i offentlig støtte, og så er der for det andet i lørdags med et bredt flertal kommet det med at etablere en nødpulje, der kan holde hånden under kulturinstitutioner, der har særlige udfordringer, og som ikke bliver opfanget af de her generelle hjælpepakker.

Den her nødpulje kan holde hånden under institutioner, der ellers ville være truet af konkurs, fordi de ikke har fået de billetindtægter, som spørgsmålet handler om. Den særlige nødpulje giver også mulighed for, at institutioner, der modtager driftstilskud fra Kulturministeriet, kan få dækket produktionsomkostninger, altså det, som man typisk ville have brugt overskuddet fra billetsalget til at producere noget nyt for til en senere sæson. Puljen gør det muligt, at også kommunale institutioner med driftstøtte fra Kulturministeriet kan sø-

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg kan godt forstå frustrationen, og jeg kan godt forstå, at de virkelige gerne vil have lov at åbne. Det tror jeg ville være godt både ud fra et økonomisk og ud fra et – hvad kan man sige – psykologisk perspektiv. Men jeg mener til gengæld, at det ansvarlige lige nu er det, som regeringen gør, nemlig at sætte sundheden først og så med de her forskellige hjælpeinitiativer holde hånden under de institutioner, som vi har brug for, ikke alene undervejs, men i særdeleshed når de får lov at åbne. Så det er den måde, vi bliver ved med at arbejde med det på, og det håber jeg fortsat kan være i et samarbejde.

Kl. 18:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Værsgo, spørgeren.

Kl. 18:07

Kim Valentin (V):

Jeg vil også sige, at jeg sådan set altid hører, at ministeren er lydhør over for de løsninger, der kommer ude fra dem, der rent faktisk producerer kultur, og derfor har danske museer faktisk også selv foreslået en løsning. Hvad mener ministeren om den løsning?

Kl. 18:07

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:07

Kl. 18:09

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg mener, at museerne, ligesom jeg sagde om Divisionsforeningen i den tidligere spørgers spørgsmål, har gjort et rigtig, rigtig flot og godt stykke arbejde, men de skal jo ses i relation til hele samfundsperspektivet, sådan at vi også kan forklare og forsvare, hvordan det er, at kulturen indskrives sig i de generelle hjælpepakker og også i åbningsplanerne.

Kl. 18:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 18:08

Kim Valentin (V):

Jeg hører så, at ministeren faktisk er interesseret i at kompensere i forhold til sammenlignelige perioder sidste år – hvis ikke, må ministeren gerne lige afkræfte det.

Det sidste spørgsmål går på: Kan man forvente, at der så kommer en konkret plan for, hvad det er, der skal gøres, og at det ikke sådan bare er en henvisning til nødpuljer?

Kl. 18:08

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 18:08

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg prøvede at rose museerne for deres arbejde med netop at skabe overblik, men når jeg siger, at de skal ses i forbindelse med de generelle samfundsløsninger, er det jo netop de generelle hjælpepakker. Men de har jo så også med den her nødpulje på Kulturministeriets område fået en mulighed for netop at adressere deres særlige behov, og det er bl.a. det økonomiske indspark fra museerne, som har været med til at føde tankerne om den her helt særlige nødpulje.

Kl. 18:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Spørgsmålet er slut.

Men vi fortsætter med kulturministeren og hr. Kim Valentin.

Kl. 18:09

Spm. nr. S 908

50) Til kulturministeren af:

Kim Valentin (V):

Hvordan forstår ministeren begrebet større forsamlings, og forventer ministeren at arbejde for, at forståelsen af en større forsamling indrettes, så det fortsat er sundhedsfagligt forsvarligt at afholde arrangementer, men så der også tages hensyn til de kulturelle institutions mulighed for at holde gang i aktiviteten?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 18:09

Kim Valentin (V):

Hvordan forstår ministeren begrebet større forsamlings, og forventer ministeren at arbejde for, at forståelsen af en større forsamling indrettes, så det fortsat er sundhedsfagligt forsvarligt at afholde arrangementer, men så der også tages hensyn til de kulturelle institutions mulighed for at holde gang i aktiviteten?

Kl. 18:09

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Spørgsmålet tager jo udgangspunkt i, at Sundheds- og Ældreministeriet den 21. april meldte ud, at der helt generelt vil være et forbud mod forsamlings på mere end 500 personer, og at dette forbud gælder til og med den 31. august. Udmeldingen er målrettet netop det erhvervs- og kulturliv, der har efterspurgt nærmere konkretisering, og skal give arrangører af festivaler m.v. flere muligheder for at opsiges kontrakter med kunstnerne for sommerens arrangementer; det er for i hvert fald at have det her øvre loft. Det betyder ikke, at grænsen efter den 11. maj automatisk er blevet 500 personer, men det betyder, at alle store arrangementer med flere end 500 under ingen omstændigheder vil være tilladt at gennemføre hen over sommeren. Det nye forbud ændrer altså ikke ved, at der fortsat vil være forbud mod at flere end 10 personer deltager i forsamlings, arrangementer m.v., og dette forbud er indtil videre gældende frem til den 11. maj. Regeringen vil løbende tage stilling til, hvordan det skal forlænges.

Jeg er glad for, at vi har fået forlænget kompensationsordningen og fået udvidet den til flere arrangører, sådan at den nu gælder arrangementer på helt ned til over 350 personer. Alle Folketingets partier har bakket op omkring ordningen, hvilket betyder, at mange af de her arrangementer, som spørgeren spørger ind til, kan se sig dækket, kan se deres underskud dækket.

Den præcise udformning af den videre større forsamling-definition er jo noget, der ligger ovre i Sundheds- og Ældreministeriet, og de får alle input fra både Kulturministeriet, men også fra andre ministerier, som det er min opfattelse de tager med i deres vurderinger – men sundheden først.

Kl. 18:11

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Kim Valentin.

Kl. 18:11

Kim Valentin (V):

Tak for det, minister. For Venstre er det enormt vigtigt, at vi rækker ud til kulturlivet og hjælper dem til at komme i gang med at lave det, de faktisk er bedst til, nemlig at give danskerne kulturoplevelser i verdensklasse. Det er vi faktisk rigtig, rigtig gode til. Selv om jeg må sige, at det jo ikke virker som førsteprioriteten, er det ikke, fordi jeg ikke kan forstå argumentationen, og jeg forstår også godt det her med, at det skal være sundhedsfagligt forsvarligt. Men kan ministeren prøve at forklare lidt mere uddybende, hvilke muligheder alt det, der er blevet sagt før, giver teatre og museer for undervejs at åbne sådan gradvis? Det behøver ikke at være sådan meget konkret her, men bare i forhold til hvor vi er henne.

Kl. 18:12

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 18:12

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Det ansvarlige, som jeg anbefaler alle kulturinstitutioner at gøre, som jeg opfordrer dem til – det bliver desværre lidt en gentagelse af mit svar til forrige spørger, men det er jo, fordi vi alle sammen er så utålmodige efter at komme videre med det her – er at udarbejde de her scenarier, så de er klar. Lige nu er der forbud mod mere end ti personer. Hvad sker der, hvis det bliver hævet til ét antal? Hvad vil der ske, hvis det bliver hævet til et andet antal? Det er, så de er klar, når det er sundhedsmæssigt forsvarligt. Det er den måde, vi bedst kan forberede os i en tid, som bare er mere usikker, end vi er vant til.

Kl. 18:13

Kl. 18:15

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 18:13

Kim Valentin (V):

Ja, jeg havde forventet et svar a la det, må jeg jo sige, og derfor er jeg nødt til at være en lille smule mere konkret i mit spørgsmål. Så nu tager jeg over til Fyn, og så går jeg rundt på Fyn og taler med folk derovre. Der vil de måske have et spørgsmål til dig a la det her: Hvad er egentlig forskellen på Odense Zoo og Den Fynske Landsby med hensyn til at kunne åbne eller ikke åbne?

Kl. 18:13

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:13

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Der er de samme retningslinjer for hele samfundet lige nu. Det vil sige, at der jo er et forsamlingsforbud for grupper på mere end de her ti personer, og at alle indendørs faciliteter er lukkede. I forhold til de zoologiske haver oplyste jeg også en tidligere spørger om, at der lige nu bliver kigget på de udmeldinger, der kommer. Men f.eks. i forhold til idrætten er det lykkedes i dialog med sundhedsmyndighederne at finde en måde at udmønte udendørs aktiviteter inden for gældende regler. Om det samme kan gøre sig gældende for de her fysiske attraktioner, kan jeg ikke stå og sige sådan lige på stående fod her. Men vi tager alle dele af kulturlivet med ind og faciliterer formidlingen af deres behov, ønsker og planer til sundhedsmyndighederne, og så kan jeg love, at alle i regeringen er lige så utålmodige som spørgeren for at få åbnet op.

Kl. 18:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak. Kim Valentin, sidste spørgsmål. Værsgo.

Kl. 18:14

Kim Valentin (V):

Jeg ser det som en anerkendelse af – og at ministeren godt kan forstå – at folk på Fyn er lidt forvirrede over, at det ene kan åbne og det andet ikke kan åbne.

Det sidste spørgsmål, jeg har, er: Kan vi forvente, at ministeren så tager ansvar for en plan for åbningen af kulturinstitutionerne, hvis vi kigger lidt frem i tiden?

Kl. 18:14

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:14

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Vi kan forvente, at regeringen tager ansvar for en plan for en åbning af Danmark, som inkluderer kulturlivet, men som også tager hensyn til alle de andre dele af samfundet, som har behov for at åbne.

Der har jeg lagt mærke til, at i hvert fald spørgerens parti også har haft stor interesse for andre dele af samfundet, så det bliver jo en afvejning. For vi skal passe sådan på med at sætte lighedstegn mellem de forskellige og sige: Hvis de må, skal jeg også måtte. For det handler om den samlede samfundsaktivitet. Jo flere mennesker, der siger: »Så vil jeg også«, jo bedre vilkår får smitten. Og det er det, vi skal lade være med at give den.

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Tak, og tak til hr. Kim Valentin. Spørgsmålet er slut.

Så skal vi i gang med dagens sidste spørgsmål, og det er også til kulturministeren, og nu er det af Fatma Øktem.

Kl. 18:15

Spm. nr. S 917

51) Til kulturministeren af:

Fatma Øktem (V):

Hvordan mener ministeren at man kan løse udfordringen med tidsbegrænsede uopsigelige kontrakter i teaterbranchen, som lige nu skaber usikkerhed om teaterbranchens mulighed for at få del i hjælpepakkerne for lønkomensation og dækning af faste udgifter?

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Værsgo til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 18:15

Fatma Øktem (V):

Mange tak.

Hvordan mener ministeren at man kan løse udfordringen med tidsbegrænsede uopsigelige kontrakter i teaterbranchen, som lige nu skaber usikkerhed om teaterbranchens mulighed for at få del i hjælpepakkerne for lønkomensation og dækning af faste udgifter?

Kl. 18:16

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Ministeren.

Kl. 18:16

Kulturministeren (Joy Mogensen):

I regeringen har vi været optaget af at sikre, at vi også har de her kulturinstitutioner og et levende kulturliv på den anden side af krisen. Det er også derfor, at kulturlivet er tænkt med i mange af de her generelle hjælpepakker. Når det gælder tab i tilknytning til ansættelsesaftaler, vil det være mest nærliggende at søge ind i lønkompositionsordningen og altså ikke ordningen, der retter sig mod de faste udgifter. Konkret i forhold til uopsigelige kontrakter har jeg forstået det sådan på Erhvervsministeriet at muligheden for lønkomensation afhænger af måden, hvorpå aflønningen udbetales, og karakteren af ansættelsesforholdet. Så det er altså en konkret vurdering i de enkelte tilfælde, men hovedreglen er, at såfremt der er tale om en ansættelsesaftale indgået inden den 9. marts, som omfatter hele eller en del af perioden indtil den 8. juli, så vil den ansatte som udgangspunkt være omfattet af lønkompositionsordningen.

Hvis man som teater eller kulturinstitution er i tvivl, vil jeg opfordre til, at man kontakter de hotlines, der er etableret både i Erhvervsstyrelsen og Slots- og Kulturstyrelsen, hvor folk sidder klar til at svare på de konkrete spørgsmål. Og det bliver de mere og mere konkrete på, efterhånden som bekendtgørelserne bliver udstedt.

Kl. 18:17

Formanden (Henrik Dam Kristensen):

Fatma Øktem, værsgo.

Kl. 18:17

Fatma Øktem (V):

Tak for svaret, minister. Kulturministeren har tidligere udtalt, at institutioner som Det Ny Teater kunne søge hjælpepakken til lønkomensation og hjælpepakken til dækning af faste udgifter. Senere stod det klart, at det måske alligevel ikke var en mulighed. I weekenden blev der så indgået aftale om en nødpulje til kulturen, som skulle hjælpe nogle af dem, der ikke har været omfattet af hjælpeordningen, og det er meget godt. Men der findes stadig aktører i teaterver-

denen, der ikke ser ud til at blive hjulpet. Det gælder som nævnt Det Ny Teater i København. Her går tvivlen bl.a. på, om det er muligt at modtage lønkomensation for mange musikere og skuespillere, der er ansat på tidsbegrænsede kontrakter.

Jeg synes, det er lidt ærgerligt, at vi har nogle aktører, som har enormt svært ved at navigere i det her. For så sent som i går i Berlingske udtaler de netop fra Det Ny Teater, at de ikke rigtig kan få en afklaring med hensyn til, om de kan modtage den hjælp eller ej. Der kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren: Hvornår regner ministeren med at kulturorganisationer som Det Ny Teater har vished for, om de kan få del i aftalen om lønkomensation?

Kl. 18:18

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:18

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Der har netop fra spørgerens partis side været en stor interesse omkring Det Ny Teater og institutioner, som er lignende. Derfor tænker jeg også, at det er derfor, at vi nu har fundet den her løsning, som skulle give dem mulighed for, hvis de ringer til coronahotlinen, så at få vejledning i forhold til lønkomensation og faste udgifter-ordningen, og i det omfang institutioner som Det Ny Teater har driftstilskud fra Kulturministeriet, kan de også blive omfattet af den her nødpulje.

Kl. 18:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Fatma Øktem, værsgo.

Kl. 18:19

Fatma Øktem (V):

Det er jo glædeligt. Så håber jeg, at de følger med nu og kan regne med, at de kan få et svar på nogle af de spørgsmål, de ikke har kunnet få afdækket indtil videre.

Det, der er med hensyn til lige netop Det Ny Teater, er jo, at deres eneste indtægtskilde er deres billetsalg, og det vil sige, at hele deres indtægt er reduceret med 100 pct. lige nu, og det kan da godt være, at det er glædeligt, for ministeren siger så, at de nu kan komme til at få nogle svar på nogle af spørgsmålene. Men jeg vil alligevel lige høre kulturministeren: Synes kulturministeren, at det er rimeligt, at teatres produktionsomkostninger ikke bliver betragtet som faste udgifter?

Kl. 18:19

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren, værsgo.

Kl. 18:19

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Lige præcis det her med produktionsøkonomien, altså det faktum, at rigtig mange kulturinstitutioner tjener rigtig mange af deres penge og bruger det overskud til at producere den næste forestilling eller den næste udstilling, er noget, som vi har prøvet at indarbejde i den her nødpulje som et særskilt tiltag, som man altså også kan søge penge til, for netop at sikre, at man får kompenseret de udgifter, man har afholdt, og dermed sikre, at kulturinstitutionerne stadig væk er der og ikke bukker under, fordi de ikke har overskuddet nu. Så spørgerens parti og regeringen er helt enige om at have det her med i håndsrækningen til kulturlivet.

Kl. 18:20

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Det sidste spørgsmål, værsgo.

Kl. 18:20

Fatma Øktem (V):

Tak for det. Det glæder mig meget, for selvfølgelig vil vi gerne give en håndsrækning. Vi skulle helst efterfølgende have et kulturliv, som vi havde det før coronakrisen, og at vi udviser det samme samfunds-sind over for de producenter, som arbejder på det her område. Så det glæder mig, at jeg har ministerens ord på, at der kan være en større klarhed omkring producenter som netop Det Ny Teater.

Kl. 18:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Ministeren.

Kl. 18:21

Kulturministeren (Joy Mogensen):

Jeg er helt enig i betydningen og vigtigheden af det. Jeg tror faktisk, vi lige i de her dage mærker, at det virtuelle og alt det, der kan gøres på en skærm, bare ikke er det samme som at få liveoplevelser, og det er jo det, som kulturlivet om noget kan give os. Om vi så helt kan love hinanden, at det er præcis det samme kulturliv, ved jeg til gengæld ikke, for selv om jeg håber, at institutionerne og kunstnerne er der, så vil vi jo alle sammen være mærket af det her. Der tror jeg til gengæld, at kunsten er det, der kan hjælpe os med at lære af det, finde lindring og komme videre. Så det ser jeg frem til samarbejdet om.

Kl. 18:21

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Tak til spørgeren, og tak til ministeren.
Hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 18:21

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Dam Kristensen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 23. april 2020, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 18:22).